

Vedlegg 6.1.9 Internkontrollsystem i SalMar Farming AS (oppsummering)

SalMars styringssystem

SalMars styringssystem er basert på våre etiske retningslinjer, vår visjon og postulater og våre «mål for internkontrollarbeid» ID 1884 (vedlegg a). All etterlevelse av krav om internkontroll er innebygget i styringssystemet. Vårt styringssystem er bygd på forbedringshjulet for kvalitets/HMS-arbeid, for illustrasjon av forbedringshjulet, se vedlegg a) «Beskrivelse av styringssystemet». Arbeidet med kontinuerlig forbedring i SalMar ASA følges opp av øverste ledelse. Ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i vedlegg b «Ansvar og myndighet internkontroll». Ansvar for hver enkelt ansatt er definert i stillingsinstrukser for ledende personale og i HMS-instrukser for operatører.

SalMars kvalitetsplattform

EQS (Extend Quality System) er kvalitetsplattformen SalMar benytter, hvor dokumentasjonsgrunnlag for vår virksomhetsstyring er samlet. Hver ansatt har elektronisk tilgang til systemet gjennom egen ID med personlig brukernavn og passord. Tilgang til den enkelte er tilpasset behovet knyttet til rollen denne personen har i SalMar. Overordna kvalitetsstab har ansvar for at systemet er formålstjenlig for helhetlig virksomhetsstyring. Systemet inneholder egne elektroniske moduler for avvikshåndtering, kompetansekartlegging og risikostyring. EQS inneholder dokumenter som gir en rettesnor for all virksomhet i SalMar, herunder

- Styringsdokumenter; som beskriver SalMar som organisasjon både strukturelt og verdimessig. Eksempelvis organisasjonskart, ansvarsfordeling, stillingsbeskrivelser, mål, strategier og strukturer.
- Dokumenter som beskriver beste praksis for produksjon er spesifikke for hver driftsform.
- Dokumenter som beskriver beste praksis for stab beskriver arbeidsprosesser som ikke er knyttet direkte til produksjon.

Risikostyring

Styringsarbeidet er basert på kartlegging og vurdering av risiko. Risikostyring i SalMar utøves i henhold til NS 5418:2008. Alle ansatte involveres i kartlegging av farer og vurdering av risiko for sin arbeidsplass på lokalitetsnivå. Risikovurdering for de ulike segmentene og konsernet som helhet gjøres på overordnet nivå. Risikokartleggingen omfatter også en beskrivelse av forebyggende tiltak.

Risikovurderingene på lokalitetsnivå utarbeides i henhold til en felles mal gitt i interne dokumenter/prosedyrer i SalMars Kvalitetsplattform. Risikovurderinger utarbeides i den hensikt å oppfylle de krav som stilles til risikostyring hjemlet i internkontrollforskriften, sikre oversikt over risikobildet, at risiko vurderes på alle relevante områder i SalMar, samt sørge for ensartet og samlet risikostyring i hele organisasjonen.

Internkontroll

SalMar måler og rapporterer på en hel rekke faktorer innenfor hvert segment, eksempel:

- Miljøfaktorer, fiskens helse og velferd
- Forbruk av energi, vann, kjemikalier, fôr, emballasje osv.
- Arbeidstid
- Kvalitet på våre produkter

SalMar plikter å iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav i henhold til Internkontrollforskriften §5. Vår definisjon av avvik er mangel på oppfyllelse av spesifiserte krav gitt i lover, regler og internt beskrevne prosedyrer og instruks. Avvik er også hendelser som avviker fra daglig drift og normaltilstand. Alle avvik rapporteres i EQS avviksskjema og korrigerende tiltak for å hindre skade blir umiddelbart iverksatt. Ukentlig gjennomgår kvalitetsavdelingen samtlige registrerte avvik i et fast møte hvor det utarbeides en rapport som inneholder et sammendrag av siste ukes viktige hendelser og avvik. Før rapporten distribueres ut til hver enkelt lokalitet gjennomgår ledergruppe biologi avvikene og kommer med tiltak som skal iverksettes. Avvik rapporteres også månedlig i KPIer (key performance indicator), og gjennomgås av de ulike segmentene i SalMar.

SalMar gjennomfører internkontroll gjennom revisjoner av de ulike delene av virksomheten (matfisk, settefisk, slakteri osv). Myndigheter, kunder og eksterne byråer gjennomfører inspeksjoner og revisjoner av internkontrollsystemet. Inspeksjonene og revisjonene bidrar til nødvendig kontroll for å avdekke om styringssystemet fungerer som det skal i SalMar. Informasjon om virksomhetens kvalitet/HMS/miljøarbeid frigis til relevante parter på forespørsel (kunder, investorer, sertifiseringselskap, etc.)

Vannkvalitet

Vannkvalitet på lokalitet er sikret gjennom akkrediterte strømmålinger og CTD målinger i forkant av søknader på nye lokaliteter samt logging av O₂, temperatur, og salinitet under produksjon jf. instruks for «Miljøregistreringer sjø» (vedlegg c). Instruksen oppfylder krav satt i Akvakulturdriftsforskriften §22 og §23, ASC Salmon Standard og skal i tillegg sikre standardisert måling av miljøparametere på sjø og standardisert registrering av miljøparametere i Fishtalk. Instruksen sier noe om daglig måling av oksygen, temperatur, strøm og siktedyp, valg av målepunkt, måledybde og spesielt ved bruk av luseskjørt osv. Vannprøver tas på våre lokaliteter i henhold til prosedyre ID 4356 «Uttak av vannprøver matfisk» (vedlegg d). Spyling av nøter gjennomfører i henhold til prosedyre «Renhold av not» (vedlegg e).

Dødfiskhåndtering, smittehygienisk drift og fiskevelferd

For å oppfylle krav satt i Dyrevelferdsloven, Akvakulturdriftsforskriften, Forskrift om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr, Matloven samt standarder som Global GAP, er dødfiskhåndtering i SalMar sikret gjennom prosedyre «Dødfisk – håndtering og varsling» i SalMars Kvalitetsplattform, (vedlegg f). Prosedyren utdyper hyppighet av dødfiskopptak, destruering av svimere, ensilering av dødfisk, registrering, dokumentasjon samt varsling ved forhøyet dødelighet. Dødfisk kategoriseres i henhold til dokument «Dødsårsaker laks» og registreres daglig i Fishtalk (vedlegg g).

Fiskevelferden er forankret i helseplanen (vedlegg h), og innebærer minimum 6 besøk i året fra fiskehelsetjenesten. Smittehygienisk drift gjennomføres bl. annet i henhold til prosedyrene og dokumentene listet opp nedenfor:

- ID 1633 «Hygieneinstruks» definerer personlig hygiene av personell som arbeider på anlegget (vedlegg i).
- ID 1302 «Hygiene og renhold på lokaliteten» skal sikre god hygiene, renhold, ryddighet og desinfeksjon av klær og utstyr for ansatte/besøkende, ved landbaser, flåter, dødfiskområde (plassering av håv/lift-up), lokalitetens båter, eksterne båter og avfallshåndtering (vedlegg j).

- Ulike skjemaer/maler til utfylling på lokalitet som renholdsplan, vedlikeholdsskjema for utstyr, overføring av utstyr mellom lokaliteter, rengjøring og desinfisering før brakklegging og flytting av utstyr, etc. ligger tilgjengelig i kvalitetsplattformen (vedlegg k).
- ID 1293 «Lusetelling, AGD og Individkontroll» oppfyller de krav som stilles for å forebygge sykdom og skade i henhold til Akvakulturdriftsforskriften, og i den hensikt å redusere forekomst av lakselus i henhold til forskrift om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg. Prosedyren tar for seg utstyr for telling og registrering av lakselus, intervall og omfang av tellinger, telling i forbindelse med avlusning – før behandling, telling i forbindelse med avlusning – etter behandling, gjennomføring av telling, registrering og rapportering, grenser for lakselus og tiltak, undersøkelse av gjeller for AGD, prosedyre for gjellescoring, individkontroll – veieprøver og registrering av prøveuttak, samt tilbakeføring av fisk til merd (vedlegg m).
- ID 2104 «avlusing» skal sikre effektiv avlusning, forebygge resistens mot avlusningsmiddel og holde lusenivå i henhold til forskrift om lakselusbekjempelse. Prosedyren skal sikre arbeidsmiljø og sikkerhet i henhold til internkontrollforskriften, og forhindre rømming, skade og dødelighet på fisken samt opprettholde god fiskevelferd i henhold til akvakulturdriftsforskriften (vedlegg n).
- ID 1309 «Båtanløp og biosikkerhet» Hindre smittespredning inn til og ut fra våre anlegg ved å holde oversikt over hvor båtene har vært i henhold til forskrifter om bekjempelse av fiske- og skjellsykdommer. Forebygge rømming fra matfiskanlegg i SalMar i henhold til akvakulturdriftsforskriften §37. Forebygge skader på personell, båter, anlegg og øvrig utstyr (vedlegg o).

Journalføring

Vår journalføring innebærer føring av dagjournal for hver enkelt lokalitet hvor registrering/observasjoner gjort i henhold til prosedyre. Observasjoner gjort under fôring, samt en oppsummering av dagens arbeid inngår i dette arbeidet. Daglige registreringer av dødelighet, fôring, miljødata (O₂, temperatur, salinitet og siktedyp), samt ukentlige registreringer av lusetellinger, fôrbeholdning, kontroll av fôr, individprøver osv. gjøres i Fishtalk.

Opplæring

Alle ansatte får opplæring i hva som er viktig for å ivareta

- Sin egen og andre ansattes helse og sikkerhet,
- Ytre miljø,
- Fiskevelferd,
- At maten vi produserer er trygg,
- Og at vi opererer innenfor fastsatt regelverk.

Punktene omfatter både forebyggende tiltak og beredskap. Opplæringen gis individuelt, i interne eller eksterne kurs, i SalMar-skolen, og i møter og arrangementer for de ulike avdelingene. Det gis intern dokumentert opplæring i ulike arbeidsoppgaver i henhold til arbeidsmiljølovens kapittel 10: §10-1, §10-2, §10-4. (Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav). Interne prosedyrer definerer hva som skal gjennomgås ved nyansettelse og før arbeid på sjø/anlegg kan startes, før hver enkelt arbeidsoperasjon, oppfølging av opplæring, osv. Opplæring i SalMars styringssystem omfatter:

- Hvilke styringsdokument (prosedyrer, sjekklister osv.) den enkelte må sette seg inn i,
- Hvordan finne fram i styringsdokumentene,
- Hvilke typer dokumentasjon og registrering som er påkrevd,
- Hvordan risikostyringsverktøyet og sikker jobbanalyse (SJA) brukes,
- Hvordan avvikssystemet brukes.

I SalMar sørger en egen opplæringsansvarlig med lang erfaring blant annet for opplæring og oppfølging av våre lærlinger, samt koordinering og bestilling av eksterne og interne kurs til både nye og faste ansatte. Dette anser vi som en viktig faktor i videreutviklingen av vårt opplæringsarbeid.

Mål for internkontrollarbeidet

Gyldig fra: 12.02.2020
Revisjonsfrist: 11.02.2021

Revisjon: 1.8
ID: 1884

Krav:

Angi målsetninger for internkontrollarbeidet ihht [internkontrollforskriften](#).

Mål for internkontrollarbeidet i SalMar ASA

Ansvarlig: administrerende direktør er ansvarlig for å påse at alle avdelinger har årlige mål for internkontrollarbeidet i Salmar.

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
Systematisk arbeid <ol style="list-style-type: none"> 1. Planlegging/organisering, gjennomføring, kontroll og evaluering av våre aktiviteter skal gjøres systematisk i samsvar med gjeldende krav. 2. Drive stadige forbedringer med internkontroll som metode. 	Leder
Mål <ol style="list-style-type: none"> 3. Målene er en viktig del av styringssystemet. 4. Det skal finnes mål som er felles og egne mål avdelingsvis. 5. Målene er konkretisert i strategi- og handlingsplaner. 6. KPI evalueres mht måloppnåelse (se under relatert-fanen). 	Leder
Konkrete mål <ol style="list-style-type: none"> 7. Det skal finnes konkrete mål for: <ol style="list-style-type: none"> a. Arbeidsmiljø og personsikkerhet b. Rømningssikring c. Fiskehelse og fiskevelferd d. Forurensning e. Mattrygghet f. Vannressurs 	Leder
Ytterligere informasjon om mål Finner du under fanen bakgrunn.	Alle

Ansvar og myndighet internkontroll

Gyldig fra: 19.02.2021
Revisjonsfrist: 19.02.2024

Revisjon: 2.0
ID: 1887

Krav:

Beskrive målsetninger for internkontrollarbeidet i SalMar ASA ihht:

- [Internkontrollforskriften](#)
- [IK-akvakultur](#)
- [IK-vassdrag](#)
- [IK-mat](#)
- [Personopplysningsloven](#)

SalMar postulat:

Jobben vår i dag er avgjørende for vår felles suksess.

Internkontroll

Internkontroll er dokumentasjon av planlegging/ risikovurdering, gjennomføring, kontrollering/ testing, evaluering og forbedring av arbeidsprosesser og systemer iht. krav fra myndigheter og kunder mv.

Internkontrollen omfatter (men er ikke begrenset til) risikoområdene helse og personsikkerhet, arbeidsmiljø, trygg mat, ytre miljø, fiskevelferd, rømming, omdømme, personvern og materielle verdier i bedriften (inkl. informasjonssikkerhet).

Stedfortredere, fullmakter og eventuelle andre ansvarsoppgaver er angitt i de enkelte stillingsinstrukser.

Ansvar og myndighet

<p>Konsernsjef/ Daglig leder SalMar ASA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • overordnet ansvar for innføring og samordning av de enkelte virksomheters internkontroll og informasjonssikkerhet. • Behandlingsansvarlig og ansvarlig for informasjonssikkerhet og vern av personopplysninger i SalMar ASA • Overordnet ansvar for at det finnes tilstrekkelige ressurser for opprettholdelse av god internkontroll og forsvarlig drift. • fastsetter overordnede mål og følger opp handlingsplaner for internkontroll og informasjonssikkerhet i konsernet • overordnet ansvar for risikokartlegging i konsernet • pålegger sine underordnede ledere ansvar og oppgaver innenfor internkontroll- og informasjonssikkerhetsarbeidet • har det overordnede ansvar for at virksomheten etterlever det gjeldende lovverket
--	--

Konserndirektør/ Daglig leder juridisk enhet (AS)	<ul style="list-style-type: none"> • ansvar for at sin divisjon etterlever og driver i henhold til gjeldende lovverk • Behandlingsansvarlig og ansvarlig for informasjonssikkerhet og vern av personopplysninger i selskapet. • Overordnet ansvar for at det finnes tilstrekkelige ressurser for opprettholdelse av god internkontroll og forsvarlig drift i selskapet. • daglig ansvar for internkontroll og informasjonssikkerhet i sin divisjon, herunder dokumentasjon og risikokartlegging • fastsetter mål og bestemmer handlingsplaner for internkontroll i sin divisjon • gir god informasjon til alle ansatte om mål og handlingsplaner • går foran som et godt eksempel i oppfølging av handlingsplaner • pålegger sine underordnede ledere ansvar og oppgaver for internkontroll og informasjonssikkerhet
COO/ CFO	<ul style="list-style-type: none"> • ansvar for at sin divisjon etterlever og driver i henhold til gjeldende lovverk, herunder at avdelingen har tilstrekkelige ressurser for å ivareta sine oppgaver • fastsetter mål og bestemmer handlingsplaner for internkontroll i sin divisjon • Har rollen Leder informasjonssikkerhet og leder SalMars sikkerhetsteam • Holde organisasjonen faglig oppdatert innen informasjonssikkerhet • Ansvar for området informasjonssikkerhet i beredskapsplan SalMar ASA • Lede og gjennomføre ledelsens gjennomgang, herunder foreslå overordnede mål og strategi for informasjonssikkerhet • Pådriver for forbedringsarbeidet innenfor informasjonssikkerhet
Direktør kvalitet og HMS	<ul style="list-style-type: none"> • ansvar for at sin divisjon etterlever og driver i henhold til gjeldende lovverk, herunder at avdelingen har tilstrekkelige ressurser for å ivareta sine oppgaver. • Skal sikre overvåking og gjennomføring av internkontroll etter bestilling fra linjeledelse, herunder bistand til interne revisjoner. • fastsetter mål og bestemmer handlingsplaner for internkontroll i sin divisjon • Er systemeier for SalMars internkontrollsystem, EQS. • Sikre et helhetlig internkontrollsystem for SalMar. • Holde organisasjonen faglig oppdatert innen kvalitet, HMS og Trygg mat • Vedlikeholde beredskapsplan SalMar ASA for alle områder. • Lede og gjennomføre ledelsens gjennomgang, herunder foreslå mål og strategi for områdene internkontroll kvalitet, HMS og trygg mat • Pådriver for forbedringsarbeidet innenfor området.

Direktør HRM	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar for at sin divisjon etterlever og driver i henhold til gjeldende lovverk, herunder at avdelingen har tilstrekkelige ressurser for å ivareta sine oppgaver. • Fastsetter mål og bestemmer handlingsplaner for internkontroll i sin divisjon • Informere og gi råd om de forpliktelsene SalMar har etter personvernlovgivningen. • Ved behov, gi råd om vurdering av personverkonsekvenser (DPIA) • Samarbeide med Datatilsynet og fungere som kontaktpunkt for tilsynet ved spørsmål. • Ved behov, rådføre med Datatilsynet. • Ta imot henvendelser fra de registrerte om alle spørsmål knyttet til behandling av deres opplysninger, og om utøvelsen av rettighetene de har i henhold til personvernforordningen. • Lede og gjennomføre ledelsens gjennomgang, herunder foreslå mål og strategi for områdene personvern (inkl. DPIA), psykososialt arbeidsmiljø og oppfølging av sykefravær.
IT-sjef	<ul style="list-style-type: none"> • ansvar for at sin divisjon etterlever og driver i henhold til gjeldende lovverk • Påse at akseptabelt nivå for informasjonssikkerhet overholdes. • Foreslår mål og bestemmer handlingsplaner for internkontroll i sin divisjon • Etablere og vedlikeholde SalMars internkontroll for informasjonssikkerhet. • Holde organisasjonen faglig oppdatert innen informasjonssikkerhet og bidra til etterlevelse • Vedlikeholde beredskapsplan for området informasjonssikkerhet • Delta i intern revisjon iht. prosedyre.
Linjeledelse (Fabrikksjef/ Salgsdirektør/ Produksjons-direktør/ Regionleder/ Produksjonsleder/ Produksjonssjef/ Avdelingsleder/ Driftsleder, øvrige sjefer, ledere og direktører)	<ul style="list-style-type: none"> • ansvar for at sin avdeling/ lokalitet drives innenfor det gjeldende lovverket • tar for seg og følger opp ansvar og oppgaver innenfor internkontroll- og informasjonssikkerhetsarbeidet på lik linje med andre vedkommende har ansvar for • ansvar for at medarbeidere blir informert og opplært i de arbeidsområder og oppgaver som er relevante for stillingen • leder kartlegging av risiko i sin avdeling • innhenter råd og erfaringer fra ansatte, faggrupper og fra verne- og helsepersonale om forhold i sitt ansvarsområde. Følger opp med utarbeidelse av lokale mål, handlingsplaner og tiltak • ansvar for gjennomføring av vernerunder iht. gjeldende interne prosedyrer • registrerer/ behandler avvik og iverksetter tiltak • Varsler hendelser iht. enhetens varslingsplan • Vedlikeholde enhetens beredskapsplan • Ansvarlig for fysisk sikkerhet og tilgang ved sin avdeling/ lokalitet, (skallsikring, kontroll på fysiske og elektroniske nøkler, koder o.l.) • Systemeier for manuelle arkiv ved sin avdeling/ lokalitet

Arbeidstaker/ bruker	<ul style="list-style-type: none"> • skal følge alle relevante lover og forskrifter, interne bestemmelser og prosedyrer som er fastsatt for aktuelle arbeidsoperasjoner og arbeidssted • skal aktivt bidra i det daglige internkontrollarbeidet og støtte opp om de mål, handlingsplaner og tiltak bedriften har satt seg • rapportere avvik/ forhold som har betydning for helse og personsikkerhet, arbeidsmiljø, trygg mat, ytre miljø, fiskevelferd, rømming, omdømme, personvern og materielle verdier i bedriften, inkludert informasjonssikkerhet. • skal aktivt bidra til forbedringer og et positivt arbeidsmiljø
Hovedverneombud	<ul style="list-style-type: none"> • ansvar for å samordne verneombudenes virksomhet • skal ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljø • skal se til at virksomheten er innrettet og vedlikeholdt og at arbeidet blir utført slik at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd er ivaretatt i samsvar med arbeidsmiljøloven • organisere vernerunder • får opplæring og nødvendig tid til å engasjere seg i HMS-arbeidet
Verneombud	<ul style="list-style-type: none"> • følge opp det daglige HMS-arbeidet i sitt verneområde i bedriften og rapportere forhold av betydning for HMS enten til arbeidstaker eller arbeidsgiver • får opplæring og nødvendig tid til å engasjere seg i HMS-arbeidet • skal delta på alle vernerunder i sitt verneområde i samarbeid med avdelingsleder. Avdelingsleder er ansvarlig for gjennomføring av vernerunde. <p>📄 Verneombudordningen i SalMar</p>
Hoved-tillitsvalgte/ Tillitsvalgte	<ul style="list-style-type: none"> • skal ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsrettslige forhold og arbeidsmiljø • skal aktivt bidra i det daglige internkontrollarbeidet • rapportere avvik/ forhold som har betydning for helse og personsikkerhet, arbeidsmiljø, trygg mat, ytre miljø, fiskevelferd, rømming, omdømme, personvern og materielle verdier i bedriften • skal aktivt bidra til forbedringer og et positivt arbeidsmiljø • får nødvendig tid til å engasjere seg i tillitsvalgt-arbeidet
Arbeidsmiljø-utvalget (AMU)	<ul style="list-style-type: none"> • Bedriften skal ha AMU iht. arbeidsmiljøloven. • AMU har likt antall representanter fra både arbeidsgiver, arbeidstaker og verne- og helsepersonell. • Lederen for utvalget velges vekselvis av arbeidsgiver og arbeidstakernes representanter. • skal som samarbeidsorgan overvåke virksomhetens arbeidsmiljø- og sikkerhetsarbeid. • Hovedverneombudene skal være en del av AMU som arbeidstakers representant. 📄 AMU
Bedriftshelse-tjeneste	<ul style="list-style-type: none"> • Bedriftshelsetjenesten skal bistå arbeidsgiver med å skape et godt og forsvarlig arbeidsmiljø. • Bedriftshelsetjenesten skal også gjennomføre kartlegginger og tiltak iht. BHT's formål og vår kravspesifikasjon for BHT's arbeid i bedriften. • 📄 Oversikt over Bedriftshelsetjenester i SalMar

Industrivern-gruppa	<ul style="list-style-type: none"> • Skal sikre at bedriftens egenbeskyttelse mot uønskede hendelser er ivaretatt på en tilfredsstillende måte. • skal verne liv, helse, miljø og materielle verdier. • Industrivernplanen ligger i elektronisk i styringssystemet. Beredskapsplan for SalMar AS - Innovamar
Systemeier	<ul style="list-style-type: none"> • Hovedansvarlig for et konkret system/ applikasjon • Bestemmer hvilke brukere/ roller som skal ha ulike typer tilganger til dataene i systemet. • Hovedansvarlig for ivaretagelse og behandling av personopplysninger i systemet • Overordnet ansvar for internkontroll av systemet, herunder dokumentasjon, avvikshåndtering, gjennomføring av risikovurderinger, iverksettelse av tiltak, gjennomføring av DPIA (risikoanalyse), mv.
Daglig ansvarlig/ superbruker	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarlig for utføring av oppgaver og tiltak, og har ansvaret for implementering av beslutninger fattet av systemeier • Utarbeider og holder oppdatert oversikt over brukere, rettigheter og tilganger • Administrerer brukere, rettigheter og tilganger • Informerer brukere ved endringer i systemet, gir opplæring og brukerstøtte (1. linje support) iht. systemets funksjonalitet • Dokumenterer systemet med tilhørende internkontroll iht. gjeldende prosedyrer for dokumentasjon og informasjonshåndtering
Informasjons- sikkerhetsteam	<ul style="list-style-type: none"> • Det er etablert et overordnet informasjonssikkerhetsteam. • Består av Leder informasjonssikkerhet (leder), IT-sjef (serveransvarlig), stedlig ansvarlig for fysisk sikkerhet (skallsikring), plassansvarlig (ansvar for manuelle arkiv), Direktør Kvalitet/ HMS (internkontroll) og Direktør HRM (personvernansvarlig). • Sikkerhetsteamet møtes 2 ganger årlig og ellers ved behov. • Gruppens medlemmer skal <ul style="list-style-type: none"> ○ støtte Leder informasjonssikkerhet i arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern ○ Støtte linjeledelse i arbeidet med informasjonssikkerhet og vern av personopplysninger ○ bidra til å holde organisasjonen faglig oppdatert innen informasjonssikkerhet og personvern
Databehandler	<ul style="list-style-type: none"> • IT-avdeling eller eksterne partnere (leverandører, eksterne konsulenter, samarbeidspartnere) som behandler personopplysninger på vegne av SalMar, plikter å følge relevante lover og forskrifter samt interne bestemmelser og prosedyrer. I tillegg må eksterne partnere undertegne databehandleravtale inkludert taushetserklæring.

Miljø - overvåkning og registreringer

Gyldig fra: 20.05.2020
Revisjonsfrist: 20.05.2021

Revisjon: 1.7
ID: 3540

Krav:

- Sikre standardisert måling av miljøparametere på sjø og standardisert registrering av miljøparametere i Fish Talk (FT)
- [Akvakulturdriftsforskriften §22](#)
- [ASC Salmon Standard](#)

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
<p>Måling av oksygen, temperatur, salinitet, strøm og siktedyp</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oksygen, temperatur og siktedyp skal måles og loggføres daglig på lokalitetsnivå. 2. Dersom lokaliteten har merder med luseskjørt skal oksygen logges kontinuerlig i minimum 2 merder. 3. Salinitet skal måles daglig hvis lokaliteten er ferskvannspåvirket (fjordlokalitet). 	Fôroperatør/lokalitet
<p>Overvåkning og registrering av miljøparametere</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Oksygenloggen kontrolleres før oppstart av fôring på morgenen, spesielt med fokus på hvordan oksygenverdier har vært gjennom natten. 5. Oksygenloggen skal følges opp gjennom hele fôringsdagen. 6. Dersom oksygenmetning når angitte grenseverdier inne i nota skal varsling og tiltak iverksettes iht Beredskapsplan matfisk (se også bakgrunnsfane for grenseverdier, og forslag til tiltak). 7. For oksygen er det råvann målt på 5 meter <u>utenfor merd</u> som skal registreres fishtalk. Miljøparametere målt kl. 12.00 registreres. 8. For ASC-lokaliteter kreves det loggføring av oksygen 2 ganger pr dag (mellom kl. 06 - 09, og mellom kl. 15 – 18) 9. Ved bruk av Realfish sitt web-baserte miljøregistreringssystem skal miljøsensorene navnesettes. Spesielt viktig er angivelse av merd nr, dybde og SalMar sitt unike fiskegruppenavn: <ol style="list-style-type: none"> a. Målerverdier i Nortec visualiseres med følgende farger. <ol style="list-style-type: none"> i. 5 meter inne i not = rød ii. 12 meter inne i not = blå iii. 5 meter utenfor not = grønn 10. Dersom siktedyp er under 5 meter eller fisken viser adferd som tyder på algepåvirkning på lokalitet eller nabolokaliteter, følg beskrivelse «Varslingsrutiner ved siktedyp under 5 meter» i Beredskapsplan matfisk. 	Fôroperatør DL ansvarlig for at avvik føres

Operasjon	Ansvarlig
<p>Måleposisjoner miljøparametere</p> <p>11. Oksygen (% oksygenmetning) skal måles på minimum to posisjoner pr lokalitet på 5 meters dyp.</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>Inne i not:</u> Skal måleren plasseres minimum 3 meter fra notvegg i den nota/de nøtene der risikoen for lave oksygennivåer er størst (faglig vurdering mht lokale strømforhold og biomasse). <u>Inne i not med luseskjørt:</u> I tillegg til punkt a skal oksygen måles og logges døgkontinuerlig i minimum 2 merder, på 5 og 12 meters dyp ved bruka av luseskjørt. <u>Utenfor not:</u> Det må velges en posisjon utenfor not som sikrer at vi måler reelt råvann og ikke «brukt» produksjonsvann fra merdene. For eksempel ved flåte eller fortøyningsbøye. Ved flytting av fisk skal ikke målerne flyttes, men forbli i samme posisjon/merd. Husk å endre/oppdatere navn på fiskegruppe jmf pkt 9. <p>12. Temperatur (°C) skal måles på 5 meter.</p> <p>13. Siktedyp (meter) måles med sikteskive på én posisjon utenfor nota som er minst påvirket av oppdrettsaktiviteten</p> <p>14. Strøm (cm/s) måles på én posisjon, fortrinnsvis oppstrøms for anlegget.</p> <p>15. Forskjeller i salinitet utenfor og inni luseskjørt hvor bobleanlegg benyttes kan bli store. Dette kan føre til at skjørtet presses innover i nota pga. salinitetsutligning, og not og merd deformeres. Hvis dette skjer: Kontroller salinitet på 1,5 meters dybde utenfor skjørtet, vurder tiltak som reduksjon av flow fra bobleanlegget</p>	<p>Driftsleder</p>

Uttak av vannprøver for algeovervåkning

Gyldig fra: 31.03.2020
Revisjonsfrist: 31.03.2021

Revisjon: 1.2
ID: 4356

Operasjon	Ansvarlig
<p>Når vannprøver for algeovervåkning skal tas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uttak av vannprøver tas eksempelvis ved: <ol style="list-style-type: none"> a. Mistanke om algeoppblomstring i sjøen eller generell overvåkning b. Dårlig siktedyp og unormal atferd på fisk c. I forkant av avlusningsoperasjoner (spesielt H2O2) d. Ved behov <p>For spørsmål, ta kontakt med:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Fiskehelsesjef biologi eller Fagleder Fiskehelse SalMar Farming segment. 	Driftsleder
<p>Uttak av vannprøver for algeovervåkning</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Bruk vannprøvehenter for å komme under vannoverflata. Det burde hentes vann fra minst to forskjellige dyp (øvre og nedre). Algeoppblomstring vil i all hovedsak skje i de øvre vannmassene. 3. Overfør vann til vannprøveflaske (500 ml er stort sett nok). Det går fint å bruke en tom brusflaske, så lenge den er godt skyllet på forhånd (se SINTEF Algeovervåkingsskjema for mer info). 4. Oppbevar prøven kjølig. Pakk den inn i fuktig avispapir. Pakken merkes med <i>algevarsling</i> og sendes med ekspress over natt til: <p style="text-align: center;">SINTEF Fiskeri og havbruk Brattørkaia 17 c 7010 Trondheim</p> 	Driftsleder

Renhold av not

Gyldig fra: 07.01.2021
Revisjonsfrist: 07.01.2024

Revisjon: 3.0
ID: 1345

Krav:

- Sikre god vannkvalitet, ivareta fiskevelferd og renseskjefunksjon, samt unngå rømming iht [akvakulturdriftsforskriftens §22, 23 og 37](#).
- Overholde bestemmelser i ASC-sertifisering.

SalMar postulat:

Jobben vår i dag er avgjørende for vår felles suksess

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
<p>Planlegging</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Selskapet som vasker nøter skal være vurdert og godkjent iht. Vurdering av kritiske leverandører 2. Kvartalsvis utarbeides spyleplan for nøter pr region sammen med tjenesteleverandør. 3. Alle nøter skal sjekkes for groe daglig under Runde på ring, og hver uke under ukentlig kamerakontroll. Dette dokumenteres som ukentlig sjekkpunkt i Kontrollskjema runde på ring. 4. Renholdstiltak skal iverksettes ved groenivå i kategori 1 (ref. beste praksis). Dette gjelder hele året. 	<p>Driftsleder</p>

Operasjon	Ansvarlig
<p>Gjennomføring og dokumentasjon</p> <p>5. Båt skal følge krav til vask og desinfeksjon før ankomst lokalitet, i henhold til Båtanløp og biosikkerhet. For spylebåter er det særdeles viktig at det gjennomføres grundig rengjøring og desinfisering av spylerrigger, inkludert sjøvannsinntak, pumper og slanger.</p> <p>6. Nøtene skal vaskes med belteløse vaskerigger.</p> <p>7. Vasking av not skal gjennomføres på en skånsom måte slik at laks, rensefisk eller not ikke blir skadet.</p> <p>8. ASC-sertifiserte lokaliteter som har nøter med kobberimpregnering kan spyles dersom spyletrykket er maks 100 bar.</p> <p>9. Brukes etterkontroll av not for å dokumentere gjennomført inspeksjon av not, skal dette utføres og dokumenteres iht. Inspeksjon og utbedring av nøter</p> <p>10. Det skal skrives spylereport som skal inneholde:</p> <ul style="list-style-type: none">a. Type oppdragb. Bekreftelse på kontroll av spylerrigg i forkant av notspylingc. Bekreftelse på vask og des (evt. veterinærattest)d. Forrige besøkte lokalitet.e. Trykk brukt under vask.f. Merdnummer, Not-id og ring-idg. Gradering av begroing på vegg og bunn i nota før spyling (0 -3)h. Ca antall dødfisk i nota.i. Evt fremmede arter i nota.j. Beskrivelse av eventuelle avvik på not, luseskjørt og annet utstyr. Dersom store avvik på not oppdages, skal dette varsles umiddelbart til lokalitetens driftsleder. <p>11. Rapportene sendes til lokalitetens driftsleder. Har selskapet som spyle egne webbløsninger for rapporter kan disse benyttes. Videoopptak av vasking skal finnes dersom inspeksjon av not er utført samtidig.</p>	Driftsleder

Dødfisk - Håndtering og varsling, matfisk

Gyldig fra: 19.11.2020
 Revisjonsfrist: 19.11.2021

Revisjon: 3.1
 ID: 1288

Krav:

- [Dyrevelferdsloven](#)
- [Akvakulturdriftsforskriften](#)
- [Forskrift om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr](#)
- [Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum](#)
- [GlobalGap](#)
- [Matloven](#)

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
Gjennomføring <ol style="list-style-type: none"> 1. Dødeligheten skal kontrolleres og døde akvakulturdyr skal tas ut av produksjonsenheten minimum daglig. Fjerning av døde akvakulturdyr kan unnlates når det er åpenbart unødvendig. 2. Svimere skal plukkes fortløpende. 3. Alle svimere avlives etter godkjent metode jf. Avliving og destruksjon av fisk ved overdose av bedøvelse, evt. slag mot hode for laksefisk. 4. Dødfiskbeholdere skal være merket «Dødfisk». 5. For ensilering følg Ensilasje- produksjon og håndtering 	Operatør
Registrering <ol style="list-style-type: none"> 6. All dødfisk skal registreres på riktig dødsårsak i Fishtalk. Det skal skilles mellom selvdød fisk og fisk som blir destruert/avlivet. Se Dødsårsaker laks. Ved mistanke om populasjonsdiagnoser uten verifisert diagnose, kontaktes fiskehelsetjenesten for felles enighet om kategorisering av dødsårsak 7. Ved registrering av dødfisk de første 3 månedene etter utsett, skal antall dødfisk som plukkes ganges med en faktor på: <ol style="list-style-type: none"> a) 2,0 ved lav dødelighet (under 0,05 % pr dag) b) 1,5 ved høy dødelighet (over 0,05 % pr dag) 8. Ved registrering av dødfisk fra 3 mnd. etter utsett og frem til slakt, skal antall dødfisk som plukkes ganges med en faktor på 1,1. 9. Ved registrering av dødelighet på rensefisk skal ikke korreksjonsfaktor benyttes. 	Operatør

Operasjon	Ansvarlig
Avliving/destruksjon av fisk 20. Gjennomføres iht. prosedyre Avliving og destruksjon av fisk	Driftsleder
Avviksføring dødelighet 21. Ved manglende fjerning av dødfisk skal dette avviksføres. 22. Forhøyet dødelighet skal avviksføres. Avviksbehandlingen skal gjøre rede for: <ul style="list-style-type: none"> a) Sannsynlig dødsårsak b) Tiltak for å begrense omfanget c) Tiltak for å unngå gjentakelse 23. Alle relevante dokumenter tilknyttet den forhøyede dødeligheten, som veterinærrapporter, prøvesvar, varsel til Mattilsynet osv. skal legges som vedlegg i avviksbehandlingen	Operatør/driftsleder
Avviksføring settefiskrelatert dødelighet 24. Det skal åpnes avvik dersom følgende dødelighet inntreffer: <ul style="list-style-type: none"> a. ≥ 1 % dødelighet første uke i sjø b. $\geq 0,35$ % ukentlig dødelighet etter 1 uke i sjø c. ≥ 4% totaldødelighet før 90 dager 25. Det opprettes tiltak i avviket. <ul style="list-style-type: none"> a. Tiltakstittel: Avdekke årsak til forhøyet dødelighet. b. Tiltaksutfører: Driftsleder settefiskanlegg c. Tiltaksgodkjenner: Settefisksjef 26. Når tiltaket er opprettet er kommunikasjon med settefisk etablert. 27. Avviket skal så behandles iht. Beslutningstre ved smoltdødelighet	Driftsleder

Veterinær Helseplan SalMar ASA

Gyldig fra: 19.02.2020
Revisjonsfrist: 18.02.2021

Revisjon: 1.13
ID: 3296

Helseplan – SalMar ASA

Dokumentet er utarbeidet i henhold til norske forskrifter for fiskehelsekontroll, SalMars egne krav, GLOBALGAP og ASC.
Revidert per 18.10.2018.

1.0 Helseplanen gjelder for alle lokaliteter og settefiskanlegg tilhørende følgende selskap i SalMar ASA

- 1.1 Rauma Stamfisk AS
- 1.2 SalMar Farming AS
- 1.3 SalMar Nord AS
- 1.4 SalMar Settefisk AS

Liste over sertifiserte Globalgap lokaliteter/settefiskanlegg: Viser til Globalgap sertifikat for gjeldende produksjonsår.

Liste over ASC sertifiserte lokaliteter: Viser til SalMars internettside for oppdatert liste

2.0 SalMar ASA kjøper inn fiskehelse/veterinærtjenester fra følgende eksterne selskap som har forpliktet seg til å ha lest, forstått og følge denne helseplan:

Fiskehelse/Veterinærtjeneste	Adresse	Telefon	Tilknyttet selskap	Geografisk område	Dato og signatur Fiskehelse/ Veterinærtjeneste

3.0 Intern fiskehelsekompetanse i SalMar ASA

Navn	Selskap	Stilling	Tittel	Telefon
[Redacted]	SalMar Farming	Fiskehelsesjef	Fiskehelsebiolog	[Redacted]
[Redacted]	SalMar Farming	Leder før og analyse	Fiskehelsebiolog	[Redacted]
[Redacted]	Salmar Farming Nord	Fagleder Fiskehelse Nord	Fiskehelsebiolog	[Redacted]
[Redacted]	Salmar Farming Mldt	Fagleder Fiskehelse Midt	Fiskehelsebiolog	[Redacted]
[Redacted]	Salmar Settefisk	Fagleder Fiskehelse Settefisk	Fiskehelsebiolog	[Redacted]
[Redacted]	SalMar Settefisk	Produksjonsleder	Fiskehelsebiolog	[Redacted]
[Redacted]	SalMar Settefisk	Driftsleder	Fiskehelsebiolog	[Redacted]

4.0 Helsekontroll**4.1 Antall besøk per år**

- 4.1.1 Matfisk: minimum 12 hvis over 1 mill fisk, 6 besøk hvis under 1 mill fisk
- 4.1.3 Settefisk: minimum 12
- 4.1.4 Stamfisk sjø: minimum 12
- 4.1.5 Stamfisk land: månedlig når det er fisk på land, alle strykedager, kontroll etter endt strykesesong

4.2 Veterinærbesøk i SalMars anlegg skal omfatte:

- 4.2.1 Oppdatering på driftsmessige endringer siden forrige besøk ved intervju av driftsleder eller ansvarlig ansatt
- 4.2.2 Inspisere alle enheter (eller et risikobasert utvalg) for eventuelle synlige tegn på sykdom eller velferdsmessige problemer
- 4.2.3 Diagnostisk undersøkelse av relevant fiskemateriale (eventuelle svimere, fisk med skader eller avvik eller fersk død fisk)
- 4.2.4 Stille diagnoser og anbefale tiltak (evt. medikamentell behandling)

4.2.5 Gjennomgang og kvalitetssikring av anleggets driftsregistreringer (antall dødfisk, registrerte underliggende dødsårsaker, luseregistreringer, miljøparametere, obduksjonskontroll på stamfisk)

4.2.5.1 Underliggende dødsårsaker som kan benyttes er til enhver tid listet i Fish Talk.

4.2.6 Informere og bistå med opplæring av anleggets personell om relevante emner innen helse, forebyggende helsearbeid, aktuelle sykdommer, bruk av legemidler

4.2.7 Påpeke evt. fiskevelferdsmessige forhold som kan forbedres, og bidra konstruktivt til å finne gode løsninger

4.2.8 Etter besøket skriver veterinæren / fiskehelsebiologen en besøksrapport innen **10** dager

4.2.8.1 Mottakere av denne rapporten defineres etter avtale mellom fagleder fiskehelse og de respektive helsetjenester.

4.2.8.2 Besøksrapporten arkiveres på den enkelte lokalitet

4.2.8.3 Tilsynsveterinær skal varsle driftsleder og ledelsen i selskapet muntlig og via e-post ved funn av meldepliktige sykdommer eller ved funn som i stor grad (vil) påvirke(r) selskapets økonomi og/eller fiskens velferd.

4.2.9 Særskilte gjøremål/helseundersøkelser som skal gjennomføres på hhv. settefisk- og matfiskanleggene.

5.0 Forebyggende helsetiltak

5.1 Alle ansatte skal i alle arbeidsoperasjoner arbeide for å styrke fiskens helse, forebygge sykdom og lidelse hos fisken i anlegget

5.2 Smittesikringstiltak gjennomføres ved å unngå smittefarlig kontakt mellom generasjoner, med andre oppdrettsanlegg eller vill fisk i den grad det er mulig

5.3 Fisken skal leve i vann av en slik kvalitet at fisken får gode levekår, og ikke står i fare for å bli påført sykdom eller unødig lidelse

5.4 Det skal vaksineres med vaksiner godkjent av SLV:

5.4.1 Laks: furunkulose, vibriose, kaldtvannsvibriose og vintersår, Yersinose, IPN, ILA, ERM og PD etter en risikovurdering i hvert enkelt tilfelle.

Ørret: Furunkulose, vibriose, kaldtvannsvibriose, vintersår, IPN, ERM og PD etter en risikovurdering i hvert enkelt tilfelle

5.5 Det skal gjennomføres rutinemessige parasittkontroller slik at parasittinfestasjoner kan behandles før de gir skade eller lidelse på fisken

6.0 Tiltak for å opprettholde god fiskevelferd

6.1 Fiskevelferdskurs.

6.1.1 Alle ansatte som arbeider med levende fisk skal ha gjennomgått fiskevelferdskurs senest ett år etter ansettelse.

6.2 Avlaving av fisk (svimere, syk fisk, fisk til prøvetaking)

6.2.1 Svimere, syk fisk, til prøvetaking

6.2.1.1 Fisk avlives ved overdose bedøvelse (fisken fjernes ikke fra bedøvelsen før alle tegn på liv er opphørt) evt. ved slag mot hode. Fisk som tas ut for prøvetaking skal først slås eller bedøves før de bløgges.

6.2.2 Slakting

6.2.2.1 Er regulert i egne prosedyrer på slakteriet

6.3 Smoltkontroll

6.3.1 Det skal ikke sjøsettes fisk uten at den er dokumentert sjøvannstolerant, jfr. egne prosedyrer.

6.4 Tetthet

6.4.1 Tetthet i kar eller merder skal ikke overskride de krav som akvakulturdriftsforskriften stiller.

6.5 Sulting

6.5.1 Fisken skal sultes i henhold til egne bestemmelser i SalMars kvalitetshåndbok.

6.6 Vannkvalitet

6.6.1 Vannkvalitet skal sikres i henhold til egne prosedyrer.

6.7 Håndtering av fisk

6.7.1 All fisk skal håndteres på en slik måte at den ikke påføres mekanisk skade eller unødig stress.

7.0 Legemidler

7.1 Godkjente legemidler til fisk som kan benyttes i SalMar sine anlegg

7.1.1 Liste over godkjente legemidler til fisk er listet i vedlegg 2.

7.1.1.1 Terapeutiske midler; til medisinsk behandling av spesifikke sykdommer (lakselusmidler, bendelmarkmidler, antibakterielle midler, midler mot sopp eller parasitter)

7.1.1.2 Midler til forebyggende behandling eller rutinemessige prøveuttak, vaksiner, bedøvelsesmidler

7.2 Bruk av legemidler

7.2.1 Legemidler (medisiner) skal kun benyttes når det er medisinsk indikasjon for bruk

7.2.2 Det er et mål at produksjonen skal foregå med et så lavt legemiddelforbruk som mulig.

7.2.3 Foregående punkter skal ikke hindre bruk når dette er nødvendig av hensyn til sykdomsbekjempelse eller - kontroll, eller av hensyn til fiskevelferd

7.2.4 Alle legemidler skal rekvireres av veterinær eller fiskehelsebiolog, og skal kun brukes etter avtale med veterinær eller fiskehelsebiolog

7.2.5 Rekvirering, lagring og bruk av legemidler skal være i henhold til gjeldende lover og forskrifter

7.2.6 Kopi av resept skal lagres på anlegget og behandlingen registreres elektronisk i Fish Talk.

7.2.7 Når fisk medisinbehandles, får den en slaktekarantene som er fastsatt for det enkelte legemiddel. Fisk skal ikke slaktes før all karantene er utløpt.

7.2.7.1 For økologisk produksjon er slaktekarantene 2 x fastsatt slaktefrist.

7.2.7.2 Anlegget skal sette opp skilt "Medisinering pågår" som henger karanteneperioden.

7.3 Behandlinger som gjennomføres rutinemessig:

7.3.1 Bedøvelse: Alle legemidler i kategorien «Anesthetic» i Settefiskanlegg

7.3.2. Bedøvelse: Alle legemidler i kategorien «Anesthetic»; i forbindelse med lusetelling, vektprøve, avlivning av syk eller skadet fisk.

7.3.3 Sedative: Alle legemidler i kategorien «Anesthetic» under stryking på stamfiskanlegg

7.3.4 Vaksinerings settefiskanlegg (vaksiner som kan benyttes)

7.3.4.1 AlphaJect Micro 6

7.3.4.2.1 Aeromonas salmonicidae subsp. Salmonicida, Listonella (Vibrio) anguillarum serotype O1, Listonella (Vibrio) anguillarum serotype O2, Vibrio salmonicida, Moritella viscosa, Infeksiøs pankreasnekrose virus (IPN)

7.3.4.3 Pentium Forte Plus

7.3.4.3.1 Aeromonas salmonicidae subsp. Salmonicida, Listonella (Vibrio) anguillarum serotype O1, Listonella (Vibrio) anguillarum serotype O2, Vibrio salmonicida, Moritella viscosa, Infeksiøs pankreasnekrose virus (IPN)

7.3.4.4 Aquavac PD7

7.3.4.4.1 Aeromonas salmonicidae subsp. Salmonicida, Listonella (Vibrio) anguillarum serotype O1, Listonella (Vibrio) anguillarum serotype O2, Vibrio salmonicida, Moritella viscosa, Infeksiøs pankreasnekrose virus (IPN), Salmon pancreas disease virus (SPDV)

7.3.4.5 IPN oral

7.3.4.5.1 Infeksiøs pankreasnekrose virus (IPN)

7.3.4.6 Flavo Mono Dip

7.3.4.6.1 Flavobacterium psychrophilum

7.3.4.7 AquaVac ERM oral

7.3.4.7.1 Enteric redmouth disease

7.3.4.8 AquaVac 6

7.3.4.8.1 Aeromonas salmonicidae subsp. Salmonicida, Listonella (Vibrio) anguillarum serotype O1, Listonella (Vibrio) anguillarum serotype O2, Vibrio salmonicida, Moritella viscosa, Infeksiøs pankreasnekrose virus (IPN)

7.3.4.9 AJm1 PD

7.3.4.9.1 Salmon pancreas disease virus (SPDV)

7.3.4.10 AD ERM Salar

7.3.4.10.1 Enteric redmouth disease

7.3.4.11 Evt. fortløpende godkjente autogene vaksiner

7.3.4.12 Evt. vaksiner knyttet til godkjente vaksineforsøk

7.3.5 Vaksinasjonsprosedyrer (settefisk):

7.3.5.1 Prosedyrer og skjema: *henviser til prosedyrer for settefisk*

7.3.5.2 Vaksineringen gjennomføres av innleid personell eller med maskin, etter prosedyrer som er godkjent av fiskehelsetjeneste og SalMar i samarbeid.

7.4 Behandlinger mot ektoparasitter:

7.4.1. Settefisk

7.4.1.1 Ved påvisning av "costia" eller andre patogene ektoparasitter kan aktuelle kar behandles med formalinbad. Behandling / dosering skal være iht. bruksanvisning i resept og vedlegg «behandling med formalin i settefiskanlegg».

7.4.1.2 Sikkerhetsutstyr (gassmaske, heldekkende bekledding, hansker) skal benyttes, og det skal sørges for god ventilering / lufting ved innendørs behandling

7.4.2 Matfisk:

7.4.2.1 Indikasjon for behandling: grenseverdier i henhold til lakselusforskriften av 05.12.2012:

7.4.2.1.1 Antall voksne hunnlus (med og uten eggstrenger) skal ikke overstige 0,5 på noe tidspunkt og 0,2 for lokaliteter som har grønn konsesjon og konsesjoner tildelt 5 % vekst i MTB

7.4.2.1.2 Kliniske symptomer på luseskader for fisken (fortrinnsvis nylig sjøfatt fisk) og ved høye nivåer skottelus

7.5 Tiltak ved overskridelse av restkonsentrasjon legemiddel

7.5.1 Hvis rester av legemidler over MRL blir påvist i laks i et av SalMar ASA sine anlegg ved internkontroll, håndteres dette etter interne prosedyrer i kvalitetssystemet

7.5.2 Hvis rester av legemidler over MRL blir påvist i laks fra SalMar av kunde eller myndighet, skal SalMar samle kunden, produsenten, fiskehelsetjenesten og Mattilsynet til en utredning av hva som kan være årsak eller forklaring. Partiet holdes tilbake inntil videre, henviser til egen prosedyre for tilbakekalling av produkter.

8.0 Skadedyrkontroll

8.1 Feller og åtestasjoner

8.1.1 Skadedyrbekjempelse kan gjennomføres av anleggets personell, med klappfeller eller åte.

8.1.2 Åte skal lagres i låst kjemikalieskap, og produktdatablad skal foreligge.

8.1.3 Åte skal kun legges ut skjult i lukkede åtestasjoner hvor uvedkommende ikke har tilgang.

8.1.4 Det skal føres regelmessig tilsyn med feller og åtestasjoner, og all aktivitet skal føres i egen logg.

9.0 Varslingsplikt

9.1 Massedød og forøket dødelighet

9.1.1 Driftsleder på settefisk- eller matfiskanlegg skal varsle Mattilsynet i henhold til Akvakulturforskriften § 13 og følge felles beredskapsplan ved sykdom og massedød, og lokalitetsspesifikk varslingsplan.

9.1.2 Driftsleder skal samtidig varsle Fiskehelse- / veterinærtjenesten for utredning av årsak

9.1.3 Regionleder eller fagleder fiskehelse skal varsle omkringliggende anlegg gjennom tilhørende fiskehelsenettverk hvis de mener det er nødvendig

9.2 Behandlingssvikt ved medikamentell behandling

9.2.1 Driftsleder skal etter konsultasjon med Fiskehelse- / veterinærtjenesten, varsle mattilsynet ved sviktende effekt ved legemiddelbehandling av fiskepopulasjoner i SalMar ASA sine anlegg.

9.2.2 Fiskehelse- / veterinærtjenesten skal varsle driftsleder og beskrive slike funn i besøksrapporten samt anmerker meldeplikt i eget skjema «evaluering av behandlingseffekt». Sendes til driftsleder, regionleder og produksjonskoordinator. Sistnevnte rapporterer via Altinn.no..

9.3 Lus med redusert følsomhet for legemidler i følsomhetstester

9.3.1 I de tilfeller det avdekkes lusepopulasjoner som viser redusert følsomhet for noen av de godkjente legemidlene mot lus, skal Fiskehelse- / veterinærtjenesten anmerker meldeplikt i egen rapport for følsomhetstest, presisere slike funn i besøksrapporten og bemerke at dette skal meldes til Mattilsynet.

9.3.2 Driftsleder er ansvarlig for å varsle Mattilsynet

9.4 Funn av meldepliktige sykdommer og redusert fiskevelferd

9.4.1 Fiskehelse- / veterinærtjenesten skal varsle Mattilsynet og tilhørende fiskehelsenettverk ved funn av meldepliktige sykdommer

9.4.1.1 OIEs fiskesykdomsliste finnes her: <http://www.oie.int/animal-health-in-the-world/oie-listed-diseases-2017/>

9.5 Fiskehelse-/veterinærtjenesten

9.5.1 Står etter avtale med SalMar ASA fritt til å melde alle forhold nevnt under «Varslingsplikt» til Mattilsynet etter at driftsleder og daglig leder i det aktuelle selskapet er informert om samme forhold.

Sted, dato:

Underskrift SalMar ASA underskrift

Vedlegg 2: Statement on medicines and other chemical agents used on fishStatement on medicines and other chemical agents used on fish

This document summarizes medicines and other chemical agents used on fish produced by SalMar ASA.

SalMar ASA has cooperations with several fish health services. One of their responsibility are prescription of medicines in hatcheries and marine production sites in SalMar.

Medicines are not available without prescription from a Veterinarian or Fish health biologist, and will only be used for therapeutic purpose.

Any medicine or chemical agent used on fish (exposure by water or in feed) need to be considered for food safety and must be approved by Norwegian and European authorities.

Listed below are medicines and chemical agents used on fish in Norwegian Salmon industry:

Agent	Name	Indication	MRL	Annex	Link to EMEA - MRL reports www.ema.europa.eu/	Frequency of use in SalMar farms	Withdrawal time
Azamethivos	Azasure	Sea lice	Not needed	Annex II	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500010779&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Occasional only on approval	10 day degrees
Azamethivos	Salmosan vet	Sea lice	Not needed	Annex II	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500010779&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Occasional only on approval	24 hours
Benzocaine	Benzoak vet	Anaesthetic	Not needed	Annex II	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500010972&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Regularly	7 day degrees
Bronopol	Pyceze vet	Fungal infections	Not needed	Annex II (eggs)	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500011118&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Rarely (on eggs)	500 day degrees
Cypermethrin	Betamax vet	Sea lice	50 µg / kg	Annex III	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500013078&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Rarely	20 day degrees
Deltamethrin	AlphaMax vet	Sea lice	10 µg / kg	Annex II	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500013614&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Rarely only on approval	5 day degrees
Diflubenzuron	Releeze vet	Sea lice	1000 µg / kg	Annex I	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500013855&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Only on approval	340 day degrees
Emamectin	Slice vet	Sea lice	100 µg / kg	Annex I	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500014126&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Regularly	175 day degrees
Fenbendazole	Fenbendazole	Tape worms	Not established for fish, 50 µg / kg for mammals	Annex I	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500094856&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Rarely	500 day degrees
Formaldehyde	Formalin	Single cell parasites	Not needed	Annex II	(No summary report included on website)	Regularly (fresh water)	500 day degrees
Florfenicol	Aquaflor vet Floraqpharma medicated feed	Bacterial infections	1000 µg / kg	Annex II	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500014280&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Rarely	30 days
Hydrogen peroxide	- H2O2 "Chemco" - Interox Paramoce 50 "AquaPharma"	Sea lice	Not needed	Annex II	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500014424&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Rarely only on approval	0 days
Isoeugenol	AQUI-S vet.	Anaesthetic	6000µg/kg	Annex I	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500106362&mid=WC0b01ac058008d7ad	Regularly	2 day degrees
Metacaine (tricaine)	Finquel vet MS 222 vet	Anaesthetic	Not needed	Annex II	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500015660&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Regularly (fresh water)	21 days
Metacain	Tricain Pharmaq	Anaesthetic	Not needed	Annex II	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500015660&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Regularly (fresh water)	70 day degrees
Oxolinic acid ¹	Oxolinic acid medicated feed	Bacterial infections	300 µg / kg	Annex III	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500015340&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Only on approval	40 – 60 days, depends temp.

Praziquantel **	Praziquantel medicated feed	Tape worm	Not established for fish, not needed for sheep	Annex III for sheep	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500015784&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Rarely	500 day degrees
Teflubenzuron	Ektobann vet	Sea lice	500 µg / kg	Annex II	http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/includes/document/document_detail.jsp?webContentId=WC500015455&murl=menus/medicines/medicines.jsp&mid=WC0b01ac058008d7ad	Only on approval	96 day degrees

¹ Not be used on ASC certified fish

MRL = maximum residue level (for Salmonidae)

· Annex = Annex to Council Regulation (EEC) no. 2377/90.

o Annex I = permanent established (definitive) MRLs

o Annex II = MRLs considered not to be needed for the protection of public health

o Annex III = provisional MRLs

o Annex IV = MRLs can not be established, not to be used on food producing animals

· ** Praziquantel is on annex II for sheep. MRLs can be extrapolated for Salmonidae and other fin fish species if a MRL exists on muscle for another major species (Note for guidance on the establishment of MRL for Salmonidae and other fin fish – EMEA/CUMP/153b/97 Final - Jan. 14th 1998) with withdrawal time 500 day degrees.

· Vaccines have a general exception from the need for MRLs. Every fish is vaccinated once in their lifetime. Some fish groups are vaccinated twice

Other medicinal agents than those listed are not used.

Fish are not directly exposed to other chemicals than those listed. Detergents and disinfectants are not to be used directly on fish.

Hygieneinstruks

Gyldig fra: 24.06.2020
Revisjonsfrist: 24.06.2021

Revisjon: 3.4
ID: 1633

Krav:

- Alle ansatte skal ivareta god personlig hygiene og ha rene arbeidsklær ihht Global GAP og SalMar-standard.

SalMar postulat:

Vi bryr oss!

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
Hele arbeidsdagen <ol style="list-style-type: none"> 1. Handvask ved arbeidshagens start. 2. Handvask etter toalettbesøk. 3. Rent arbeidsantrekk og fottøy tilhørende avdelingen skal benyttes under alt arbeid. 4. Handvask etter dødfiskhandtering. Påse ekstra smittehygiene ved dødfiskhandtering. Tenk smittebegrensning! 5. Handvask etter kjemikaliehandtering. 6. Handvask etter handtering av fôr. Jfr anbefaling fra fôrprodusenter. 	Alle
Ved pauser <ol style="list-style-type: none"> 7. Kjeledresser og arbeidssko tas av og henges opp. 8. Handvask både før og etter pause. 9. Spising gjøres på egnet matrom/pauserom. 	Alle
Ved arbeidshagens slutt <ol style="list-style-type: none"> 10. Arbeidstøy tas av og henges opp på faste plasser. 11. Skittent arbeidstøy settes på vask. 12. Lettere tilsmusset regntøy, hansker og støvler skylles og henges til tork. 	Alle
Sår/Skader/Sykdom <ol style="list-style-type: none"> 13. Sår og kuttskader skal være tildekket. 14. Driftsleder på anlegget skal varsles dersom ansatte har smittsomme sykdommer slik som influensa, omgangssyke osv. 	Alle
Røyking <ol style="list-style-type: none"> 15. Røyking kun på anvist sted. 	Alle

Hygiene og renhold på lokaliteten

Gyldig fra: 05.03.2020
Revisjonsfrist: 05.03.2021

Revisjon: 2.8
ID: 1302

Krav:

- Minske risikoen for smitteoverføring. [Relevant regelverk](#)
- Sikre SalMar-Standard i forhold til hygiene, renhold, ryddighet og desinfeksjon.

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
<p>Klær og utstyr for ansatte og besøkende</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alle lokaliteter skal ha lokalitetsspesifikke klær og fottøy for både ansatte og besøkende 2. Ingen personlige ytterplagg eller sko/støvler skal benyttes ved besøk fysisk på merdkanten 3. Mannskap skal ha minimum 2 kjeledresser tilgjengelig. Kjeledress skal vaskes straks det er nødvendig, og alltid ved slutten av skiftuke. <ol style="list-style-type: none"> a. Alle kjeledresser skal være merket med SalMar-logo b. Oljeklær og hansker skal alltid være tilgjengelig til alle 4. Alle lokaliteter skal ha eget sett med klær, fottøy og verneutstyr til veterinær 5. Personlig arbeidsklær og verneutstyr skal oppbevares i garderobeskap på friuke og når det ellers ikke er i bruk 6. Personlig hygiene: følg Hygieneinstruks Hygieneinstruks 	Alle
<p>Landbaser</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Hver lokalitet skal i utgangspunktet ha egen landbase. Dersom dette ikke er løselig må situasjonen risikovurderes 8. En landbase skal fortrinnsvis være oppbygd med ren og uren sone 9. Teknisk Base/Serviceavdeling skal i utgangspunktet ligge adskilt fra landbaser til lokaliteter. 10. Landbase holdes ryddig og ren til enhver tid 	Alle
<p>Flåte</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Dekk og kaldtlayer (fórlager) holdes ryddig og ren til enhver tid. Fórsøl fjernes umiddelbart 12. Alle sosiale og sanitære rom holdes ryddige og rene til enhver tid 13. Verksted og tekniske rom holdes ryddige og rene innenfor det som er mulig/vanlig for slike rom til enhver tid 14. Ved fórstøv og/eller lekkasjer fra doseres skal det være oppsamling 	Alle
<p>Dødfiskområde</p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Ringen spyles og rengjøres hver dag etter dødfiskdraging 16. Utstyr som har kontakt med dødfisk som for eksempel dødfiskvugge, skal vaskes og desinfiseres daglig. 	Alle

<p>Båter</p> <p>17. Dekk holdes ryddig og rent til enhver tid – hver dag</p> <p>a. Tauverk og stropper skal henges opp slik at det ikke er i kontakt med båtdekk.</p> <p>18. Lokalitetsbåter skal rengjøres utvendig på skrog mellom generasjoner</p> <p>19. Ved bruk av ballasttank skal denne desinfiseres dersom det er praktisk mulig.</p> <p>20. Flytting av båter mellom lokaliteter gjennomføres iht. Båtanløp og biosikkerhet</p> <p>21. Flytting av båter mellom lokaliteter skal alltid loggføres.</p>	Alle
<p>Eksterne båter - servicebåter, brønnbåter, ensilasjebåter, bunkers</p> <p>22. Alle eksterne båter skal være rengjort i henhold til Båtanløp og biosikkerhet</p> <p>23. Alle besøk/ankomst av eksterne båter skal loggføres</p> <p>24. Eventuelle kontaktpunkt mellom båt og kai/flåte skal være rengjort og desinfisert.</p>	Alle
<p>Avfallshåndtering</p> <p>25. Alle lokaliteter skal utarbeide lokal avfallshåndteringsplan som identifiserer hvilket og hvordan avfall håndteres. Dette gjelder alt avfall.</p> <p>a. Avfall som kan utgjøre en risiko for helse, miljø og sikkerhet, herunder brann-, smitte-, kjemisk-, og annet farlig avfall skal være tydelig identifisert og beskrevet hvordan dette skal håndteres.</p> <p>b. Levering av farlig avfall skal leveres og deklarerer ihht. avfallsforskriften kapittel 11.</p> <p>26. Levering/henting av avfall skal alltid dokumenteres, herunder kvitteringer fra mottaker.</p>	Driftsleder

Rengjøring og desinfisering av utstyr og båter, før flytting eller brakklegging

Gyldig fra: 31.03.2020

Revisjonsfrist: 31.03.2021

Revisjon: 2.8

ID: 1305

Krav:

- Sikre SalMar-Standard i forhold til hygiene, renhold, ryddighet og desinfeksjon
- Minske risikoen for smitteoverføring
- Følge lokale sykdoms og soneforskrifter, og hindre smittespredning inn til og ut fra våre anlegg ved å holde oversikt over hvor båter og utstyr har vært ihht [forskrifter om bekjempelse av fiske- og skjellsykdommer](#).
- Lokaliteten skal ha en driftsplan og en plan for brakklegging i henhold til [Akvakulturdriftsforskriften](#).

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
<p>Dokumentasjon og loggføring:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ved overføring av flåte eller båt mellom to lokaliteter skal Kontrollskjema ved overføring av flåte eller Kontrollskjema ved opplæring og overføring av båt fylles ut. Det skal være en representant fra hver lokalitet som fyller ut kontrollskjema sammen. Avsenderlokalitet er ansvarlig for at avvik som avdekkes blir utbedret, og må stå for kostnadene av disse utbedringene. 2. For annet utstyr skal skjema Overføring av utstyr mellom lokaliteter - til utfylling fylles ut av avsender og sendes til mottaker av utstyret. Dette gjelder også utstyr som sendes til Teknisk avdeling. 3. Alle båter, med unntak av forbåter, skal før ankomst lokalitet levere eller sende over egenerklæring ved båtanløp, i tillegg til veterinærattest hvor dette kreves. Dette arkiveres på lokalitet. 4. Ved mangler eller brudd på gjennomføring av punkt 1-4 skal dette avviksføres. 	Driftsleder
<p>Brakklegging av lokalitet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Alt utstyr skal rengjøres så fort som mulig etter utslakting slik at brakkleggingsperioden kan begynne. Rengjøring og desinfisering av utstyr på anlegg og landbase dokumenteres i Sjekkliste vask og desinfisering av komponenter/utstyr ved brakklegging av lokalitet. Sjekklisten er kun veiledende mht første fane utstyr/komponent, her skal det fylles inn hva som faktisk er vasket. 6. Brakkleggingsperioden starter fra dagen alt utstyr er vasket og desinfisert, og dette er meldt Mattilsynet 7. For SalMar Farming AS: Lusegruppa skal også ha melding når brakklegging starter 	Driftsleder

Operasjon	Ansvarlig
<p>Flåter</p> <p>8. Renhold og desinfeksjon:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kverntank skal være tømt, og så langt det er mulig være rengjort og desinfisert. Ensilasjetank skal være tømt. Flåten skal være tom for fôr og fôrlager og fôrsiloer skal være rengjort (fôrsiloer kostes eller skrapes ren for fôrrester) Alle dekk skal ryddes, vaskes/steames og desinfiseres Oppholdsrom og underetasje skal være rengjort <p>9. Flåten skal rengjøres og desinfiseres utvendig under vannlinjen etter nærmere vurdering og/eller ved restriksjoner som følge av båndlegging ved sykdom.</p> <p>10. SalMar Farming AS: Vask og desinfeksjon gjennomføres i henhold til Båtanløp og biosikkerhet</p>	Driftsleder
<p>Båter</p> <p>11. Båten skal rengjøres og desinfiseres over vannlinjen før flytting til annen lokalitet eller verft</p> <p>12. Alt av dekkutstyr/stropper/tauverk skal plasseres i kar og desinfiseres.</p> <p>13. Rengjøring og desinfisering utvendig under vannlinjen vurderes i forhold til smitterisiko og begroing.</p> <p>14. Skipper på båt er ansvarlig for å holde seg oppdatert slik at restriksjoner som følge av båndlegging ved sykdom blir overholdt.</p> <p>15. Ingen skal inn i anlegg uten klarering fra lokalitet. Det er alltid lokalitet som bestemmer ovenfor alle båter som skal inn i anlegg.</p> <p>16. SalMar Farming AS: Vask, desinfeksjon og eventuell inspeksjon skal gjennomføres i henhold til Båtanløp og biosikkerhet</p>	Driftsleder
<p>Merder</p> <p>17. Merder skrapes og holdes fri for groe så langt det er mulig under driftsfase</p> <p>18. Spyling og desinfisering av ringer skal utføres av kvalifisert personell og etter krav i brukerhåndboken</p> <p>19. Rengjøring skal gjennomføres på lokaliteten merden tilhører, før eventuelt slep</p>	
<p>Hamsterhjul</p> <p>20. Hamsterhjul skrapes og holdes fri for groe så langt det er mulig under driftsfase</p> <p>21. Spyling og desinfisering av hamsterhjul skal utføres av kvalifisert personell og etter krav i brukerhåndboken</p> <p>22. Rengjøring skal gjennomføres på lokaliteten merden tilhører, før eventuelt slep</p>	Driftsleder
<p>Nøter</p> <p>23. Nøter holdes rene i under driftsfase etter Renhold av not.</p> <p>24. Not skal være ren før levering av slaktefisk.</p> <p>25. Når nøter tas ut av produksjonen, skal de leveres til godkjent notvaskeri for vask og kontroll.</p>	Driftsleder

Operasjon	Ansvarlig
<p>Fôrspreder og fôrslanger</p> <p>26. Tettes med en muff eller en fôrslange som er blendet i enden</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Fylles med vann og vaskemiddel b. La dette virke til neste dag <p>27. Spyles ren med høytrykkspyler og desinfiseres</p>	Driftsleder
<p>Fôrkanon</p> <p>28. Forkanon skal rengjøres tørt</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Slange demonteres slik at man kommer til for å koste b. Koster innvendig c. Spyles ren med høytrykkspyler og desinfiseres utvendig 	Driftsleder
<p>Orkast</p> <p>29. Hver lokalitet skal ha sin egen orkastnot</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Legges i kar med desinfeksjonsløsning b. IMM-fartøy som benytter fartøyspesifikke orkastnøter, skal desinfisere disse i karbad mellom hver lokalitet. 	Driftsleder
<p>Rensefiskskjul</p> <p>30. Hver lokalitet skal ha sine egne renseskjul</p> <p>31. Rensefiskskjulet spyles. Desinfiseres i kar med egnet desinfeksjonsmiddel før lagring.</p>	Driftsleder
<p>Shetlandsrist</p> <p>32. Før flytting til annen lokalitet skal rist:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Rengjøres b. Legges i desinfeksjonsløsning c. Tørkes 	Driftsleder
<p>Liftup/dødfiskhåv</p> <p>33. Dødfiskhåv og liftup skal ikke flyttes mellom lokaliteter uten at de er tilstrekkelig vasket og desinfisert.</p>	Driftsleder
<p>Spylerrigg</p> <p>34. Rengjøres og desinfiseres alltid mellom lokaliteter. Fortrinnsvis i desinfeksjonsbad.</p> <p>35. Filterrigg åpnes, vaskes og desinfiseres, eventuelt påføres desinfeksjon i kjølevesketank.</p> <p>36. Vanntilførsel til spylepumpe rengjøres.</p>	Driftsleder
<p>Dykkerutstyr</p> <p>37. Dykkerutstyr skal være rengjort og desinfisert mellom hver lokalitet.</p>	Driftsleder
<p>Avlusningspresenning</p> <p>38. Skal alltid rengjøres og desinfiseres mellom hver lokalitet.</p>	Driftsleder

A large salmon is the central focus, held by a person whose hands are visible at the bottom. The salmon has a silvery body with dark spots and a pinkish-red head. In the background, there are orange and red jackets, suggesting a fishing or farm setting. A large white circle is overlaid on the center of the image, containing the title and company information.

KVARTALSPLAN LUS Q2/21

SALMAR FARMING

Sist red. 06.04.2021

Bærekraft strategi

forebygging

- Forbedret sonestruktur
- Ustrakt bruk av luseskjørt
- Optimalisere utsettsplaner og driftsplaner ut fra lusekampen. God smolt.

Biologisk bekjempelse

- Rensefisk utnyttet maksimalt: optimalisering av bruk på lokalitet
- Oppdrettet rognkjeks og berggyllt

Mekanisk bekjempelse

- Rask implementering – god kvalitetssikring
- God kapasitet
- Klare retningslinjer på velferd

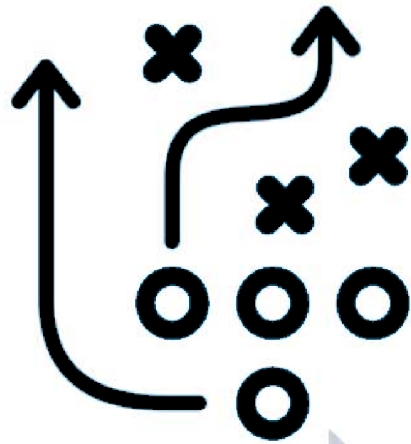
smittereduksjon

- Oppsamling av lus ved behandling
- Direkteslakting

resultat

- Dokumenterbart mindre smitte til miljø
- Dokumenterbart mindre bruk av legemidler
- Dokumenterbart mindre svinn fra håndtering

Strategi og tiltak 2021-2022

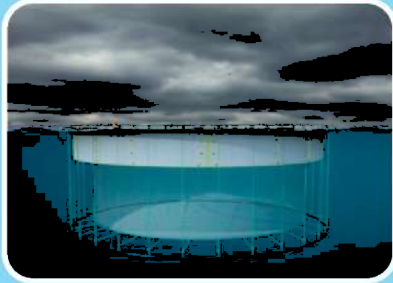

Vi må ha tro på forebyggende tiltak

Vi må gjennomføre tiltak der vi tror de fungerer

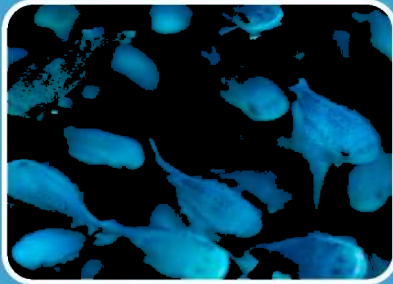
- Reduser antall overskridelser i midt
- Reduksjon av behandlingdødelighet: 0,6 % etter 14 dager (0,69% -2020)
- Øke behandlingsskapasitet for å gå inn på riktig tid, gir bedre velferd og lavere frekvens
- Jobbe videre med kompetanseutvikling og beste praksis i forbindelse med operasjoner
- Videreutvikle riggene for å ivareta fiskevelferd(lavere trykk og mindre risttap),kontroll på oppsamling av lus
- Jobbe med nye metoder , implementer bruk av Ektosan ved godkjenning i 2021
- Øke produksjon av Berggylt til 1 000 000 stk innen 2022
- Videreutvikle kompetanse og spisse bruken av forebyggende metoder, som skjerming, opp mot lokalitet og produksjonsmetode
- Øke fokus og kvalitet på miljøovervåkning på lokalitet og i merd der fisken oppholder seg

Hovedtiltak lus 2021

Skjørt og MNR på alle lokaliteter det er teknisk og biologisk mulig

- MNR montert og driftes etter leverandørs anbefalinger- brukerhåndbok og prosedyrer
- Skjerming mot lus minimum 7 m skjørt
- Skjerming for renseskisk på de mest eksponerte / teksiske løsninger >4,5 m

Generelt Renseskisk

- Renseskisk ihht innblandingstabell der det er forsvarlig ihht risikovurdering eksponering *
Grense Rognkjeks uten skjørt bølgehøyde $H_s > 3$ m og strøm $V_c < 75$ cm/s
- Grense oppdrettet berggyllt bølgehøyde $H_s > 3$ m og temperatur under 9 grader
* Det jobbes med å finne bedre måleparametere. Ingen berggyllt i Nord
- Ingen utsett av rognkjeks i Q3

•Lokaliteter uten renseskisk og / eller skjørt

- Lokaliteter med renseskisk uten skjørt må påregne større svingninger i lusepress som kan medføre at renseskisk ikke vil være tilstrekkelig i perioder med stort smittepress
- Lokaliteter uten renseskisk og skjørt må påregne større lusepress og hyppigere intervall mellom IMM behandlinger i sesong
- Luseutsatte lokaliteter med faste korte intervaller IMM i perioder med kjent oppbygging av smitte

Tiltaksgrense lusenivå for avlusing 2021

Målekriterie lusenivå ved avlusing 2021

- ✓ IMM avlusing skal gjennomføres som mål å unngå lusenivå over 0,5 kjønnsmoden hunn-lus ved oppstart
- ✓ * grønne vekstkonsesjoner Finnmark grense 0,2 kjønnsmoden
- ✓ Tiltak skal planlegges med hensyn på sjøtemperatur, utviklingstid på lus (bevegelig og fastsittende), rensefiskstatus og utvikling i området

VURDERINGER
Lusenivå vurderes på lokalitetsnivå iht. luseforskriften, mens tiltak vurderes basert på lusenivå på merd-nivå
Nivå av de ulike stadiene må hensyntas. Ved fungerende rensefisk må dette hensyntas.
Anlegg med rensefisk må ha tett oppfølging i samråd med rensefiskkoordinator og fiskehelsesjef. Tiltak trenger ikke i alle tilfeller være nødvendig dersom man vurderer at rensefisken fungerer
Lokale forhold må hensyntas: følg med på ukereport fra lusegruppa for å vurdere smittepress på omkringliggende lokaliteter og hold kontakt med naboer
Punktavlusing med ikke-medikamentelle metoder planlegges ukentlig

- ✓ Lusetelling må gjøres hyppig nok til å kunne forutse utvikling og tilstrekkelig til å kunne planlegge, sulte og igangsette tiltak eller behandling

Våravlusing 2021

Midt-Norge: mandag uke 16 – søndag uke 21

Nord-Norge: mandag uke 21 – søndag uke 26

- **Det skal til enhver tid være færre enn 0,2 voksne hunnlus i snitt pr lokalitet**
- Med bakgrunn i telleusikkerhet ved lave lusegrenser gjelder følgende håndheving/unntak:
 - et gjennomsnitt på 0,3 voksne hunnlus eller høyere én gang, håndheves dette av Mattilsynet som et reelt antall over 0,2.
 - et gjennomsnitt mindre enn 0,3 voksne hunnlus en eller to påfølgende ganger, håndheves dette av Mattilsynet som et reelt antall mindre enn 0,2.
 - et gjennomsnitt mellom 0,2 og 0,3 voksne hunnlus tre påfølgende ganger, håndheves dette av Mattilsynet som at det reelle antallet er høyere enn 0,2 ved alle tre innrapporterte tellinger.

lakselusforskriften § 8

IMM- Kapasiteter

Type utstyr	Kapasitet (merder/mnd)	Operativ kapasitet (merd/mnd)			
		2020	Aug 2021	Sept 2021	Okt 2021
Eksterne		20			
SLC-02	30	33	30	30	90
SLC-04	30	30	30	30	90
Ro- Vision	20	20	20	20	20
Rofjell	30		30	30	30
Carrier/SLC-01	30	20	30	30	30
Total	140 merder	133	140	140	140
Biomasse	70 000 tonn				

- *Kapasitet med nytt legemiddel ventes i starten av Q3-2021*
- *Krav om utfisking av rensefisk i forkant av alle behandlinger*
- *Ny rigg på brønnbåt i 2021 -> Rofjell*
- *Termolicer bygges om til Hydrolicer*
- *Utfasing av SLC-01 i 2021*

VALG AV IMM Q2/21

Risikomatrise IMM behandling kvartal SMF

oppdatert 30.09.20

Vekt (kg)	3-5 grader						5-7 grader						7-9 grader						9-11 grader						>11 grader					
	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision
<0,5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
0,5-1,0	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
1-1,5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
1,5-2	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
2-2,5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
2,5-3	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
3-4	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
4-5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
5-5,5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
5,5-6	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
6-12	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR

	Liten risiko
	Middels risiko
	Stor risiko, vurderes i hvert tilfellet
	Høy risiko, anbefales ikke
	Rovision- tesperiode innkjøring og innfasing

*Se egen kommentar om krav om utfisking av rensfisk i forkant av behandling

Krav om utfisking av rensfisk i forkant av alle behandlinger

Rensefisk – strategi og valg av arter

SMF Midt

Fisketype	Smoltutsett	% tilsetning rensefisk første år i sjø												% tilsetning rensefisk andre år i sjø												
		Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	
1-åring	Jan-Feb	RK 3-5		OBG 3-5 eller BG 1,5								RK 3-5														
1-åring	April-Mai				RK 3-5		BN 5 + BG 1,5								RK 3-5											
1,5åring/0-åring	Jun-Aug				OBG 4 eller BN 5 + BG 1								RK 3-5		RK 3-5 eller OBG 3-5			kan vurderes BG 1,5								
0-åring	Sept-Okt				OBG 4 eller BN 5								RK 3-5		RK 3-5 eller OBG 3-5			ingen OBG → BG 1,5								

SMF Nord

I nord kun et utvalg lokaliteter med 10% rognkjeks:

- Skårliodden
- Solbergfjorden
- Vågsfjorden

EGNETHET OPPDRETTET BERGGYLT					
	Har hatt OBG	Miljøparametre	Utsettsdødelighet	Erfaringer	Egnet lokalitet
Namsen	Begrenset			Gode, men kun få enheter testet	Sannsynligvis
Makrellskjæret	Begrenset	Bølge		Dårlig for all rensefisk	NEI
Flatanger	Begrenset			For tidlig å si	Sannsynligvis
Farmannsøya				Høy utgang v/utsett, men god effekt på flere enheter med lav utgang	Sannsynligvis
Buholmen		Grenseland bølge		Dårlig for all rensefisk	NEI
Krabbholmen					
Ratvika					
Gjæsingen				God	JA
Hosenøyan		Bølge			
Tristein				Svært gode erfaringer	JA
Froan		Strøm			Bør testes hvis skjørt er på
Singsholmen		Bølge		Høy utgang ved utsett, men god effekt	JA, HVIS SKJØRT
Værøya		Bølge		Høy utgang ved utsett, men god effekt	JA, HVIS SKJØRT
Suholmen		Bølge		Ikke egnet - krevende for all rensefisk vinterstid	NEI
Andholman				Svært gode erfaringer	JA

Ny rensefiskstrategi fra Q2-20

Målsetning:

- Bedre velferd rensefisk
- Lavere dødelighet Rensefisk
- Må tilpasses endret smoltprofil
- Viktig tiltak for å møte forventninger til oss fra MT

Hovedpunkt ny strategi:

Valg tilpasses hver lokalitet

Sees i sammenheng med forbyggende tiltak lus

Redusert bruk av rognkjeks

Nytt fra 2021: ingen bruk av bergnebb på tidlig 1-åring

Grenseverdier tilsetning av rensefisk

Ny rensefiskstrategi fra Q2-20

Forutsetning tilsetning rensefisk		Rognkjeks	Oppdr Bg	BG	BN
Med skjørt		OK	OK	OK	OK
Uten skjørt	Bølgehøyde > 3m	NEI	OK	OK	OK
	Strøm > 75cm	OK	OK	OK	OK
Temperatur	Bølge < 3m & strøm < 75cm	OK	OK	OK	OK
	> 12 grader	OK	OK	OK	OK
	< 9 grader	OK	OK	OK	OK
Vekt laks	< 4 grader	OK	OK	OK	OK
	> 3,5 kg	OK	OK	OK	OK
Lusenivå	> 0,2 kjm / > 1 bevegelig	OK	OK	OK	OK
Helsestatus rensefisk	Sykdom / forøket dødelighet	OK	OK	OK	OK
	> 28mm halvmaske	OK	OK	OK	OK
Notomfar	vekt: 50+g	OK	OK	OK	OK
	> 19,5mm halvmaske	OK	OK	OK	OK
	> 17,5mm halvmaske	OK	OK	OK	OK
	< 17,5mm halvmaske	OK	OK	OK	OK

OK
RISIKOVURDERING
NEI

Grenseverdier definert basert på:

- ✓ erfaringsgrunnlag HS og Vc
- ✓ erfaringsgrunnlag temperatur
- ✓ erfaringsgrunnlag vekt laksefisk
- ✓ erfaringsgrunnlag lusenivå
- ✓ fysiske mål nøter og rensefisk

GENERELLE FORUTSETNINGER FOR TILSETTING

Rensefiskart	Maskevidde	Strømstyrke	Bølgehøyde	Størrelse laks
Rognkjeks	28 omfar*	< 75 cm eller skjørt	< 3m eller skjørt	< 3,5 kg***
OBG	36 omfar**	< 75 cm eller skjørt	< 3m eller skjørt	< 2,5 kg
Berggyllt	32 omfar	< 75 cm eller skjørt	< 3m eller skjørt	< 3,5 kg***
Bergnebb	36 omfar	< 75 cm eller skjørt	< 3m eller skjørt	< 1,5 kg

Uten forebyggende skjørt og rensefisk

• STRATEGI UTEN SKJØRT OG RENSEFISK: SPESIFIKKE LOKALITETSPLANER

- Uten forebyggende tiltak- faste intervaller med avlusing alle merder fra (i forkant av sesong) lagt i plan hver 2-3-4 uke (temp. avhengig)
- Eksponerte lokaliteter avluses på småsjøn- iht intervall (i kritisk periode hver 2.uke)
- Forutsetning for intervall IMM er at fisken ikke har alvorlig gjellesydkom og / eller PD - CMS

• ANNEN STRATEGI

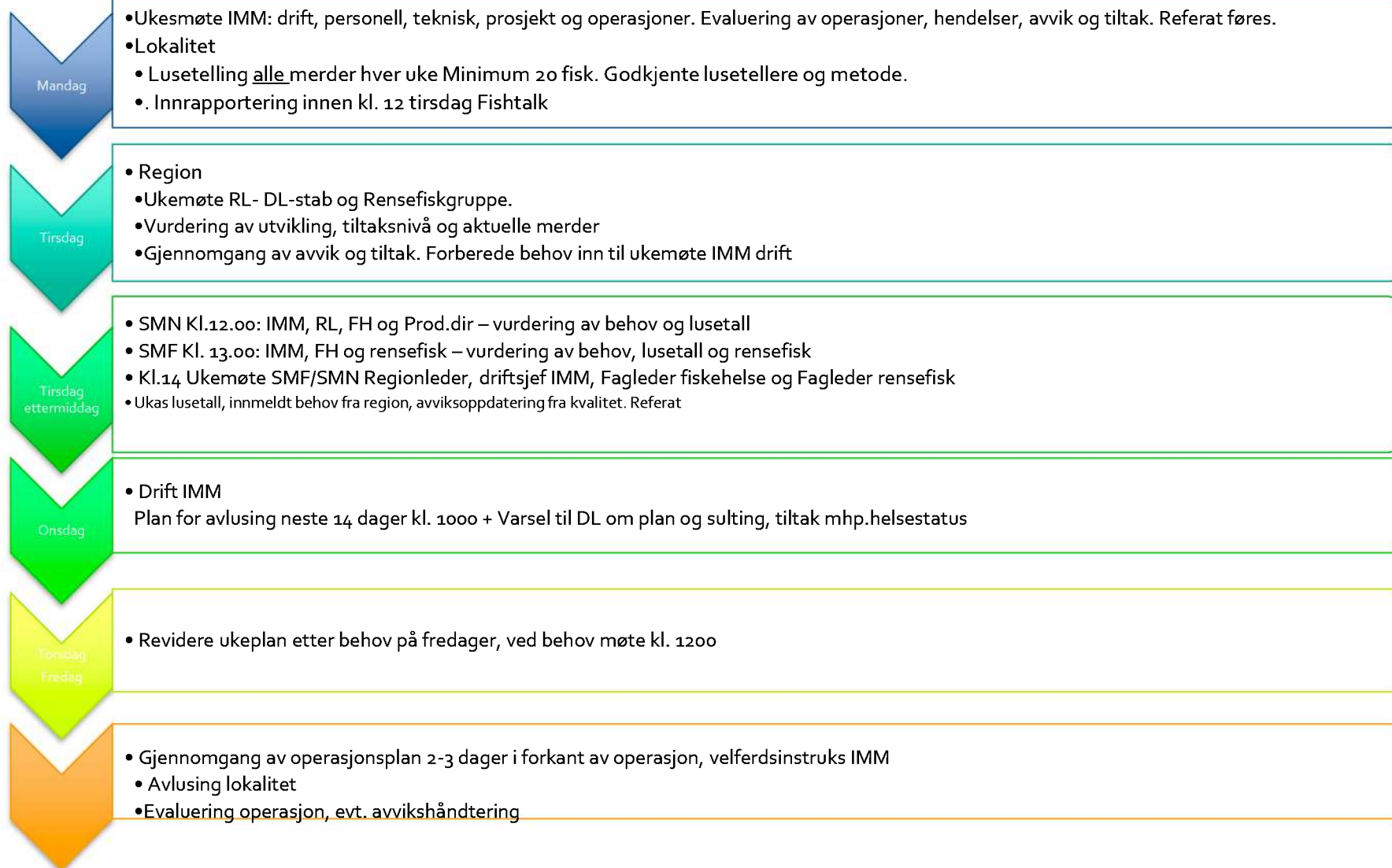
- Ectosan iht evt utarbeidet plan fra fiskehelse (sommer høst 20, senhøst vår 21)
- Annen skjerming / utprøving forebygg- etter egen plan enkeltlokaliteter
- Luseutsatte lokaliteter med faste korte intervaller IMM i perioder/områder med kjent oppbygging av smitte

Eksempel på IMM intervall uten forebygging

UTEN FOREBYGGENDE TILTAK I ANLEGG												Illustrasjon		
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Intervall uker mellom behandling	
1-åring 20													2	
0-åring 21													3	
1-åring 21													4	
0-åring 21													6	
													8	
													12	

UKE STRUKTUR AVLUSING IMM

SALMAR FARMING

Strategi Slice SalMar

Krav om forsvarlig legemiddelbruk

BRUK AV SLICE SALMAR FARMING MIDT OG NORD				Vurderes av
Antall slice behandlinger	1	2	3	Fagleder fiskehelse
Biomasse	Lav (opp til 1000 g)	Middels	Høy	Fagleder fiskehelse
Reke/ gytefelt nær lokalitet	> 1 km	> 500 m	<500 m	Fagleder fiskehelse
MOM B status lokalitet	1	2	3--4	Fagleder fiskehelse
Resistens	Følsom	Nedsatt følsomhet	Resistens	Fiskehelsetjenesten / rekvirent
Dosering	100 %	100-140% for biomassesh	>150%	Fiskehelsetjenesten / rekvirent
Off label bruk opp til maks. akseptabel øvre grense gitt av MT	Aksepteres ikke			Fagleder fiskehelse
Vurdering av legemiddelbruk mhp. Mattrygghet, miljø, resistens og velferd	Vurderes ved hver rekvirering og veldegges doseringsanbefaling og resept			Fiskehelsetjenesten / rekvirent

Risiko 1	ok
Risiko 2	risikovurderes
Risiko 3	aksepteres ikke

Avgjørelsen om bruk vil ikke tas av tilsynsveterinærene. Det ønskes avklart internt i første omgang. MEN det er de som har siste faglige vurdering av miljømessige konsekvenser, og forsvarlighet, og om de vil skrive ut en resept i hvert enkelt tilfelle innenfor de rammene vi har satt.

SalMar Farming Midt:

Ingen planmessig bruk av badebehandling eller slice i 2020, inkludert våravlusing. Slice vurderes kun i særskilte velferdsmessige caser.

Beredskap lusehåndtering SalMar Farming

Forebyggende lusebekjempelse

Rensefisk – Skjerming / skjørt - Helsefôr

Behandlingsstrategi tiltaksnivåer ihht. kvartalsplan SMF

Medikament (se medikamentplan)

IMM (se IMM plan)

Ekstra tiltak rensfisk
Supplering, spyling / notskifte

Alternativt medikament vurderes ved hver hendelse i samråd med helsetjenesten

Alternativ IMM (se IMM plan) vurderes ved hver hendelse med Fiskehelsejef, driftsleder IMM og daglig leder

Ekstra tiltak rensfisk
Supplering- Spyling /notskifte

Backup. Alternativ ved svekket helse, andre hendelser (manglende effekt, vær, sykdom etc)

Slakt

Fisk > 5 kg

Svekket helse / sykdomssituasjon

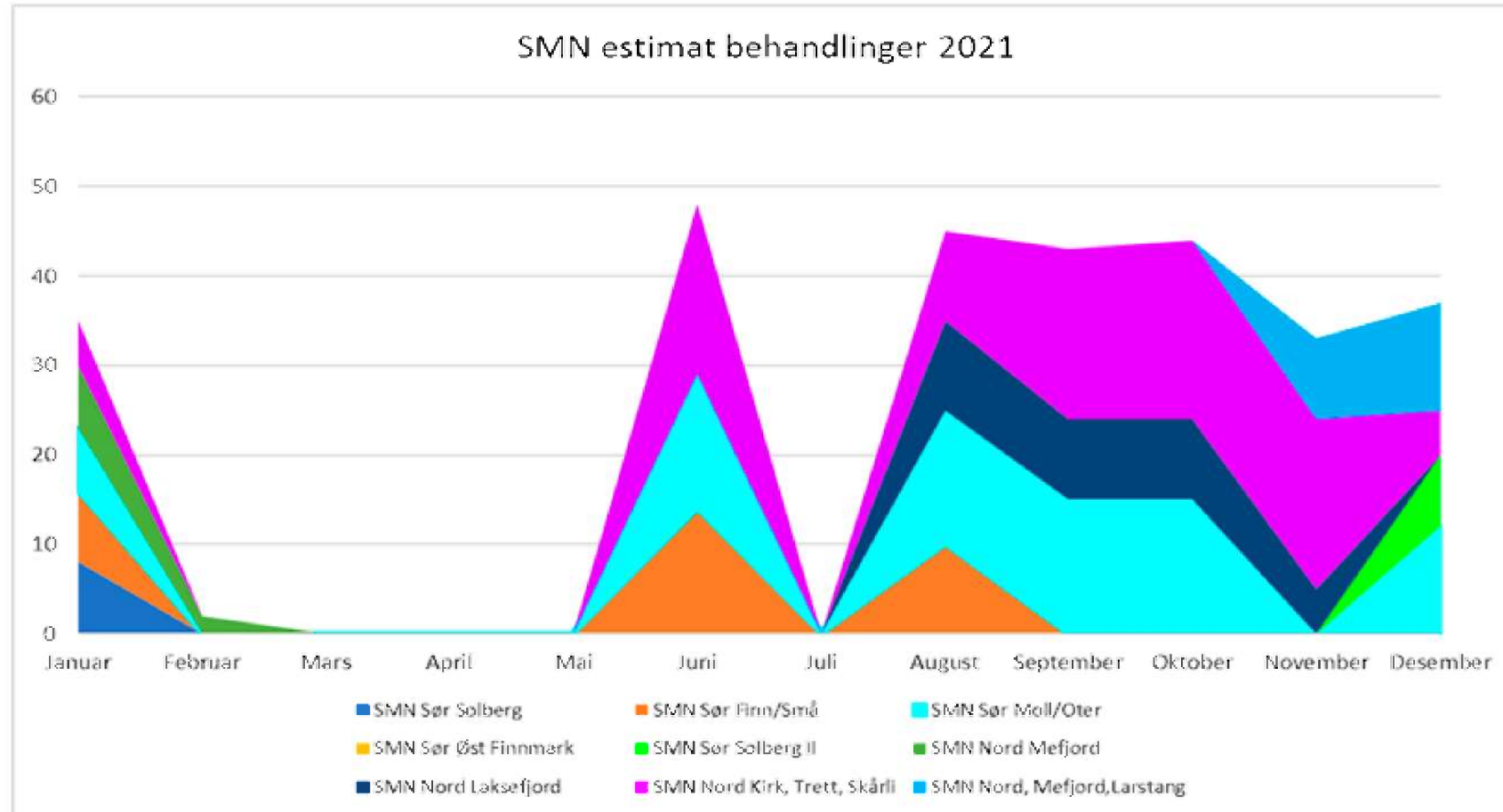
Slakt i prioritert rekkefølge ihht. Lusenivå og / eller velferdstatus

Slakt i prioritert rekkefølge ihht. Lusenivå og / eller velferdstatus

Slakt i prioritert rekkefølge ihht. Lusenivå og / eller velferdstatus

SMF Nord

Estimat over kapasitetsbehov SMN 2021: 287 behandlinger

Estimat kapasitetsbehov Q2 og våravlusingsplan

SNFN

Et mer detaljert estimat av kapasitetsbehov for SMF Nord gjøres nærmere våravlusningsperioden, som for Nord-Norge først er i slutten av kvartalet (uke 21 – 26)

Lokalitet	G	Område	Sannsynlig behov for tiltak 2Q 2020?	Lusestatus og forventning til Q2
Veidnes	V21	Syltefjord	Nei	Smoltutsett i brakklagt fjord
Bondejorda	V20	Laksefjorden	Nei	Lavt smittepress inn i vinter. Forventer ingen tiltak
Øyra	V20		Nei	Lavt smittepress inn i vinter. Forventer ingen tiltak
Kirkeneset	H20	Hammerfest	Nei	Slicebehandlet sent 2020. Lave og synkende lusetall inn i Q2.
Borvika	H20		Nei	Det flyttes fisk fra Kirkeneset i slutten av Q2, forventer ingen behov for avlusning sånn situasjonen er inn i april
Nordnesbukta	H20		Nei	Det flyttes fisk fra Kirkeneset i slutten av Q2, forventer ingen behov for avlusning sånn situasjonen er inn i april
Larstangen	V21	Vannvåg	Nei	Utsett av smolt i slutten av Q2
Finnvika	V20	Kvalsund	Ja	0,2 holus inn i Q2. Tidl. Erfart nedgang i april-mai. Risikerer allikevel behov for tiltak innen utgang av Q2.
Småvær	H19/V20		Ja	0,2 holus inn i Q2, mest på stor fisk. Tidl. erfart nedgang i april-mai. Risikerer behov for tiltak innen utgang av Q2.
Vindhammarneset	V21	Mefjord	Nei	Utesett av V21 i brakklagt fjord.
Indre Bringeneset	V21		Nei	Utesett av V21 i brakklagt fjord.
Trettevika	H20	Malangen	Nei	Lave og synkende lusetall inn i Q2. Lav sannsynlighet for behov for tiltak under våravlusning.
Skårliodden	H20		Nei	Lave og synkende lusetall inn i Q2. Planlagt utsett og påfyll av rognkjeks.
Kvitfloget	H19	Solbergfjord	Nei	Slaktes ut i perioden
Skogshamn	H19		Nei	Slaktes ut i perioden
Lekangsund	H19		Nei	Slaktes ut i perioden
Oterneset	H20	Vågsfjord	Kanskje	Lave tall inn i Q2. Planlagt utsett av RK. Hvis våravlusning, settes RK ut etter behandling.
Mollvika	H20		Kanskje	Ca 0,15 holus inn i Q2. Utsett av RK i mars som tiltak. Sannsynlighet for våravlusning tilstede, men anses som lav.

Lokalitetsspesifikk plan Q2 2021

				Antatt følsomhetsstatus for legemidler (lakselus)					Forebyggende tiltak		Sannsynlig behandling/tiltak ved behov for økende lusenivåer eller påslag			
Region	Lokalitet	G	Område	Pyr	Aza	H2O2	Slice	Reke / gytefelt	Skjøørt	Rognkjeks	Tiltak utført så langt	Plan A	Plan B	Kommentar
Øst- Finnmark	Veidnes	V21	Syltefjord		*			Ja	Nei	Nei				Smoltutsett Q2, se plan for slice
	Bondejorda	V20	Laksefjorden		*			Ja	Nei	Nei		Slice	IM M	
	Øyra	V20			*			Ja	Nei	Nei		Slice	IM M	
Vest- Finnmark	Borvika		Hammerfest		*			Nei						
	Nordnesbukta				*			Nei						
	Kirkeneset	H20			*			Nei	Nei	Nei	Slice	IM M	Bad	
Nord- Troms	Larstangen	V21	Vannvåg		*			Nei						Smoltutsett Q2, se plan for slice
Tromsø - Nord-Senja - Malangen	Finnvika	V20	Kvalsund		*			Nei	Ja	Ja	Slice, IMM	IM M	Bad	
	Småvær	H19/V20			*			Nei	Nei	Nei	Slice, IMM	Slakt/IMM	Bad	To utsettsgrupper
	Vindham.	V21	Mefjord		*			Nei	Ja	Nei				Smoltutsett Q2, se plan for slice
	Indre Br.	V21			*			Ja	Ja	Nei				Smoltutsett Q2, se plan for slice
	Trettevika	H20	Malangen		*			Ja	Ja	Nei				
	Skårliodden	H20			*			Nei	Ja	Ja	Slice, IMM	IM M	Bad	Påfyll RK Q2
Midt- Troms	Kvitfloget	H19	Solbergfjord		*			Ja	Ja	Ja	Slice, IMM	Slakt		
	Skogshamn	H19			*			Ja	Ja	Ja	Slice, IMM	Slakt		
	Lekangsund	H19			*			Ja	Ja	Ja	Slice, RK, Amax, IMM	Slakt		
Sør- Troms	Oterneset	H20	Vågsfjord		*			Nei	Ja	Ja	Slice, IMM	IM M	Bad	Påfyll RK
	Mollvika	H20			*			Nei	Ja	Ja	Slice	IM M	bad	Påfyll RK Q1

Bruk av legemidler risikovurderes og avgjøres av fiskehelsepersonell, uavhengig av denne planen - og avklares med fagleder fiskehelse. Relevante følsomhetsundersøkelser legges til grunn. Slice mot skottelus vurderes i hvert enkelt tilfelle. Kithemmere brukes ikke i SalMar. Badebehandling i merd ikke tillatt i reke- og gytefelt. Bruk av Alphamax i brønnbåt frarådes og medfører "lavere forventet effekt".

Vurdering av legemiddelbruk Fargekode

	Sannsynlig at legemiddelet vil ha akseptabel effekt
	Må forvente mer eller mindre nedsatt følsomhet. Resitriktiv bruk i samråd med helsepersonell
*	Følsomhet satt i gult, men er i øvre sjikt - og man kan med stor sannsynlighet forvente god effekt av legemiddel
	Bruk ikke anbefalt. Unntak gjøres i så fall i samråd med helsetjenesten etter en helhetlig vurdering.
	Uaktuelt å bruke av diverse årsaker (tilbakeholdelsestid, 5 % vekst etc, allerede brukt)

Plan for bruk av slice 2021

Region	Lokalitet	G	Område	Reke / gytefelt	RK	Slice planlagt brukt i 2021?	Tidspunkt for oppstart slice	Kommentar
Øst-Finnmark	Veidnes	V21	Syltefjord	Ja	Nei	Ja	Ca U40 - 2021	Slice brukes i al hovedsak på indikasjon skottelus, Q3-4
	Bondejorda	V20	Laksefjorden	Ja	Nei	Nei		Slice benyttet høst 2020
	Øyra	V20		Ja	Nei	Nei		Slice benyttet høst 2020
Vest-Finnmark	Borvika		Hammerfest	Nei	Nei	Nei		
	Nordnesbukta			Nei	Nei	Nei		
	Kirkeneset	H20		Nei	Nei	Nei		Slice allerede benyttet høst 2020, flyttes til Borvik/NB
Nord-Troms	Larstangen	V21	Vannvåg	Nei	Nei	Ja	U27 - 2021	Brukes påslagshemmende/forebyggende
Tromsø - Nord-Senja - Malangen	Finnvika	V20	Kvalsund	Nei	Ja	Nei		
	Småvær	H19/V20		Nei	Nei	Nei		
	Vindham.	V21	Mefjord	Nei	Nei	Ja	U27 - 2021	Brukes påslagshemmende/forebyggende
	Indre Br.	V21		Ja	Nei	Ja	U27 - 2021	Brukes påslagshemmende/forebyggende
	Trettevika	H20	Malangen	Ja	Nei	Nei		
	Skårliodden	H20		Nei	Ja	Nei		
Midt-Troms	Kvitfloget	H19	Solbergfjord	Ja	Ja	Nei		Ny vurdering for H21i Q3
	Skogshamn	H19		Ja	Ja	Nei		Ny vurdering for H21i Q3
	Lekangsund	H19		Ja	Ja	nei		Ny vurdering for H21i Q3
Sør-Troms	Oterneset	H20	Vågsfjord	Nei	Ja	Nei		
	Mollvika	H20		Nei	Ja	Nei		

Rekvirent er ansvarlig for å risikovurdere bruken av slicebruk i hvert enkelt tilfelle, uavhengig av denne planen.

Plan for utfisking av rognkieks

Krav om utfisking av renseskjeks i forkant av alle behandlinger

- Gjennomføring:
 - Personell; det må påregnes tilstrekkelig med personell for å gjennomføre en dedikert og konsentrert utfisking.
 - Fartøy; utfisking helt uten eksterne ressurser vil bl.a. beslaglegge lokalitetsbåten det meste av dagen/døgnet. Det bør settes inn ekstra båt – servicebåt eller båt fra nabolokaliteter.
 - Holdemerder; tid i holdemerder over en halvuke bør unngås. Da må det vurderes om den heller settes ut i en ledig ekstern merd for deretter å flyttes på nytt senere (IMM not). Max 50kg/m³. Unngå å mixe RK fra flere enheter og hpldes adskilt så fremt mulig
 - Arbeidet skal inkorporeres i, og komme tydelig fram, i operasjonsplanen for avlusingen.
 - Det skal jevnlig føres antall utfisket og flyttet i dedikert regneark på server – dette brukes av regional controller for å kunne flytte/endre korrekt i Fishtalk.

- To hovedmetoder for utfisking, man benytter den metoden man ser fungerer best på lokaliteten og sulting av renseskjeks i forkant for bedre lokkeføring og beholde skjørtene på for å holde fisken grunt:
 - Orkast
 - Trekk A-skjulet snurpet inntil notvegg ved føringpunkt (eller ta det helt ut hvis rognkjeksene responderer godt på lokkeføring).
 - Trekk B-skjulet nærmere notvegg (2-3 meter) slik at det står som et skjold mot laksen (hvis ikke laksen er brysom – ta det helt ut).
 - Lusetellingshåv
 - Etter kran eller galge. Man kan også svinge håven sideveis med kranen for å få med flere.
- Begge metoder kombineres med lokkeføring. I tillegg brukes håndhåv i ledige minutter innimellom not- & håvdragene – når fisken står grunt kan det fanges et ikke ubetydelig antall med håndhåven.

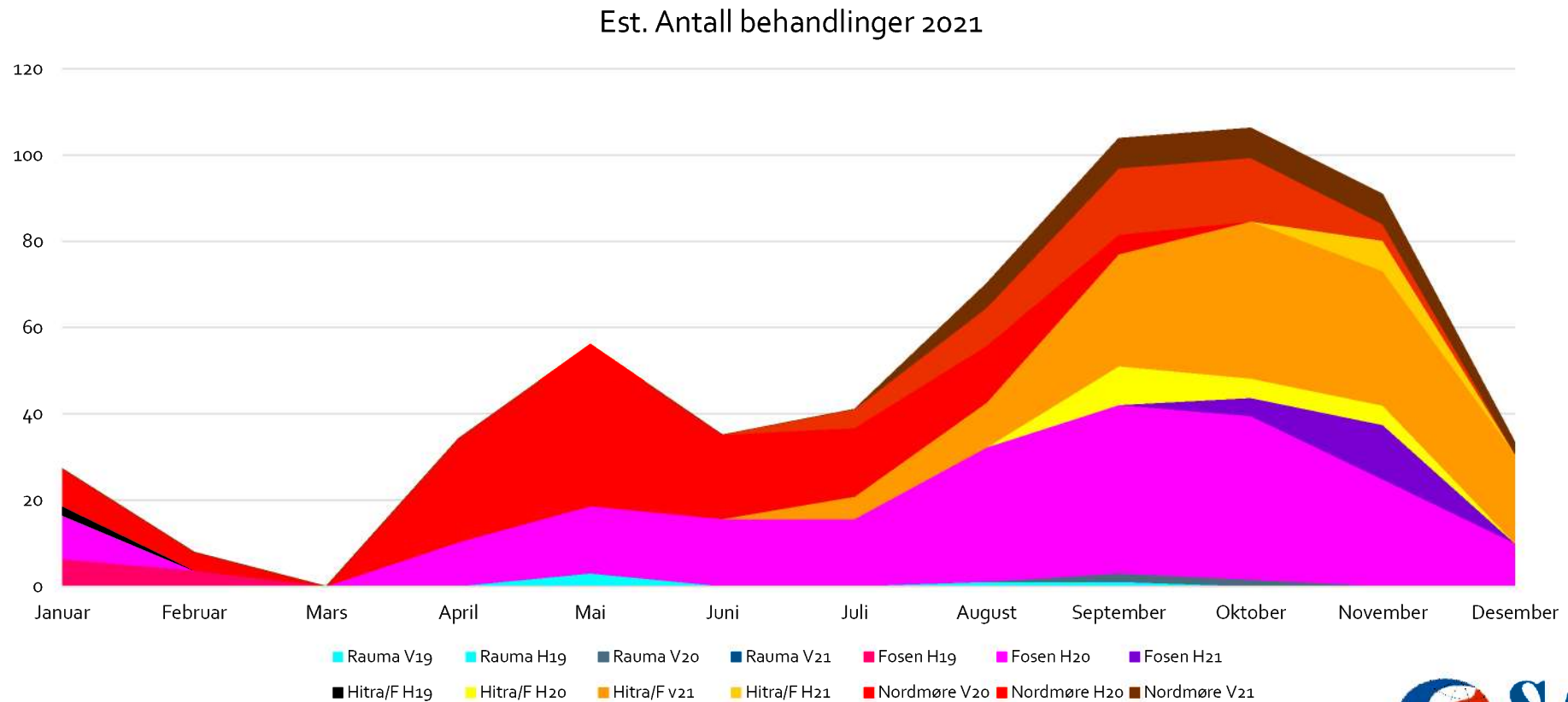

- Holdemerder – to varianter:
 - Aqualine (2x4 m) festes enten inn mellom merdene eller inne i merd.
 - OK-marine (2x2 m) *må* festes inne i merd (for rømmingssikkerhet).
- Rognkjeksene bør ikke stå mange dager i holdemerder. Skal ha daglig fôr og tilsyn.

SalMar Farming Midt

Estimat over kapasitetsbehov SMF midt 2021: 607 behandlinger.

Skottelus SalMar Farming Midt

Ny strategi

- Målsetning; Gjøre tiltak mot skottelus den har negativ påvirkning på velferd til laks og rensefisk. Opprettholde effekten av rensefisk på lakselus.
- Når antall skottelus >6 pr laks skal følgende gjøres:
 - Gjennomføre lusetelling på rensefisk (10 stk)
 - Vurdering av status og tiltak av driftsleder lokalitet og fagleder fiskehelse
- Tiltak mot skottelus:
 - Laks < 1kg (Slice* / alphamax* / hydrolicer)
 - Laks > 1kg (Alphamax* / hydrolicer*)

*Vurderes i hvert enkelt tilfelle. Resistensstatus medfører at behandling må være på indikasjon skottelus. Forventes ikke effekt mot lakselusa.

Vedlegg

TILSYNSKAMPANJE RENSEFISK

Sluttrapport kom i uke 9-2020, arbeidet med å imøtekomme denne er startet. Vil bli stort fokus på rensefisk i tilsyn fremover. Viktig at rensefisk involveres i tilsvar til MT

Som et minimum må disse punktene oppfylles av SalMar på kort sikt:

- registrere, journalføre og rapportere antall rensefisk som er i merden og som dør under drift på artsnivå
- sortere ut, registrere og journalføre antall rensefisk ved slutten av produksjonssyklusen
- ha gode rutiner for fôring av rensefisken
- ha gode rutiner for å sikre rett bruk og nok skjul tilgjengelig for rensefisken
- avlive rensefisken på en forsvarlig måte ved behov
- ha kontroll over hvor mye rensefisk som dør og hva den dør av, og iverksette effektive tiltak som hindrer at det samme skjer igjen
- ved sulting ha risikovurderinger som viser om dette er forsvarlig. (Det er f.eks. ikke akseptabelt at rensefisken sultes når laksen sultes uten at det er gjort egne risikovurderinger som viser at det er velferdsmessig forsvarlig for rensefisken)
- ha rutiner for at rensefisken ikke utsettes for behandlinger og operasjoner oppdretter ikke kan dokumentere at den tåler, som f.eks. ikke-medikamentell avlusing
- sortere ut rensefisken med metoder som ivaretar rensefiskens velferd

Oppdretters ansvar ved avlusing med ikke medikamentelle metoder:

Avklaring:

- Det gis en presisering av ansvarsforhold ved avlusing. De gjelder i hovedsak også for annen håndtering (sortering, telling av lus etc.).

Kort utdyping:

- *Oppdretter har ansvar for at all behandling gjennomføres av kompetent personell og med utstyr og metoder som er forsvarlige. Dette innebærer at de har ansvar for at risikovurderinger, prosedyrer og opplæring, gjennomføring, kriterier for avbrudd av behandling og overvåking under behandling gjennomføres. De har også plikt til å gjennomføre avviksbehandling og innføre tiltak som sikrer at tilvarende avvik ikke skjer igjen.*
- *Oppdretter har ansvar for å involvere dyrehelsepersonell i vurderinger av om fisken tåler å bli utsatt for den aktuelle behandlingen. Fiskehelsepersonell skal journalføre sine vurderinger og anbefalinger eller frarådingen om gjennomføring, håndtering og behandling er forsvarlig.*

Dyrehelsepersonell:

- *Oppdrettsselskapet har et klart ansvar for å involvere dyrehelsepersonell i sine vurderinger av om fisken tåler å bli utsatt for den aktuelle behandlingen. Dette gjelder i forhold til både fiskehelse og -velferd.*

Dyrehelsepersonelloven:

- Formålet med loven er bl.a at dyrehelsepersonell via egen forsvarlig praksis skal bidra til til god dyrevelferd. Fiskehelsepersonell har også en klar frarådningsplikt når de mener planlagt behandling, - som de blir bedt om å vurdere, er uforsvarlig.
- Forskrift om journal for dyrehelsepersonell har detaljerte bestemmelser om hva som skal journalføres. Dette gjelder også rådgiving og vurderinger (§ 4e) i konkrete tilfeller, for eksempel ved valg av metode og gjennomføring av behandling Fiskehelsepersonell skal derfor journalføre sine vurderinger og eventuelle anbefalinger eller frarådingen i forhold til om gjennomføring, håndtering og behandling er forsvarlig i forhold til fiskevelferd.»
- Personell på innleide fartøy har et selvstendig ansvar i forhold til de generelle bestemmelser i dyrevelferdsloven for å unngå uforsvarlig behandling.
- Eier av servicebåt eller avlusingsflåte har ansvar for at rengjøring og desinfeksjon gjennomføres før flytting til ny lokalitet.
- Oppdrettsanlegg som tar inn utstyr på sin lokalitet har plikt til å kontrollere at dette er forsvarlig rengjort og desinfisert.

Medhjelper ved behandling

**Det kreves medhjelperkurs for å kunne stå som medhjelper ved IMM behandling.
Godkjent medhjelper føres i helsetjenestens helsevurderingsskjema og registreres behandlingslogg.
Operasjonsleder vil som hovedregel være medhjelper, hvis ikke annet er angitt.**

Medhjelper under IMM-behandling er ansvarlig for å:

- Ansvarlig for at behandling gjennomføres ihht velferdsinstruks
- Følge opp lusetelling og velferdsscore, og sikre at dette utføres av opplært personell
- Avbryte behandling hvis det er nødvendig eller brudd på grenseverdier, og varsle i henhold til instruks
- Varsle ansvarlig fiskehelsepersonell hvis behandling foregår utenfor de velferdskriteriene som er fastsatt for behandlingen, eller hvis man føler seg usikker på om behandling er velferdsmessig forsvarlig
- Sikre at rensefisk håndteres og følges opp på en velferdsmessig forsvarlig måte under behandlingen
- Loggføring av hendelser og dialog med ansvarlig fiskehelsepersonell

- Det er ifølge Dyrehelsepersonelloven flere oppgaver knyttet til behandling og oppfølging av fisk som bare kan utføres av fiskehelsebiolog eller veterinær.
- Mattilsynet har gitt dyrehelsepersonell ansvar for å gjøre en helsevurdering av fisk før behandling.
- Mattilsynet krever at ansvarlig fiskehelsepersonell skal avslutte en pågående behandling dersom det oppstår velferdsmessig uforsvarlige situasjoner.
- Dyrehelsepersonelloven åpner for at dyrehelsepersonell kan benytte medhjelper. Forutsetningen for bruk av medhjelper er at det gis tilstrekkelig instruksjon, og at det føres tilsyn. Den som overlater utførelse av oppgaver til andre, skal påse at vedkommende har de kvalifikasjonene som kreves for forsvarlig utførelse av oppgavene. Når det gjelder ikke-medikamentell avlusning har Mattilsynet gitt retningslinjer om at dersom fiskehelsepersonell ikke er tilstede ved avlusingen, må ansvarlig fiskehelsepersonell forsikre seg om at stedlig personell (medhjelper) har nødvendige forutsetninger til å gjennomføre avlusingen på forsvarlig vis, forstå situasjoner som er velferdsmessig uforsvarlig og da avslutte behandlingen.
- https://www.mattilsynet.no/fisk_og_akvakultur/fiskehelse/legemidler_til_fisk/ansvar_ved_bruk_av_ikkemedikamentelle_avlusingsmetoder.24921

Evaluering IMM

- Evaluering av IMM behandling følger med behandlingslogg**
 Driftsleder IMM evaluerer etter avsluttet behandling i samarbeid med fagleder fiskehelse (driftsleder gir innspill til evaluering)
- Øvrige evalueringer / informasjonsflyt**
 Ukerapport velferdsavvik: kvalitet
 Måned KPI IMM og evalueringer: IMM driftssjef
 Månedrapport velferd og IMM: Fagleder Fiskehelse
 Årsevaluering IMM og lusehåndtering: drift

Dato	Kl.	Merd nr.	Hendelse	Tiltak utført

EVALUERING - HYDROLICER

Avlusning lokalitet: 0
Uke: 0

K.m [n]	Antall far	Antall etter	Effekt [%]	1.dags	7.dags	14.dags	21.dags
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

DETALJER

KPI	Resultater [min/par/ff/maks]	Merd	Tittel
TEKNISK	Syrtetynk	NO/WO	
	Pumpeeffektmer	NO/WO	
	Pumpe høyde	NO/WO	
BIOLOGISK	Smittetett [kg]	NO/WO	
	Helværetitt	NO/WO	
	Sultestid [dager]	NO/WO	
	Redubst - etter beh.	NO/WO	
	Redubst - etter beh.	NO/WO	
HÅNTERING	Min. oksygen [g/l] i kass	NO/WO	
	Tronnging	NO/WO	

MÅ HENDELSEN AVVIKSREGISTRERES?

JA	NEI
----	-----

KONKLUSJON

INSTRUKS BIOSIKKERHET SALMAR

* se til enhver tid ny oppdatering EQS#4439

BÅTER SOM IKKE ER I KONTAKT MED MERD MED FISK

FRA TYPE LOKALITET / SONE	TIL LOKALITET / SONE	FRA TYPE OPPDRAG	TILTAK	Kommentar
Tom lokalitet	Alle (-buholmråsa)	Oppdrag på lokalitet tom for fisk. Min tid fra kontakt med fisk 48 timer	Vask og desinfeksjon*	*unntak: anlegg med uavklart eller alvorlig sykdom, eller ved kryssing
Alle	Alle (-buholmråsa)	Lokalitet tom for fisk, anløp flåte med fôr, transportoppdrag uten kontakt med fisk eller urent utstyr		Svært lav
		Fortøyningsarbeid		Lav
		Sleping og andre oppdrag utenfor merd / i tom merd og på flåte inkludert ensilasjebåt i kontakt med ensilert fisk		Lav
MELLOM GENERASJONER I SAMME PRODUKSSJONSSONE FRA	TIL	Notvask, dykking, sortering, mekanisk avlusing eller annet arbeid i merd med fisk inkludert ensilasjebåt i kontakt med uensilert fisk		Betydelig

KRAV TIL BÅTER SOM ER I KONTAKT MED MERD MED FISK LOKALITET

Mellom lok. av samme gen., eller fra yngre til eldre gen. (eks. 2017 til 2016)	Lokalitet i samme produksjonsområde (krysser ikke Hustadvika eller Buholmråsa)	Avlusing, sortering, transport av fisk eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon*	alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Fra lok. med eldre års gen. til yngre (eks. fra 2016G til 2017G)	Til yngre generasjons lokalitet (krysser ikke Hustadvika eller Buholmråsa)	Notvask, dykking eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon, risikovurdering av fiskehelsepersonell på attest	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Fra lok. med eldre års gen. til yngre (eks. fra 2016 til 2017G) i samme produksjonsområde	Til yngre generasjons lokalitet samme produksjonsområde (ikke krysser Hustadvika eller Buholmråsa)	Avlusing, sortering, transport av fisk	Vask, desinfeksjon og attest*	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
			Vask, desinfeksjon og	

Dato oppdatert: 03.04.2019

BIOSIKKERHETSPLAN FOR SMF NORD

Grader av risiko for servicebåtoppdrag	Risiko for smittespredning
Lokalitet tom for fisk, flåte med fôr, transportoppdrag uten kontakt med fisk eller urent utstyr	Svært lav
Fortøyningsarbeid	Lav
Sleping og andre oppdrag utenfor merd / i tom merd og på flåte, inkludert ensilasjebåt i kontakt med ensilert fisk.	Lav
Notvask, dykking, sortering, mekanisk avlusing eller annet arbeid i merd med fisk, inkludert ensilasjebåt i kontakt med uensilert fisk	Betydelig

AVKLARINGER OG PRINSIPPER

ANSVAR: Ansvar til å oppfylle krav til utført vask, desinfeksjon, evt. attester og karantene: Båt/rederi har et ansvar for å sette seg inn i reglene i aktuelt område /lokalitet og innhente evt. vurdering eller attester der det er krav før neste oppdrag. Driftsleder på lokalitet som mottar båt har det endelige ansvaret for at båten har de attester som kreves.

ALVORLIG SYKDOM*: Alvorlig uavklart sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd: med alvorlig menes påvisning /mistanke om sykdommer som vurderes alvorlig ut ifra status i området og fare for smittespredning, samt lokaliteter med svært forhøyet dødelighet. Det er driftsleder lokalitet som er ansvarlig for å varsle båter om slike tilfeller, og fiskehelsepersonell som vurderer evt. krav som skal stilles når båter tas inn. Generelt gjelder tiltak vask, desinfeksjon og attest, men med alvorlige tilfeller kan andre krav settes. Det kan også være krav som er satt av Mattilsynet, bla. Ved ILA-mistanke eller lignende. Det kan være stilt spesifikke krav i båndleggingsbrev ved sykdom som driftsleder plikter informere om.

Risikovurdering av attest av fiskehelsepersonell: Fiskehelsepersonell gjør en risikovurdering om attest er nødvendig, basert på type oppdrag, båtens rutiner og helsestatus på lokalitet. Gjøres i samråd med fagleder fiskehelse. Brønnbåt/fartøy er ansvarlig for å innhente attestvask/personell hvis det anses som nødvendig.

KRAV TIL BÅTER SOM IKKE ER I KONTAKT MED MERD MED FISK

FRA TYPE LOKALITET / SONE	TIL LOKALITET / SONE	FRA TYPE OPPDRAG	TILTAK	Kommentar
Tom lokalitet	Alle	Oppdrag på lokalitet tom for fisk. Min.tid fra kontakt med fisk 48 timer	Vask og desinfeksjon	Dette gjelder ikke anlegg med uavklart eller alvorlig sykdom, eller ved kryssing over områder med restriksjoner
Lokalitet med fisk	Alle	Fortøyningsarbeid, sleping og andre oppdrag utenfor merd, eller i tom merd. Min. tid fra kontakt med fisk 48 timer	Vask og desinfeksjon	Dette gjelder ikke anlegg med uavklart eller alvorlig sykdom, eller ved kryssing over områder med restriksjoner

KRAV TIL BÅTER SOM ER I KONTAKT MED MERD MED FISK (ELLER FISK PÅ LOKALITET), OG SOM OPERERER INNENFOR SAMME OMRÅDE

FRA	TIL	TYPE OPPDRAG	TILTAK	Kommentar
Fra lokalitet med ung fisk (f.eks 19G)	Lokalitet med eldre fisk (f.eks 18G)	Notvask, dykking, avlusing, sortering, transport av fisk eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Lokalitet med eldre fisk (f.eks 18G)	Til lokalitet med ung fisk (19G)	Notvask, dykking eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Lokalitet med eldre fisk (f.eks 18G)	Til lokalitet med ung fisk (19G)	Avlusing, sortering, transport av fisk (slaktekjøring)	Vask og desinfeksjon, risikovurdering av behov for attest	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Alle lokaliteter				* Ligger i relatert fane EQS#4439

Lusetellinger

- Ukentlig telling av alle merder: minimum 20 fisk hele året
Luseforskriften endret slik at telling alle merder skal skje ukentlig hele året
Det er kun siste 2 uker før utslakting av HELE lokaliteten man kan slutte telle
- Skaffe et representativt utvalg fisk fra merd
Bruk samme orkastnot/storhåv hver uke. Unngå at fisken står lenge i kast/håv.
Faste lusetellere på lokalitet: disse skal ha hatt opplæring av helsetjenesten
Tellebord anbefales, duk i kar med telling av lus som faller av er pålagt
Helsetjenesten følger opp lusetelling og kompetanse en gang per måned:
Helsetjenesten bistår med faglig kursing og praktisk veiledning ved besøk
Helsetjenesten deltar på minst en lusetelling per rutinebesøk
- Telling Ved IMM-behandling
Telling av fisken i kast før oppstart. Dette er gjeldende telling for evaluering av effekt og skal registreres i FishTalk . Utføres av personell på rigg og anleggets lusetellere der det ikke er tilgjengelig. Telling ut av rigg ved behandling er gjeldende telling for evaluering av behandlingseffekt.

Båtanløp og biosikkerhet

Gyldig fra: 25.10.2020
Revisjonsfrist: 25.10.2021

Revisjon: 1.22
ID: 4439

Krav:

- Hindre smittespredning inn til og ut fra våre anlegg ved å holde oversikt over hvor båtene har vært iht
 - [forskrifter om bekjempelse av fiske- og skjellsykdommer.](#)
- Forebygge rømming fra matfiskanlegg i SalMar iht
 - [akvakulturdriftsforskriften §37](#)
- Sentral PD for krift
 - [Forskrift om tiltak for å forebygge, begrense og bekjempe pankreassykdom \(PD\) hos akvakulturdyr](#)
- Lokale forskrifter for bekjempelse av fiske og skjellsykdommer:
 - Lokale forskrifter ILA:
 - https://www.mattilsynet.no/fisk_og_akvakultur/fiskehelse/fiske_og_skjellsykdommer/ila/?subTopic=261&s=lokaleforskrifter
 - Lokale for krifter PD
 - http://www.mattilsynet.no/fisk_og_akvakultur/fiskehelse/fiske_og_skjellsykdommer/pd/?subTopic=255&s=lokaleforskrifter
- Sikre god hygiene i forbindelse med arbeid i SalMar Farming
- Forebygge skader på personell, båter, anlegg og øvrig utstyr
- Kravet gjelder alle båter som opererer for SalMar Farming

SalMar postulat:

Jobben vår i dag er avgjørende for vår felle framtid

Biosikkerhetsplan:

Retningslinjer for biosikkerhet basert på type oppdrag og lokalitet er spesifisert i vedlagte filer i «relatert» fanen.

Eksempel på krav til trafikk mellom generasjoner:

KRAV TIL BÅTER SOM ER I KONTAKT MED MERD MED FISK ELLER FISK PÅ LOKALITET				
MELLOM GENERASJONER I SAMME PRODUKSJONSSONENE FRA	TIL	TYPE OPPDRAG	TILTAK	Kommentar
Mellom lok. av samme gen., eller fra yngre til eldre gen. (eks. 2017 til 2016)	Lokalitet i samme produksjonsområde (krysser ikke Hustadvika eller Buholmråsa)	Notvask, dykking avlusning, sortering, transport av fisk eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon*	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Fra lok. med eldre års gen. til yngre (eks. fra 2016G til 2017G)	Til yngre generasjons lokalitet (krysser ikke Hustadvika eller Buholmråsa)	Notvask, dykking eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon, risikovurdering av fiskehelsepersonell på attest	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Fra lok. med eldre års gen. til yngre (eks. fra 2016 til 2017G) i samme produksjonsområde	Til yngre generasjons lokalitet samme produksjonsområde (ikke krysser Hustadvika eller Buholmråsa)	Avlusning, sortering, transport av fisk	Risikovurdering utføres i hvert tilfelle av Fagleder Fiskehelse SalMar. Minimum Vask, desinfeksjon og attest,	Krever oppdaterte screeningprøver (PD, ILAV) samt helse rapport ved forhøyet dødelighet
Alle lokaliteter	Alle lokaliteter	Ved alvorlig uavklart sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd	Vask, desinfeksjon og attest Risikovurdering av fiskehelsepersonell og evt. spesifikke krav stilt i båndleggingsbrev	Driftsleder har varslingsansvar til båter om alvorlig eller uavklart sykdom, båndleggingskrav

Henviser til [Biosikkerhet SalMar Farming](#) for SalMar Farming Midt, og [Biosikkerhet SalMar Farming Nord](#) for SalMar Farming Nord som er å regne som krav, for oppdatert og mer detaljert informasjon ved kryssing av branngater, soner og generasjoner. Som hjelpeverktøy i PO 6 kan [denne linken](#) benyttes for service og brønnbåter

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
-----------	-----------

Operasjon	Ansvarlig
<p>Før båt får komme inn i anlegg</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ingen skal inn i anlegg uten klarering fra lokalitet. Det er alltid lokalitet som bestemmer ovenfor alle båter som skal inn i anlegg. 2. Alle båter/selskaper som kommer inn i anlegg skal ha oversendt egenerklæring for båtanløp eller erklæring med tilsvarende innhold. Arkiveres i perm på lokalitet. 3. Ansvarlig ved lokalitet avgjør om det skal være personell tilstede i anlegg ved anløp 	<p>Driftsleder eller ansvarlig for arbeidsoperasjon</p>
<p>Krav som gjelder alle båter som opererer for SalMar Farming</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Loggføring av alle oppdrag 5. Dokumentasjon på all vask og desinfeksjon: <ol style="list-style-type: none"> a. Renholdsplan som er faglig godkjent av fiskehelsepersonell b. Bruk av godkjente desinfeksjonsmidler c. Sjekkliste for hver enkelt renholdsoperasjon 6. Dokumentasjon på renhold/vedlikehold skrog: <ol style="list-style-type: none"> a. Vask av skrog kvartalsvis for å hindre begroing. b. Minimum bunnsmøring årlig. 7. Dokumentasjon på gjennomførte inspeksjoner og evt. risikovurderinger fra fiskehelsepersonell 8. Skipper skal holde seg aktivt oppdatert på smitte og sykdomsstatus i områdene og lokaliteter hvor båten opererer: Oversikt PD og ILA-båndlagte lokaliteter: https://www.barentswatch.no/fiskehelse/ 9. Bruk av ballastvann på brønnbåter, servicebåter og lektere: Båt må gjøre vurderinger om biosikkerhet. Båter som ikke kan desinifisere ballastvann skal ha logg for rutiner fylling/tømming 10. Ansvarlig for driftsenhet skal skaffe seg informasjon om smitte - / sykdomsstatus i koordineringsområdene og lokaliteter hvor båten opererer 	<p>Drift leder eller ansvarlig for arbeidsoperasjon</p>
<ol style="list-style-type: none"> 11. Driftsleder, eller ansvarlig for arbeidsoperasjon, har full rett og plikt til å avbryte arbeidet dersom fortsatt arbeid medfører risiko for liv, helse, rømming av fisk, uakseptabel smitterisiko eller skade på utstyr. 12. Båter skal fortøyes slik at de ikke kan skade notpose, fortøyning eller flytekrage. (Se beste praksis). 13. Det skal ikke oppholde seg personell i det som er angitt som rød sone i bilder ved anløp (Se beste praksis). 	<p>Driftsleder eller ansvarlig for arbeidsoperasjon</p>

Lusetelling, AGD og Individkontroll

Gyldig fra: 02.12.2020
Revisjonsfrist: 02.12.2021

Revisjon: 3.24
ID: 1293

Krav:

- Forebygge sykdom og skade iht [Akvakulturdriftsforskriften](#)
- Redusere forekomst av lakselus iht:
 - [Forskrift om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg](#)
 - [Forskrift om endring i forskrift om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg](#)
 - [Forskrift om auke av maksimalt tillaten biomasse for løyve til akvakultur med laks, aure og regnbogeaure i 2015](#)

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
<p>Krav forskrift lakselus</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det skal telles lakselus ukentlig på minst 10 tilfeldige fisk pr merd, fra ALLE merdene i akvakulturanlegget, og minst hver 14. dag ved temperaturer under 4 °c. (se punkt 6 for krav som gjelder lokaliteter i Finnmark) 2. Det skal telles lakselus ukentlig på minst 20 tilfeldige fisk pr merd, fra alle merdene i akvakulturanlegget i utvandringsperioden for smolt (6 uker): <ol style="list-style-type: none"> a. I Nord-Trøndelag og sørover gjelder dette fra og med mandag i uke 14 til og med søndag i uke 21. b. I Nordland, Troms og Finnmark gjelder dette fra og med mandag i uke 19 til og med søndag i uke 26. 3. Ukeskille regnes mellom søndag kl. 23.59 og mandag kl. 00.00. 4. Det skal til enhver tid være færre enn 0,5 voksen hunnlus av lakselus i gjennomsnitt per fisk i anlegget. 5. I utvandringsperioden for vill laksesmolt (6 uker) skal det til enhver tid være færre enn 0,2 voksen hunnlus av lakselus i gjennomsnitt per fisk i anlegget: <ol style="list-style-type: none"> a. I Nord-Trøndelag og sørover gjelder dette fra og med mandag i uke 16 til og med søndag i uke 21. b. I Nordland, Troms og Finnmark gjelder dette fra og med mandag i uke 21 til og med søndag i uke 26. 	<p>Driftsleder og operatør</p>
<p>Rømmingssikring</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Alle enheter som håndterer fisk, skal ha gjennomført risikovurderinger for rømming fra enhet. På bakgrunn av risikovurderingene skal enheten ha etablert nødvendige barrierer som hindrer at fisk havner i sjøen, også ved utilsiktet feil på utstyr om bord. 	<p>Driftsleder</p>

Operasjon	Ansvarlig
<p>Finnmark –særlige krav</p> <p>7. For lokaliteter i Finnmark fylke gjelder følgende krav satt i Forskrift om auke av maksimalt tillaten biomasse for løyve til akvakultur med laks, aure og regnbogaure i 2015:</p> <ol style="list-style-type: none"> Det skal til enhver tid være færre enn 0,2 hunnlus. Det er KUN tillatt å bruke 2 medikamentelle behandlinger mot lakselus pr produksjonssyklus. Ved telling av lakselus skal det alltid telles på minimum 20 laks på samtlige merder i akvakulturanlegget. Brudd på vilkår/krav i ovennevnte forskrift, kan medføre store økonomiske konsekvenser og inndragning av tillatelse på 5% økning i MTB. Ved 4 eller flere brudd på vilkår jmf. §7 over en periode på 2 produksjonssykluser blir kapasitetsøkningen trukket tilbake av Fiskeridirektoratet. 	Driftsleder
<p>Snittvektmålinger og lytekontroll</p> <p>8. Samtidig med lusetellinger skal det gjennomføres en ytre lytekontroll:</p> <ol style="list-style-type: none"> Katarakt kontrolleres fra utsett. <p>Når fisken har passert 2 kilo kontrolleres i tillegg:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sår Deformiteter (Ryggknekk, korthale). Ytre tegn til kjønnsmodning kontrolleres i perioden 01.05 – 01.10. Ved mistanke skal gonadekontroll utføres. <p>9. Det skal månedlig veies minimum 60 fisk fra hver merd. Dette fra fisken settes i sjøen til slakt. På fisk under 2 kilo kan dette gjennomføres som snittveiing, med f.eks. Arkimedes vekt. Dette kravet gjelder ikke stamfiskproduksjon i tiden fra utsortering av stamfiskrekruttering til landsetting.</p> <p>10. Mistenkes det at deler av fiskegruppen går inn i kjønnsmodning skal dette straks varsles regionleder, og tiltak vurderes.</p> <p>11. Veiinger, lytekontroll og gonadekontroll utføres iht. beskrivelser i bakgrunns fane og vedlagte veiledninger i relatertfane.</p>	Driftsleder og operatør
<p>AGD - SalMar Farming</p> <p>12. Minimum 10 laks pr merd undersøkes etter AGD ukentlig perioden 01.august til 01.desember. (Gjelder ikke Salmar Farming Nord) Gjellescore AGD Skretting.</p> <p>13. Ved det månedlige helsebesøket kontrolleres gjellestatus på minimum en merd, som en del av månedlige rutinebesøket</p> <p>14. Resultatet registreres i Fishtalk</p>	Driftsleder og operatør

Avlusing

Gyldig fra: 05.03.2020
Revisjonsfrist: 05.03.2021

Revisjon: 2.21
ID: 2104

Krav:

- [Internkontrollforskriften.](#)
- [IK-akvakulturforskriften](#)
- [Dyrevelferdsloven](#)
- [Akvakulturdriftsforskriften](#)
- [Forskrift om lakselusbekjempelse](#)
- [Forskrift om transport av akvakulturdyr](#)
- [Forskrift om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr](#)
- [Forskrift om tiltak for å forebygge, begrense og bekjempe pankreassykdom \(PD\) hos akvakulturdyr](#)

Veiledere:

- [Veileder – forsvarlig forskrivning og bruk av legemidler](#) (Mattilsynet)
- [Veileder for bruk av legemiddelbruk i oppdrettsanlegg](#) (Mattilsynet)
- [Sluttrapport etter Mattilsynets tilsynskampanje på legemiddelbruk i oppdrettsnæringen](#) (Mattilsynet)
- [Veileder for tømning av badebehandlingsvann fra brønnbåt](#) (Fiskeridirektoratet)

SalMar postulat:

Bærekraft i alt vi gjør

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
<p>Forberedelser og operative instruksjoner for håndtering av fisk under store arbeidsoperasjoner</p> <p>1. Utføres iht. Håndtering av fisk under større arbeidsoperasjoner</p>	Driftsleder lokalitet
<p>Fiskevelferd og miljø</p> <p>2. Telling av lus utføres ihht. Lusetelling, AGD og Individkontroll</p> <p>3. Ved bruk av legemidler skal resept utstedes av eksternt fiskehelsetjeneste. Rekvirent angir medhjelper for behandling. Medhjelperkurs er pålagt.</p> <p>4. Rekvirent skal ved «off label» bruk av legemidler gjennomføre en risikovurdering mht. velferd, resistens, miljø og matvaretrygghet (tilbakeholdelsestid) som legges ved resept og bruksanvisning.</p> <p>5. Avlusinger som er merket «off label» i resept skal følges opp av fagleder fiskehelse (Nord/Midt) i hvert tilfelle.</p> <p>6. Behandlingseffekt evalueres i samarbeid med fiskehelsetjenesten i etterkant.</p> <p>7. Badebehandling med legemidler mot lakselus i oppdrettsanlegg som ligger i rekefelt og/eller gytelfelt eller nærmere enn 500 meter fra slike, jf. de felt som til enhver tid vises i Fiskeridirektoratets nettbaserte kartverktøy, må foretas i brønnbåt.</p>	Driftsleder
<p>Avlusing med hjelpresenning Alphamax, Betamax, Salmosan</p> <p>8. Operasjonen utføres og loggføres etter følgende sjekklister og logger:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Sjekkliste før og under avlusing b. Tiltakslogg c. Øksygenlogg d. I forkant av operasjon med presenning skal man gjøre en vurdering av strøm oppmot behov for loddvekt på presenning, vurderingen dokumenteres i operasjonsplan. ROV skal være tilgjengelig på båten som lukker/slipper presenning for overvåkning av not under setting og slipping av presenning. Video-opptak av setting/slipping i etterkant av operasjonen skal foreligge. 	Operasjonsansvarlig

Operasjon	Ansvarlig
<p>Avlusing med hjelpresenning og H2O2</p> <p>9. Operasjonen utføres og loggføres etter følgende sjekklister og logger:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sjekkliste før og under avlusing Tiltakslogg Oksygenlogg Behandlingslogg H2O2 	Operasjonsansvarlig
<p>Avlusing i brønnbåt</p> <p>10. Skipper på brønnbåt har ansvar for at alt utstyr om bord fungerer som tiltenkt, og for å overvåke dette gjennom operasjonen.</p> <p>11. Følgende skal foreligge fra brønnbåten:</p> <ol style="list-style-type: none"> Båtens kapasitet Makslast for ulike temperaturer Kapasitet for flytting av fisk Lossetid av fisk fra brønn <p>12. Begge parter har ansvar for at operasjonen er forsvarlig. Dersom den ene parten ikke finner avlusning forsvarlig, har denne plikt og rett til å avbryte operasjonen.</p> <p>13. Avlusingsstoffet tilsettes brønn iht. BB-konstruksjon.</p> <p>14. Operasjonen utføres og loggføres etter følgende sjekklister og logger:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sjekkliste før og under avlusing Tiltakslogg Oksygenlogg Behandlingslogg H2O2 <p>15. Utslipp av behandlingsvann er forbudt nærmere enn 500 meter til reke /gytefelt ihht transportforskrift. Evt. droppunkt skal angis av reseptutsteder fra ekstern fiskehelsetjeneste. Ved «off label» bruk skal miljø vurderes spesifikt (se risikovurdering)</p> <p>16. Utslipssted skal defineres av reseptutsteder (link til kart). Medhjelper informerer brønnbåt, og kontrollerer at dette blir ivaretatt.</p>	Operasjonsansvarlig
<p>Avlusing med Ikke-medikamentell metode</p> <p>17. Se prosedyre Avlusing med Ikke-medikamentell metode (IMM).</p>	
<p>Oppfølging</p> <p>18. Not skal sjekkes med dykker eller ROV senest dagen etter avlusing.</p> <p>19. Lokaliteten skal straks rapportere til fiskehelsetjenesten hvis det oppstår dødelighet eller tegn på forgiftning/bivirkninger.</p> <p>20. Resept skal arkiveres.</p> <p>21. Behandling registreres i Fishtalk med angitt medikament, reseptnummer, batchnummer og tilbakeholdstid.</p> <p>22. Eventuelle avvik oppstått under avlusningen avviksbehandles i EQS.</p>	Driftsleder

Båtanløp og biosikkerhet

Gyldig fra: 25.10.2020
Revisjonsfrist: 25.10.2021

Revisjon: 1.22
ID: 4439

Krav:

- Hindre smittespredning inn til og ut fra våre anlegg ved å holde oversikt over hvor båtene har vært iht
 - [forskrifter om bekjempelse av fiske- og skjellsykdommer.](#)
- Forebygge rømming fra matfiskanlegg i SalMar iht
 - [akvakulturdriftsforskriften §37](#)
- Sentral PD forskrift:
 - [Forskrift om tiltak for å forebygge, begrense og bekjempe pankreassykdom \(PD\) hos akvakulturdyr](#)
- Lokale forskrifter for bekjempelse av fiske og skjellsykdommer:
 - Lokale forskrifter ILA:
 - https://www.mattilsynet.no/fisk_og_akvakultur/fiskehelse/fiske_og_skjellsykdommer/ila/?subTopic=261&s=lokaleforskrifter
 - Lokale forskrifter PD:
 - https://www.mattilsynet.no/fisk_og_akvakultur/fiskehelse/fiske_og_skjellsykdommer/pd/?subTopic=255&s=lokaleforskrifter
- Sikre god hygiene i forbindelse med arbeid i SalMar Farming
- Forebygge skader på personell, båter, anlegg og øvrig utstyr
- Kravet gjelder alle båter som opererer for SalMar Farming

SalMar postulat:

Jobben vår i dag er avgjørende for vår felles suksess.

Biosikkerhetsplan:

Retningslinjer for biosikkerhet basert på type oppdrag og lokalitet er spesifisert i vedlagte filer i «relatert» fanen. Eksempel på krav til trafikk mellom generasjoner:

KRAV TIL BÅTER SOM ER I KONTAKT MED MERD MED FISK ELLER FISK PÅ LOKALITET

MELLOM GENERASJONER I SAMME PRODUKSSJONSSONE FRA	TIL	TYPE OPPDRAG	TILTAK	Kommentar
Mellom lok. av samme gen., eller fra yngre til eldre gen. (eks. 2017 til 2016)	Lokalitet i samme produksjonsområde (krysser ikke Hustadvika eller Buholmråsa)	Notvask, dykking avlusing, sortering, transport av fisk eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon*	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Fra lok. med eldre års gen. til yngre (eks. fra 2016G til 2017G)	Til yngre generasjons lokalitet (krysser ikke Hustadvika eller Buholmråsa)	Notvask, dykking eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon, risikovurdering av fiskehelsepersonell på attest	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Fra lok. med eldre års gen. til yngre (eks. fra 2016 til 2017G) i samme produksjonsområde	Til yngre generasjons lokalitet samme produksjonsområde (ikke krysser Hustadvika eller Buholmråsa)	Avlusing, sortering, transport av fisk	Risikovurdering utføres i hvert tilfelle av Fagleder Fiskehelse SalMar. Minimum Vask, desinfeksjon og attest.	Krever oppdaterte screeningprøver (PD, ILAV) samt helserapport ved forhøyet dødelighet
Alle lokaliteter	Alle lokaliteter	Ved alvorlig uavklart sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd	Vask, desinfeksjon og attest Risikovurdering av fiskehelsepersonell og evt. spesifikke krav stilt i båndleggingsbrev	Driftsleder har varslingsansvar til båter om alvorlig eller uavklart sykdom, båndleggingskrav

Henviser til [Biosikkerhet SalMar Farming](#) for SalMar Farming Midt, og [Biosikkerhet SalMar Farming Nord](#) for SalMar Farming Nord som er å regne som krav, for oppdatert og mer detaljert informasjon ved kryssing av branngater, soner og generasjoner. Som hjelpeverktøy i PO 6 kan [denne linken](#) benyttes for service- og brønnbåter.

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
-----------	-----------

Operasjon	Ansvarlig
<p>Før båt får komme inn i anlegg</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ingen skal inn i anlegg uten klarering fra lokalitet. Det er alltid lokalitet som bestemmer ovenfor alle båter som skal inn i anlegg. 2. Alle båter/selskaper som kommer inn i anlegg skal ha oversendt egenerklæring for båtanløp eller erklæring med tilsvarende innhold. Arkiveres i perm på lokalitet. 3. Ansvarlig ved lokalitet avgjør om det skal være personell tilstede i anlegg ved anløp 	Driftsleder eller ansvarlig for arbeidsoperasjon
<p>Krav som gjelder alle båter som opererer for SalMar Farming</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Loggføring av alle oppdrag 5. Dokumentasjon på all vask og desinfeksjon: <ol style="list-style-type: none"> a. Renholdsplan som er faglig godkjent av fiskehelsepersonell b. Bruk av godkjente desinfeksjonsmidler c. Sjekkliste for hver enkelt renholdsoperasjon 6. Dokumentasjon på renhold/vedlikehold skrog: <ol style="list-style-type: none"> a. Vask av skrog kvartalsvis for å hindre begroing. b. Minimum bunnsmøring årlig. 7. Dokumentasjon på gjennomførte inspeksjoner og evt. risikovurderinger fra fiskehelsepersonell 8. Skipper skal holde seg aktivt oppdatert på smitte og sykdomsstatus i områdene og lokaliteter hvor båten opererer: Oversikt PD og ILA-båndlagte lokaliteter: https://www.barentswatch.no/fiskehelse/ 9. Bruk av ballastvann på brønnbåter, servicebåter og lektere: Båt må gjøre vurderinger om biosikkerhet. Båter som ikke kan desinfisere ballastvann skal ha logg for rutiner fylling/tømming 10. Ansvarlig for driftsenhet skal skaffe seg informasjon om smitte - / sykdomsstatus i koordineringsområdene og lokaliteter hvor båten opererer 	Driftsleder eller ansvarlig for arbeidsoperasjon
<ol style="list-style-type: none"> 11. Driftsleder, eller ansvarlig for arbeidsoperasjon, har full rett og plikt til å avbryte arbeidet dersom fortsatt arbeid medfører risiko for liv, helse, rømming av fisk, uakseptabel smitterisiko eller skade på utstyr. 12. Båter skal fortøyes slik at de ikke kan skade notpose, fortøyning eller flytekrage. (Se beste praksis). 13. Det skal ikke oppholde seg personell i det som er angitt som rød sone i bilder ved anløp (Se beste praksis). 	Driftsleder eller ansvarlig for arbeidsoperasjon

Vinterutsett beslutningsgrunnlag

Gyldig fra: 21.12.2020
Revisjonsfrist: 21.12.2023

Revisjon: 1.0
ID: 6867

Krav:

Sikre god fiskevelferd på vinterutsett av smolt

SalMar postulat:

Bærekraft i alt vi gjør

Instruks:

Risiko er vurdert i inntil 4 grader.
Hvor grad 4 er avbruddskriterier.
Ved oransje temperatur på lokalitet tillattes øvrige vurderinger kun grønn eller gul.
For øvrige kriterier gjøres det ei separat vurdering.
Vurderingen gjennomføres av fiskehelse, matfisk og settefisk i fellesskap.
Må bestå av personer med beslutningsmyndighet.

Risiko vurderes i 4 bolker hvorav de 2 første besluttes senest 6 måneder før planlagt utsett:

- Valg av lokalitet
- Valg av smolt
- Løpende vurdering av plassering av merder i anlegget
- Løpende vurdering av smoltkvalitet og transport

Valg av lokalitet

Gjøres 6 måneder før planlagt utsett på bakgrunn av historiske data

Ansvarlig:

Produksjonsdirektør Matfisk Midt og Nord

Kriterier	Vurderinger				Beskrivelse
Fallende temperatur	Over 8 °C	6-8 °C	5-6 °C	Under 5 °C	Fisken håndterer fallende temperaturer dårligere enn stigende, metabolisme og generell robusthet er mer utsatt hos vekselvarme dyr. Historiske data for temperatur på lokalitet bør legges til grunn, tendenser på år bør også sees på i perioden før utsett.
Stigende temperatur	Over 6 grC	5-6 °C	4-5 °C	Under 4 °C	Historiske data for temperatur på lokalitet bør legges til grunn, tendenser på år bør også sees på i perioden før utsett.
Støm på lokalitet	Under 20m/sek	Moderat 20-50 m/sek	Høy strøm/strømtopper 50-70 cm/sek	Høy strøm / strømtopper over 70 cm/sek	Sterk strøm kan være stressende for smolt, og øker risiko dess mindre robust fisken er, det samme kan gjelde størrelse smolt; tåler generelt strøm bedre dess større. Vurdere strømtilvenning på land? Plassering internt i anlegg mhp eksponering.

Valg av smolt

Gjøres 6 måneder før planlagt utsett

Produksjonsdirektør Settefisk

Kriterier	Vurderinger			Beskrivelse
Generell immun-kompetanse	>500	300- 500	<300	Døgngrader er ingen reell grense opp mot tenacibaculum, men sier noe om generell immunkompetanse/beskyttelse sår og bakterieinfeksjoner. Dess større andel av døgngrader oppnådd på temperaturer under 6 grader, dess dårligere immunitet. Fisk som smoltfiseres på vinteren må få tilstrekkelig lyssignal og døgngrader før den sjøsettes
Stor smolt, produsert på varmtvann / RAS	Stor lytefri fisk, god, stabil vannkvalitet, varmtvann RAS		Kaldt vann eller dårlig vannkvalitet, ujevn smoltfisering	Små smolt, produksjon på kaldtvann øker risiko. Må også se på bruk av sjøvann eller salter, bør vurderes opp mot risiko for reell smoltfisering og påvirkning på generell robusthet. Kortvarig endring i salinitet bør unngås . Overgangsfase med nedtrapping temperatur må defineres, ikke være for kort.
Tetthet i kar. Belastning	Follafoss: <60kg/m ³ Senja: <50kg/m ³	Follafoss: 60-75 kg/m ³ Senja: 50-75 kg/m ³	Follafoss: >75 kg/m ³ Senja: >75 kg/m ³	Vurderes anleggsvis etter prosedyre Daglig drift vekstavdeling pkt 32 Tetthet i kar NB. Grense må sette på avdeling og anleggsnivå, det er vannkvalitet som avgjør hvor i hvert tilfelle. Tetthet anses som en generell stress-"indikator".

Utsett i anlegget

Gjøres 6 måneder før planlagt utsett, deretter løpende etter endret risiko

Ansvarlig:

Fagleder fiskehelse Matfisk og Driftsleder Matfisk

Kriterier	Vurderinger					Beskrivelse
Plassering av merd / utsett-rekkefølge	Ny smolt på lokalitet uten tidligere tenacibaculum-utbrudd	Ny smolt oppstrøms for tidligere utsatt med avsluttet tenacibaculum-utbrudd	Ny smolt oppstrøms tidligere utsatt smolt med tenacibaculum-utbrudd	Ny smolt nedstrøms for tidligere utsatt med avsluttet tenacibaculum-utbrudd	Ny smolt nedstrøms for tidligere utsatt med tenacibaculum-utbrudd	Ved utbrudd øker risiko. Bør reduseres med planmessig utsett i rekkefølge slik at fisken ikke smitter hverandre.

Løpende vurdering av smolt

Ansvarlig:

Fagleder fiskehelse Settefisk og Produksjonsleder

Kriterier	Vurderinger			Beskrivelse
Vannkvalitet	Ingen utfordringer med vannkvalitet	Moderat utfordringer med vannkvalitet	Store utfordringer med vannkvalitet	Parametere defineres av settefisk. Må framkomme i prosedyrer

Generell status finner og gjellelokk	Ingen	Lite	Høy andel	Høy andel. Alvorlig grad	Andel defineres for hver kategori, men alvorlighetsgrad 2-3 er verre enn 1. Ryggfinne og gjellelokk dominerer, og det er satt mål i smoltspec
HSS	Ingen	Funn	Forøket dødelighet	Økt forekomst ser ut til å disponere for noe økt dødelighet i de tilfellene der det blir tenacibaculum utbrudd	
Smoltifisering	Jevnt smoltifisert	Noe ujevn gruppe, enkeltindivider i overgangsfase	Ujevn gruppe med enkeltindivider under 8 på ATP-ase, eller over 500 på FV ATP-ase	Mange individer med 8 på ATP-ase, eller over 500 på FV ATP-ase	I henhold til krav om dokumentasjon av smoltifisering

Løpende vurdering av transport

Ansvarlig:

Brønnbåtkoordinator

Kriterier	Vurderinger			Beskrivelse	
Transport			Utsett i forkant av dårlig vær Lossing sent på dagen	Transport eller utsett i dårlig vær Lossing i mørket	Sikre god nok smoltbåtkapasitet, så vi kan ta hensyn til vær.

Systembeskrivelse avviksbehandling

Gyldig fra: 31.12.2020
Revisjonsfrist: 31.12.2023

Revisjon: 1.8
ID: 1933

Hensikt/ omfang:

- SalMar ASA ønsker å iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av myndighets-, kundekrav og uønskede hendelser.

SalMar-postulat:

Alt vi gjør i dag skal gjøres bedre enn i går.

Hva er et avvik?

Et avvik er fellesbetegnelsen på følgende:

- Brudd på krav i lover, forskrifter eller konsesjoner, eller i intern styringsdokumentasjon i SalMar,
- En uønsket hendelse, i form av ulykke, nesten-ulykke eller farlig forhold (evt sikkerhetsobservasjon) som beskrevet i [Beskrivelse Type hendelse](#).

Avvik kan bl.a. oppstå innen (men ikke begrenset til) SalMars styringsområder:

- Person sikkerhet
- Ytre miljø
- Økonomisk tap
- Rømming
- Fiskevelferd
- Mattrygghet
- Personvern

Varsling, rapportering, håndtering av avvikene er nærmer angitt i [Prosedyre avvikshåndtering](#)

Avvikshåndtering:

	Ansvarlig
<p>Elektronisk avviksskjema</p> <ol style="list-style-type: none"> Skjema for elektronisk registrering og behandling av avvik skal være tilgjengelig for alle brukere i EQS. Dette finnes som egen snarvei i alle menyer på visningsdel, og avvik kan registreres på engelsk. Innstillingene i EQS skal være slik at meldinger sendes til den som har oppfølgingsansvaret i henhold til organisasjonsstruktur og stilling. I enkelte tilfeller kan det likevel være naturlig å endre meldingsansvarlig. F.eks. dersom meldingsansvarlig er inhabil i behandlingen av avviket. Innstillingene i EQS skal være slik at alle har tilgang på avvik i sin enhet. I tillegg vil det være naturlig at verneombud og andre nøkkelpersoner har tilgang til relevante avvik. 	Kvalitetsavdeling

Avviksregistrering

4. Avvik rettes opp umiddelbart hvis mulig, og varsles til nærmeste overordnede
[Prosedyre avvikhåndtering](#).
5. I enkelte tilfeller vil det være **kritisk** og haste med å gjøre noe for å begrense tapet, f.eks. ved akutt personskade, brann, rømming, utslipp etc. **I slike tilfeller skal lokal varslingsplan følges.**
6. Avvik, inkl. de som er registrert på «gullappe», skal registreres i EQS så raskt som mulig med følgende opplysninger, så langt det er kjent:
 - a. når (tid og dato), hvor geografisk sted og hvor fysisk
 - b. Velg innen hvilket risikoområde hendelsen *gjør*, eller kan *gjøre*, størst skade.
7. Angi hvordan avviket ble avdekket.
 - a. Hva skjedde? (hva er antatt tap eller skade)
 - b. Hvorfor skjedde det, antatt?
 - c. Hva er gjort for å begrense skaden der og da?
 - i. forslag til langsiktig forbedring
 - ii. annet som er av betydning for å forstå avviket
 - iii. melder, dersom ikke dette fremkommer automatisk
 - iv. hvem som er varslet, inkludert nød-etater og myndigheter
8. Avvik som er knyttet mot El-sikkerhet skal alltid registreres!
9. Avvik med konsekvens for personsikkerhet, skal registreres og varsles ihht
[Personskader og ulykker](#).
10. Avvik med konsekvens for personvern, skal registreres og varsles ihht ~~Ikke gyldig dokument, ID 6908.~~
11. Av personvern hensyn skal navn på involverte personer ikke skrives i avviket. Bruk gjerne tittel i stedet, f.eks. røkter A, operatør B etc.
12. Se [veiledning](#) for steg-for-steg instruksjon for registrering av avvik.
13. Avvik som registreres i forbindelse med vernerunder eller revisjoner skal relateres til den enkelte meldingen. [Hvordan du gjør dette kan du se her](#).

Den som oppdager avviket.

<p>Avviksbehandling</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Alle avvik skal behandles så fort som mulig og settes i behandling senest 3 virkedager etter at de er meldt. Avvik med faktisk eller mulig konsekvens K3-K5 skal prioriteres. 15. I avvik der enhetens meldingsansvarlige er involvert i hendelsen på en slik måte at de er inhabile i forhold til behandling av avviket, skal meldingsansvaret flyttes til dens overordnede. Meldingen skal fortsatt ligge på samme enhet. Se her hvordan du gjør det Veiledning endre meldingsansvarlig og tilordnet enhet. 16. Velg faktisk og mulig konsekvens i tillegg til sannsynlighet. <ol style="list-style-type: none"> a. Hendelser med mulig konsekvens K3-K5 krever årsaksanalyse. b. Hendelser med mulig konsekvens K1-K2 gir mulighet for en forenklet behandling. 17. Dersom avviket på noen måte kan føre til skade på konsument/ forbruker (påvirke trygg mat), skal aktuelt produkt sperres for utsending eller innblanding i resterende produksjon som beskrevet i Tilbaketrekking og tilbakekalling SalMar AS. Dette gjelder også for matfisk og settefisk i forbindelse med avvik på kjemikalier, antibiotika og lignende. 18. Dersom det er personskader der eksterne er involvert, skal dette hukes av i behandlingsdelen, og det skal registreres hvilke(t) firma som er involvert. Ytterligere kommentarer kan gis i feltet «saksgang» eller i registreringsdelen. 19. Personskader – I forbindelse med hendelser der konsekvensen er en personskade, skal det fylles ut ansattnummer i behandlingsdelen. Ved registrering av LTI skal ikke saken avsluttes før personen er tilbake i jobb, evt. overført til NAV-systemet. Antall dager LTI må oppdateres underveis i forløpet. 20. Ved hendelser eller nestenhendelser med potensiell konsekvens K4 eller K5 bør en gå gjennom hendelsen sammen med involverte ansatte for å ivareta dem, samtidig som de kan bidra til å finne rotårsaken til hendelsen. 21. Avviket skal lukkes så snart hendelsen er over og registrerte tiltak er gjennomført og godkjent. 22. Se veiledning for steg-for-steg instruksjon for behandling av avvik. 	<p>Enhetsleder/ meldingsansvarlig</p>
<p>Videre oppfølging av avvik</p> <ol style="list-style-type: none"> 23. Det lages automatiske rapporter som til enhver tid viser avvikene den enkelte brukeren har tilgang til. 24. Meldinger fra EQS utgjør grunnlag for PowerBI rapport som gjøres tilgjengelig fra kvalitetskoordinator SalMar ASA. Rapporten oppdateres automatisk en gang i døgnet. 	<p>Kvalitetskoordinator SalMar ASA</p>
<ol style="list-style-type: none"> 25. Det lages ukentlige blålysrappporter for segmentene biologi og industri. <ol style="list-style-type: none"> a. Blålysrappportene utarbeides ukentlig av blålysgrupper og behandles og godkjennes i respektive ledergrupper. b. Skal inneholde en oversikt over hendelser fra siste uke som det ønskes at man skal fokusere på/ lære av. c. Informasjon om hendelsene og eventuelle tiltak skal gjøres tilgjengelig for ansatte ved enheten. 	<p>Kvalitetssjef/ Kvalitetsleder</p>
<ol style="list-style-type: none"> 26. Alle avvik fra siste kalendermåned skal gjennomgås og vurderes på ukes/ månedsplanmøtet for avdelingen/ lokaliteten. 27. I begynnelsen av måneden utarbeides det en rapport (KPI) som viser siste måneds registrerte avvik samt en status over åpne avvik på ulike områder; MånedsKPI, Kvalitet Biologi og Månedsrapport - KPI Trygg Mat SalMar AS. 	<p>Kvalitetskoordinator</p>

28. Avviksstatistikken og alvorlige enkeltavvik evalueres i de respektive ledergrupper en gang per måned.	Ledergrupper
29. Kvalitetsavdelingen går gjennom KPI-er fra de ulike selskapene og utarbeider en KPI SalMar ASA - kvartalsrapport som skal behandles kvartalsvis i SalMars Arbeidsmiljøutvalg(AMU). 30. Det lages en Årsoppsummering SalMar ASA årlig .	Kvalitetskoordinator
<p>Undersøkelse av uønskede hendelser</p> <p>31. Hendelsesundersøkelser gjennomføres som beskrevet i Prosedyre granskning på tre ulike nivå:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mini: enkel «årsaksanalyse» gjøres ifm saksbehandlingen av selve avviket. Lett: gjennomføres som «skrivebordsøvelse» Full: Full granskning med intervjuer, rekonstruksjon av hendelsen og åstedsundersøkelser der dette er naturlig. <p>32. Beslutning om at en hendelse skal granskes avgjøres:</p> <ol style="list-style-type: none"> Avhengig av hvilken dekning hendelsen har, dersom hendelsen og/eller årsaker går over flere enheter løftes det til nærmeste felles multiplum. Adm.dir, dir.bio, fabrikk sjef: lett og full Daglig leder: lett <p>33. Granskning gjennomføres av:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mini: saksbehandler + kvalitetsstab Lett: Granskningsleder: Person i kvalitetsstab (egen eller annen enhet), fagperson og evt verneombud fra et annet sted eller hovedverneombud. Full (2-3): Granskningsleder: fra annen enhet f.eks. Kvalitetsstab, eller ekstern ressurs (K5), Medlemmer: fagperson eller kvalitetsstab, evt også hovedverneombud, minst en av rollene fra kvalitetsstab. <p>34. De som gransker må ha følgende kompetanse:</p> <ol style="list-style-type: none"> Lett: granskningsleder gått granskningskurs eller tilsvarende, vedlikeholdt gjennom årlige lette granskinger, Full: granskningsleder: gått granskningskurs eller tilsvarende, vedlikeholdt gjennom årlige granskinger, Alle granskningsledere: årlig kalibrering av prosess og resultater Enkel evaluering etter lett og full. <p>35. Granskningen organiseres på følgende måte:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pool (full) med fagpersoner, basert på 5 pr år i første omgang, ref navneliste. Granskningsleder: Kvalitetsleder/sjef, Kvalitetsstab, eksterne ved behov Medlemmer: Kvalitetsleder/sjef, Kvalitetskoordinatorer, dedikerte fagpersoner 	<p>Kvalitetsavdeling og meldingsansvarlig</p> <p>Konserndirektør eller fabrikk sjef Daglig leder</p> <p>Kvalitetsdirektør i samarbeid med oppdragsgiver</p>
<p>Risikovurdering</p> <p>36. Alvorlige hendelser som ikke er risikovurdert, skal risikovurderes som beskrevet i Systemdokument risikostyring.</p>	Enhetsleder

Ledelsens gjennomgang 37. En større gjennomgang av avvik, Ledelsens gjennomgang SalMar ASA skal gjøres av ledergruppe konsern samt ledergrupper i segmentene minst en gang per år. 38. Avvikene skal være kategorisert og årsakssammenhenger analysert. Dette skal legge grunnlaget for målsetting for konsernet og de ulike selskapene kommende år.	Ledergrupper Direktør Kvalitet/HMS
---	--

KVARTALSPLAN LUS Q1/21

SALMAR FARMING

Sist red. 11.01.2021

Bærekraft strategi

forebygging

- Forbedret sonestruktur
- Ustrakt bruk av luseskjørt
- Optimalisere utsettsplaner og driftsplaner ut fra lusekampen. God smolt.

Biologisk bekjempelse

- Rensefisk utnyttet maksimalt: optimalisering av bruk på lokalitet
- Oppdrettet rognkjeks og berggyllt

Mekanisk bekjempelse

- Rask implementering – god kvalitetssikring
- God kapasitet
- Klare retningslinjer på velferd

smittereduksjon

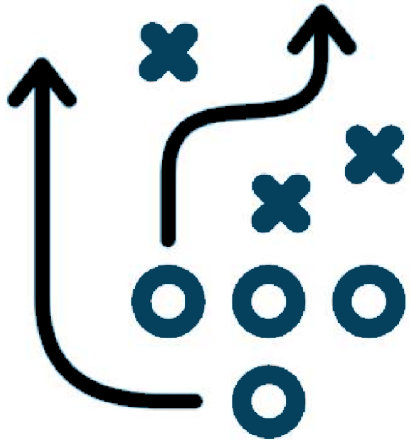
- Oppsamling av lus ved behandling
- Direkteslakting

resultat

- Dokumenterbart mindre smitte til miljø
- Dokumenterbart mindre bruk av legemidler
- Dokumenterbart mindre svinn fra håndtering

Hovedmål og tiltak lus 2020

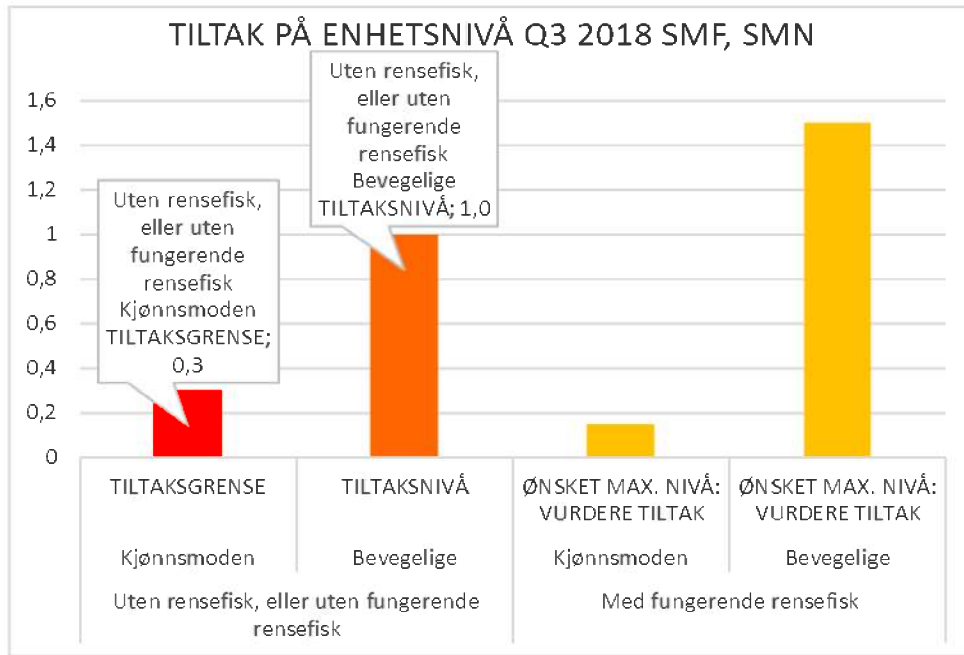
*evaluering av 2020 pågår i Q1 2021, og nye mål og tiltak kommer i Q2

- Reduksjon av behandlingsdødelighet - 0,70% etter 14 dager (0,85% -2019)
- Redusere antall merdbehandlinger med ca. 10% gjennom skjerming og aktiv bruk av renseskisk
- Jobbe videre med kompetanseutvikling og beste praksis i forbindelse med operasjoner
- Videreutvikle riggene for å ivareta fiskevelferd
- Levere 600 000 berggylt i 2020
- Fokus på å redusere sykdomsproblematikk (gjellesykdom, PD og CMS)
- Jobbe videre med beste praksis ved bruk av renseskisk i hele organisasjonen
- Videreutvikle kompetanse og spisse bruken av forebyggende metoder, som skjerming, opp mot lokalitet og produksjonsmetode
- Øke fokus og kvalitet på miljøovervåking på lokalitet og i merd der fisken oppholder seg

TILTAKSNIVÅ LUS

Terskelnivå på enhetsnivå, tiltak på lokalitet

Tiltaksgrense 0,3 kjønnsmoden eller 1 bevegelig

Avlusing evt slakt gjennomføres innen en uke

Høynet beredskap ved lusenivå som stiger raskt eller lokaliteter med rensefisk >0,15 kjmod/1,5 bev

→ ny telling gjennomføres tors/fred for vurdering

→ Vurdering av tiltak spyling, fungerende rensefisk

* Lokaliteter med grense 0,2 kjønnsmoden (finnmark):
Tiltaksnivå på ½ grense, dvs. 0,15 kjønnsmoden og 0,5 bevegelig

VURDERINGER

Lusenivå vurderes på lokalitetsnivå iht. luseforskriften, mens tiltak vurderes basert på lusenivå på merdnivå

Nivå av de ulike stadiene må hensyntas. Ved fungerende rensefisk må dette hensyntas.

Anlegg med rensefisk må ha tett oppfølging i samråd med rensefiskkoordinator og fiskehelsesjef. Tiltak trenger ikke i alle tilfeller være nødvendig dersom man vurderer at rensefisken fungerer

Lokale forhold må hensyntas: følg med på ukensrapport fra lusegruppa for å vurdere smittepress på omkringliggende lokaliteter og hold kontakt med naboer

Punktavlusing med ikke-medikamentelle metoder planlegges ukentlig

Telling to ganger anbefales per uke >13 grader, med mindre avlusing er planlagt eller lokalitet har god kontroll med rensefisk

IMM- Kapasiteter

Type utstyr, Tonn pr time	Teoretisk kapasitet /time		Operativ Kapasitet
SLC-01 (Hydrolicer)	150		50
SLC-04 (Hydrolicer)	200		50
SLC-02 (Hydrolicer)	200		50
Frøy Carrier, Termolicer	150		50
Optilicer, Rofjell	200		70
Ro Vision (Hydrolicer)	150*		70*
Totalt	1050		340

Krav om utfisking av rensfisk i forkant av alle behandlinger

VALG AV IMM Q1/21

Risikomatrise IMM behandling kvartal SMF

oppdatert 30.09.20

Vekt (kg)	3-5 grader						5-7 grader						7-9 grader						9-11 grader						>11 grader					
	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision	SLC-01	SLC-02	SLC-04	Frøy Carrier	Ro Fjell	Ro Vision
<0,5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
0,5-1,0	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
1-1,5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
1,5-2	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
2-2,5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
2,5-3	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
3-4	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
4-5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
5-5,5	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
5,5-6	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR
6-12	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR	HLR	HLR	HLR	TLR	OLR	HLR

	Liten risiko
	Middels risiko
	Stor risiko, vurderes i hvert tilfellet
	Høy risiko, anbefales ikke
	Rovision- tesperiode innkjøring og innfasing

*Se egen kommentar om krav om utfisk av rensefisk i forkant av behandling

Krav om utfisking av rensefisk i forkant av alle behandlinger

Ny rensefiskstrategi fra Q2-20

Målsetning:

- Bedre velferd rensefisk
- Lavere dødelighet rensefisk
- Mer effektiv bruk av rensefisk
- Unngå sub-optimale miljøforhold for rensefisk
- Redusere risiko for nedsatt rensefiskvelferd, særlig sent i produksjonssyklus
- Unngå overforbruk av rensefisk
- Viktig tiltak for å møte forventninger til oss fra MT

Hovedpunkt ny strategi:

Lokalitetstilpasset i hele SMF

Risikobasert tilsetning av rensefisk

Klare grenseverdier og kriterier for bruk:

Temperatur

Strømstyrke

Bølgehøyde

Skjørt

Produksjonstype

Lusenivå

Vekt på laksefisk

Notomfar

Grenseverdier tilsetning av rensefisk

Ny rensefiskstrategi fra Q2-20

Forutsetning tilsetning rensefisk		Rognkjeks	Oppdr BG	BG	BN
Med skjørt		OK	OK	OK	OK
Uten skjørt	Bølgehøyde > 3m	NEI	OK	OK	OK
	Strøm > 75cm	NEI	OK	OK	OK
	Bølge < 3m & strøm < 75cm	OK	OK	OK	OK
Temperatur	> 12 grader	NEI	OK	OK	OK
	< 9 grader	OK	NEI	OK	OK
	< 4 grader	NEI	NEI	NEI	NEI
Vekt laks	> 3,5 kg	OK	NEI	OK	NEI
Lusenivå	> 0,2 kjm / > 1 bevegelig	NEI	NEI	OK	OK
Helsestatus rensefisk	Sykdom / forøket dødelighet	NEI	NEI	NEI	NEI
Notomfar	> 29mm halvmaske	Vekt: 50+ g	NEI	NEI	NEI
	> 19,5 mm halvmaske	OK	NEI	NEI	NEI
	> 17,5mm halvmaske	OK	NEI	OK	NEI
	< 17,5 mm halvmaske	OK	OK	OK	OK

OK
RISIKOVURDERING
NEI

Grenseverdier definert basert på:

- ✓ erfaringsgrunnlag HS og Vc
- ✓ erfaringsgrunnlag temperatur
- ✓ erfaringsgrunnlag vekt laksefisk
- ✓ erfaringsgrunnlag lusenivå
- ✓ fysiske mål nøter og rensefisk

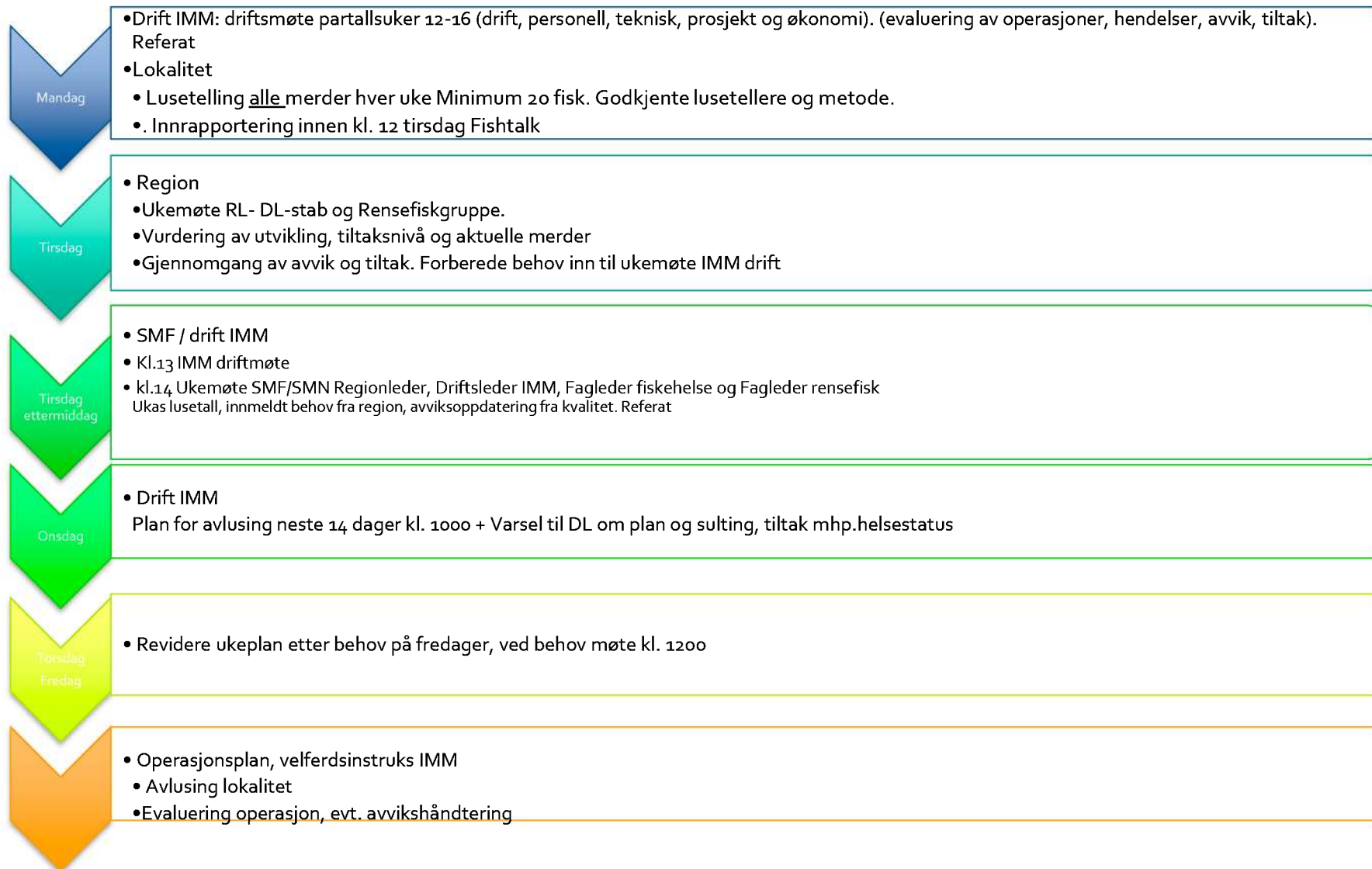
Plan tilsetning rensesk Q1-2021

Region	Driftsområdet	Lokalitet	Gen.	Antall laks	Q1		
					Jan	Feb	Mar
					RK	RK	RK
Stamfisk	Storfjorden	Gudmundset		-			
Stamfisk	Grytafjorden	Gjerset	V19	330 000			
Stamfisk	Romsdalsfjorden	Skarbukta		30 000			
Stamfisk	Romsdalsfjorden	Sandnesbukta	V20	330 000	7		
Romsdal	Midfjorden	Dryna	V21	585 000			
Romsdal	Midfjorden	Terningen	V21	585 000			
Romsdal	Midfjorden	Myrane	V21	590 000			
Romsdal	Juulsundet	Setevika	V20	1 545 000			2,5
Romsdal	Juulsundet	Setevika Nord	V20				
Romsdal	Romsdalsfjorden	Furneset	V20	1 386 000	5		
Romsdal	Romsdalsfjorden	Lybergsvika	V20	780 000	5		
Romsdal	Romsdalsfjorden	Seterneset	H20	990 000	5		
Nordmøre	Halsafjorden	Korsneset	V20	1 370 000		1,5	
Nordmøre	Halsafjorden	Korsneset II	V20	1 180 000		1,5	
Nordmøre	Aure	Gjerde	V20	1 110 000		1,5	
Nordmøre	Aure	Storskjæret	V20	1 770 000		1,5	
Nordmøre	Sør-Smøla	Solværet	V20	2 154 000		1,5	
Nordmøre	Sør-Smøla	Fjordprakken	V20	1 767 000		1,5	
Nordmøre	Øst-Smøla	Reiråklakken	V20	1 750 000		2	
Nordmøre	Øst-Smøla	Fuglåsen	V20	590 000			
Nordmøre	Nord-Smøla	Suholmen	H20	1 386 000			3
Nordmøre	Nord-Smøla	Hjortholmen	H20	800 000		5	
Nordmøre	Nord-Smøla	Andholmen 1	H20	1 570 000		5	
Nordmøre	Nord-Smøla	Andholmen 2	H20	595 000		5	

Region	Driftsområdet	Lokalitet	Gen.	Antall laks	Q1		
					Jan	Feb	Mar
					RK	RK	RK
Ocean Farming	Froan	Håbranden	V21	1 500 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Tristein	H20	1 706 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Krabbholmen	H20	1 755 000		2	
Fosen & Namdalen	Fosen	Hosenøyen	H21	1 580 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Gjæsingan	H21	790 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Buholmen	H21	1 580 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Farmannsøya	H21	1 550 000			
Fosen & Namdalen	Flatanger	Flotaren	H20	395 000		3	
Fosen & Namdalen	Flatanger	Lyrneset	H20	595 000		3	
Fosen & Namdalen	Flatanger	Makrellskjæret	H20	1 584 000			5
Fosen & Namdalen	Namsen	Barøya	-	-			
Fosen & Namdalen	Namsen	Årnes	H21	1 380 000			
Fosen & Namdalen	Namsen	Saltkjeldvika	H21	790 000			

UKE STRUKTUR AVLUSING IMM

SALMAR FARMING

Strategi Slice SalMar

Krav om forsvarlig legemiddelbruk

BRUK AV SLICE SALMAR FARMING MIDT OG NORD				Vurderes av
Antall slice behandlinger	1	2	3	Fagleder fiskehelse
Biomasse	Lav (opp til 1000 g)	Middels	Høy	Fagleder fiskehelse
Reke/ gytefelt nær lokalitet	> 1 km	> 500 m	<500 m	Fagleder fiskehelse
MOM B status lokalitet	1	2	3--4	Fagleder fiskehelse
Resistens	Følsom	Nedsatt følsomhet	Resistens	Fiskehelsetjenesten / rekvirent
Dosering	100 %	100-140% for biomassesh	>150%	Fiskehelsetjenesten / rekvirent
Off label bruk opp til maks. akseptabel øvre grense gitt av MT	Aksepteres ikke			Fagleder fiskehelse
Vurdering av legemiddelbruk mhp. Mattrygghet, miljø, resistens og velferd	Vurderes ved hver rekvirering og veldegges doseringsanbefaling og resept			Fiskehelsetjenesten / rekvirent

Risiko 1	ok
Risiko 2	risikovurderes
Risiko 3	aksepteres ikke

Avgjørelsen om bruk vil ikke tas av tilsynsveterinærene. Det ønskes avklart internt i første omgang. MEN det er de som har siste faglige vurdering av miljømessige konsekvenser, og forsvarlighet, og om de vil skrive ut en resept i hvert enkelt tilfelle innenfor de rammene vi har satt.

SalMar Farming Midt:

Ingen planmessig bruk av badbehandling eller slice i 2020, inkludert våravlusing. Slice vurderes kun i særskilte velferdsmessige caser.

HELSEVURDERING FØR IMM

Tiltak før og under IMM behandling avhenger av sykdomsstatus, se instruks avlusing med ikke.-medikamentell metode #4405

HELSEVURDRING FØR AVLUSING (legges inn i operasjonsplanen)					DATO / UKE PLANLAGT AVLUSING:														
LOKALITET:					Fiskegruppen:														
					Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Merd x	Alle
SYKDOMS-STATUS	0 INGEN RISIKO	1 LITEN RISIKO	2 MODERAT RISIKO	3 HØY RISIKO	4 SVÆRT HØY RISIKO														
HSMB	ingen	PCR lave nivå virus / sent i forløp	Tidlig i forløp / utbrudd / svakt forøket dødelighet	Utbrudd med høy dødelighet	Utbrudd med svært høy dødelighet siste uke														
PD	ingen	PCR lave nivå virus / sent i forløp	Høye virusnivå / tidlig forløp / utbrudd / svakt forøket dødelighet	Utbrudd med høy dødelighet	Utbrudd med svært høy dødelighet siste uke														
Høstsyka	ingen	PCR lave nivå virus	Høye nivå PCR / forøket dødelighet	Utbrudd med høy dødelighet	Utbrudd med svært høy dødelighet siste uke														
PGI	ingen	Leve fuma PCR gjelleagens / score < 1	Utbrudd / score 1-2 / forøket dødelighet	Høy dødelighet og utbrudd score > 2	Svært høy dødelighet og utbrudd score < 1														
AGD	ingen	Leve fuma PCR / score < 1	Utbrudd / score 1-2 / forøket dødelighet	Høy dødelighet og utbrudd score > 2	Svært høy dødelighet og utbrudd score < 1														
CMS	ingen	Enkeltfisk som dør	Forøket dødelighet siste uke	Høy dødelighet siste uke	Svært høy dødelighet siste uke														
Yersinløse	ingen	Enkeltfisk som dør	Forøket dødelighet siste uke	Høy dødelighet siste uke	Svært høy dødelighet siste uke														
annet NAVNGI	ingen	Annet eller uavklart appetitttapp, svimmel, andre avvik fra normaltilstand	Vurderes av helsetjenesten i hvert enkelt tilfelle	Vurderes av helsetjenesten i hvert enkelt tilfelle	Vurderes av helsetjenesten i hvert enkelt tilfelle														
TOTAL VURDERING																			
RISIKOVNIVÅ					Kommentarer fra fiskehelsetjenesten:														
0	Ingen risiko: behandling kan gjennomføres uten spesifikke tiltak																		
1	Liten risiko: behandling kan gjennomføres uten spesifikke tiltak																		
2	Moderat risiko: Se tiltak i form av sultetid, holdetid i kast, intensitet på behandling.																		
3	Høy risiko: Se tiltak i form av sultetid, holdetid i kast, intensitet på behandling.																		
4	Svært høy risiko: Behandling frarådes av helsetjenesten																		
Dødelighet siste uke					Vurdering rensefisk:														
Forøket	0,1-0,5%				Medhjelper under operasjonen:														
Høy	0,5-1%				Dato og sign fiskehelsetjeneste:														
Svært høy	>1 %				Ansvarlig fiskehelsepersonell under operasjonen:														

Beredskap lusehåndtering SalMar Farming

Forebyggende lusebekjempelse

Rensefisk – Skjerming / skjørt - Helsefôr

Behandlingsstrategi tiltaksnivåer ihht. kvartalsplan SMF

Medikament (se medikamentplan)

IMM (se IMM plan)

Ekstra tiltak rensfisk
Supplering, spyling / notskifte

Alternativt medikament vurderes ved hver hendelse i samråd med helsetjenesten

Alternativ IMM (se IMM plan) vurderes ved hver hendelse med Fiskehelsejef, driftsleder IMM og daglig leder

Ekstra tiltak rensfisk
Supplering- Spyling /notskifte

Backup. Alternativ ved svekket helse, andre hendelser (manglende effekt, vær, sykdom etc)

Slakt

Fisk > 5 kg

Svekket helse / sykdomssituasjon

Slakt i prioritert rekkefølge ihht. Lusenivå og / eller velferdstatus

Slakt i prioritert rekkefølge ihht. Lusenivå og / eller velferdstatus

Slakt i prioritert rekkefølge ihht. Lusenivå og / eller velferdstatus

SMF Nord

Lokalitetsspesifikk plan Q1 2021

				Antatt følsomhetsstatus for legemidler (lakselus)				Forebyggende tiltak		Sannsynlig behandling/tiltak ved behov for økende lusenivåer eller påslag				
Region	Lokalitet	G	Område	Pyr	Aza	H2O2	Slice	Reke / gytefelt	Skjørt	Rognkjeks	Tiltak utført så langt	Plan A	Plan B	Kommentar
Øst-Finnmark	Veidnes	V19	Syltefjord		*			Ja	Nei					Utslaktet Q3
	Bondejorda	V20	Laksefjorden		*			Ja	Nei	Nei		Slice	IM M	*Lus mulig mer følsom enn indikert
	Øyra	V20			*			Ja	Nei	Nei		Slice	IM M	*Lus mulig mer følsom enn indikert
Vest-Finnmark	Borvika		Hammerfest			*		Nei						
	Nordnesbukta					*		Nei						
	Kirkeneset	H20				*		Nei	Nei	Nei	Slice	IM M	Bad	
Nord-Troms	Larstangen	V19	Vannvåg			*		Nei						Utslaktet Q3
Tromsø - Nord-Senja - Malangen	Finnvika	V20	Kvalsund			*		Nei	Ja	Ja	Slice, IM M	IM M	Bad	
	Småvær	H19/V20				*		Nei	Nei	Nei	Slice, IM M	IM M	Bad	To utsettsgrupper
	Vindham.	H19	Mefjord			*		Nei	Nei	Nei				Utslaktet Q3
	Indre Br.	H19				*		Ja	Nei	Nei	Slice, IM M	IM M, slakt	Bad i brønnbåt	
	Trettevika	H20	Malangen			*		Ja	Nei	Nei	Slice	IM M	Bad i brønnbåt	
	Skårliodden	H20				*		Nei	Ja	Ja	Slice, IM M	IM M	Bad	
Midt-Troms	Kvitfloget	H19	Solbergfjord			*		Ja	Ja	Ja	Slice, IM M	Slakt/IM M	Bad i brønnbåt	ILA Bekjempelsessone
	Skogshamn	H19				*		Ja	Ja	Ja	Slice, IM M	IM M/slakt	Bad i brønnbåt	ILA Bekjempelsessone
	Lekangsund	H19				*		Ja	Ja	Ja	Slice, RK, Amax, IM M x2	IM M/slakt	Bad i brønnbåt	ILA Bekjempelsessone
Sør-Troms	Oterneset	H20	Vågsfjord			*		Nei	Ja	Ja	Slice, IM M	IM M	Bad	ILA O-sone
	Mollvika	H20				*		Nei	Ja	Ja	Slice	IM M	bad	ILA O-sone

Bruk av legemidler risikovurderes og avgjøres av fiskehelsepersonell, uavhengig av denne planen - og avklares med fagleder fiskehelse. Relevante følsomhetsundersøkelser legges til grunn. Slice mot skottelus vurderes i hvert enkelt tilfelle. Kitinhemmere brukes ikke i SalMar. Badebehandling i merd ikke tillatt i reke- og gytefelt. Bruk av Alphamax i brønnbåt frarådes og medfører "lavere forventet effekt".

Vurdering av legemiddelbruk Fargekode

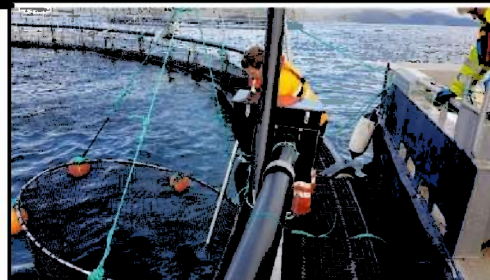
	Sannsynlig at legemiddelet vil ha akseptabel effekt
	Må forvente mer eller mindre nedsatt følsomhet. Resitriktiv bruk i samråd med helsepersonell
*	Følsomhet satt i gult, men er i øvre sjikt - og man kan med stor sannsynlighet forvente god effekt av legemiddel
	Bruk ikke anbefalt. Unntak gjøres i så fall i samråd med helsetjenesten etter en helhetlig vurdering.
	Uaktuelt å bruke av diverse årsaker (tilbakeholdelsestid, 5 % vekst etc, allerede brukt)

Plan for utfisking av rognkieks

Krav om utfisking av rensfisk i forkant av alle behandlinger

- Gjennomføring:
 - Personell; det må påregnes tilstrekkelig med personell for å gjennomføre en dedikert og konsentrert utfisking.
 - Fartøy; utfisking helt uten eksterne ressurser vil bl.a. beslaglegge lokalitetsbåten det meste av dagen/døgnet. Det bør settes inn ekstra båt – servicebåt eller båt fra nabolokaliteter.
 - Holdemerder; tid i holdemerder over en halvuke bør unngås. Da må det vurderes om den heller settes ut i en ledig ekstern merd for deretter å flyttes på nytt senere (IMM not). Max 50kg/m³. Unngå å mixe RK fra flere enheter og hpldes adskilt så fremt mulig
 - Arbeidet skal inkorporeres i, og komme tydelig fram, i operasjonsplanen for avlusingen.
 - Det skal jevnlig føres antall utfisket og flyttet i dedikert regneark på server – dette brukes av regional controller for å kunne flytte/endre korrekt i Fishtalk.

- To hovedmetoder for utfisking, man benytter den metoden man ser fungerer best på lokaliteten og sulting av rensfisk i forkant for bedre lokkeføring og beholde skjørtene på for å holde fisken grunt:
 - Orkast
 - Trekk A-skjulet snurpet inntil notvegg ved fôringspunkt (eller ta det helt ut hvis rognkjeksene responderer godt på lokkeføring).
 - Trekk B-skjulet nærmere notvegg (2-3 meter) slik at det står som et skjold mot laksen (hvis ikke laksen er brysom – ta det helt ut).
 - Lusetellingshåv
 - Etter kran eller galge. Man kan også svinge håven sideveis med kрана for å få med flere.
- Begge metoder kombineres med lokkeføring. I tillegg brukes håndhåv i ledige minutter innimellom not- & håvdragene – når fisken står grunt kan det fanges et ikke ubetydelig antall med håndhåven.

- Holdemerder – to varianter:
 - Aqualine (2x4 m) festes enten inn mellom merdene eller inne i merd.
 - OK-marine (2x2 m) *må* festes inne i merd (for rømmingssikkerhet).
- Rognkjeksene bør ikke stå mange dager i holdemerder. Skal ha daglig fôr og tilsyn.

SalMar Farming Midt

Skottelus SalMar Farming Midt

Ny strategi

- Målsetning; Gjøre tiltak mot skottelus den har negativ påvirkning på velferd til laks og rensefisk. Opprettholde effekten av rensefisk på lakselus.
- Når antall skottelus >6 pr laks skal følgende gjøres:
 - Gjennomføre lusetelling på rensefisk (10 stk)
 - Vurdering av status og tiltak av driftsleder lokalitet og fagleder fiskehelse
- Tiltak mot skottelus:
 - Laks < 1kg (Slice* / alphamax* / hydrolicer)
 - Laks > 1kg (Alphamax* / hydrolicer*)

*Vurderes i hvert enkelt tilfelle. Resistensstatus medfører at behandling må være på indikasjon skottelus. Forventes ikke effekt mot lakselusa.

Rensefiskstrategi

Hva er endret? Mengde og tid for tilsetning av rensefisk?

Risikobasert tilnærming: må være ok mtp risikomatrise for å tilsette rensefisk

Lokaliteter som er risikovurdert til å ikke kunne bruke skjørt vil redusere behovet med ca 1 mill rognkjeks pr år

Prinsipp om mengde og tidspunkt på lokaliteter med skjørt nok så likt tidligere, men:

o-åring: økt bruk av oppdrettet berggyllt i mai/juni andre år i sjø

Faser ut villfanget leppefisk på en del 1-åring lokaliteter første år i sjø til fordel for oppdr BG (Furneset + Sandnesbukta + Korsneset II + Fuglåsen)

Forutsetning tilsetning rensefisk		Rognkjeks	Oppdr BG	BG	BN
Med skjørt					
Uten skjørt	Bølgehøyde > 3m				
	Strøm > 75cm				
	Bølge < 3m & strøm < 75cm				
Temperatur	> 12 grader				
	< 9 grader				
	< 4 grader				
Vekt laks	> 3,5 kg				
Lusenivå	> 0,2 kjm / > 1 bevegelig				
Helsestatus rensefisk	Sykdom / forøket dødelighet				
Notomfar	> 29mm halvmaske	Vekt: 50+ g			
	> 19,5 mm halvmaske				
	> 17,5mm halvmaske				
	< 17,5 mm halvmaske				

Krav om utfisking av rensefisk i forkant av alle behandlinger

Plan tilsetning rensesk Q1-2021

Region	Driftsområdet	Lokalitet	Gen.	Antall laks	Q1		
					Jan	Feb	Mar
					RK	RK	RK
Stamfisk	Storfjorden	Gudmundset		-			
Stamfisk	Grytafjorden	Gjerset	V19	330 000			
Stamfisk	Romsdalsfjorden	Skarbukta		30 000			
Stamfisk	Romsdalsfjorden	Sandnesbukta	V20	330 000	7		
Romsdal	Midfjorden	Dryna	V21	585 000			
Romsdal	Midfjorden	Terningen	V21	585 000			
Romsdal	Midfjorden	Myrane	V21	590 000			
Romsdal	Juulsundet	Setevika	V20	1 545 000			2,5
Romsdal	Juulsundet	Setevika Nord	V20				
Romsdal	Romsdalsfjorden	Furneset	V20	1 386 000	5		
Romsdal	Romsdalsfjorden	Lybergsvika	V20	780 000	5		
Romsdal	Romsdalsfjorden	Seterneset	H20	990 000	5		
Nordmøre	Halsafjorden	Korsneset	V20	1 370 000		1,5	
Nordmøre	Halsafjorden	Korsneset II	V20	1 180 000		1,5	
Nordmøre	Aure	Gjerde	V20	1 110 000		1,5	
Nordmøre	Aure	Storskjæret	V20	1 770 000		1,5	
Nordmøre	Sør-Smøla	Solværet	V20	2 154 000		1,5	
Nordmøre	Sør-Smøla	Fjordprakken	V20	1 767 000		1,5	
Nordmøre	Øst-Smøla	Reiråklakken	V20	1 750 000		2	
Nordmøre	Øst-Smøla	Fuglåsen	V20	590 000			
Nordmøre	Nord-Smøla	Suholmen	H20	1 386 000			3
Nordmøre	Nord-Smøla	Hjortholmen	H20	800 000		5	
Nordmøre	Nord-Smøla	Andholmen 1	H20	1 570 000		5	
Nordmøre	Nord-Smøla	Andholmen 2	H20	595 000		5	

Region	Driftsområdet	Lokalitet	Gen.	Antall laks	Q1		
					Jan	Feb	Mar
					RK	RK	RK
Ocean Farming	Froan	Håbranden	V21	1 500 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Tristein	H20	1 706 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Krabbholmen	H20	1 755 000		2	
Fosen & Namdalen	Fosen	Hosenøyen	H21	1 580 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Gjæsingen	H21	790 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Buholmen	H21	1 580 000			
Fosen & Namdalen	Fosen	Farmannsøya	H21	1 550 000			
Fosen & Namdalen	Flatanger	Flotaren	H20	395 000		3	
Fosen & Namdalen	Flatanger	Lyrneset	H20	595 000		3	
Fosen & Namdalen	Flatanger	Makrellskjæret	H20	1 584 000			5
Fosen & Namdalen	Namsen	Barøya	-	-			
Fosen & Namdalen	Namsen	Årnes	H21	1 380 000			
Fosen & Namdalen	Namsen	Saltkjeldvika	H21	790 000			

Vedlegg

TILSYNSKAMPANJE RENSEFISK

Sluttrapport kom i uke 9-2020, arbeidet med å imøtekomme denne er startet. Vil bli stort fokus på rensefisk i tilsyn fremover. Viktig at rensefisk involveres i tilsvar til MT

Som et minimum må disse punktene oppfylles av SalMar på kort sikt:

- registrere, journalføre og rapportere antall rensefisk som er i merden og som dør under drift på artsnivå
- sortere ut, registrere og journalføre antall rensefisk ved slutten av produksjonssyklusen
- ha gode rutiner for fôring av rensefisken
- ha gode rutiner for å sikre rett bruk og nok skjul tilgjengelig for rensefisken
- avlive rensefisken på en forsvarlig måte ved behov
- ha kontroll over hvor mye rensefisk som dør og hva den dør av, og iverksette effektive tiltak som hindrer at det samme skjer igjen
- ved sulting ha risikovurderinger som viser om dette er forsvarlig. (Det er f.eks. ikke akseptabelt at rensefisken sultes når laksen sultes uten at det er gjort egne risikovurderinger som viser at det er velferdsmessig forsvarlig for rensefisken)
- ha rutiner for at rensefisken ikke utsettes for behandlinger og operasjoner oppdretter ikke kan dokumentere at den tåler, som f.eks. ikke-medikamentell avlusing
- sortere ut rensefisken med metoder som ivaretar rensefiskens velferd

Oppdretters ansvar ved avlusing med ikke medikamentelle metoder:

Avklaring:

- Det gis en presisering av ansvarsforhold ved avlusing. De gjelder i hovedsak også for annen håndtering (sortering, telling av lus etc.).

Kort utdyping:

- *Oppdretter har ansvar for at all behandling gjennomføres av kompetent personell og med utstyr og metoder som er forsvarlige. Dette innebærer at de har ansvar for at risikovurderinger, prosedyrer og opplæring, gjennomføring, kriterier for avbrudd av behandling og overvåking under behandling gjennomføres. De har også plikt til å gjennomføre avviksbehandling og innføre tiltak som sikrer at tilvarende avvik ikke skjer igjen.*
- *Oppdretter har ansvar for å involvere dyrehelsepersonell i vurderinger av om fisken tåler å bli utsatt for den aktuelle behandlingen. Fiskehelsepersonell skal journalføre sine vurderinger og anbefalinger eller frarådinge om gjennomføring, håndtering og behandling er forsvarlig.*

Dyrehelsepersonell:

- *Oppdrettsselskapet har et klart ansvar for å involvere dyrehelsepersonell i sine vurderinger av om fisken tåler å bli utsatt for den aktuelle behandlingen. Dette gjelder i forhold til både fiskehelse og -velferd.*

Dyrehelsepersonelloven:

- Formålet med loven er bl.a at dyrehelsepersonell via egen forsvarlig praksis skal bidra til til god dyrevelferd. Fiskehelsepersonell har også en klar frarådningsplikt når de mener planlagt behandling, - som de blir bedt om å vurdere, er uforsvarlig.
- Forskrift om journal for dyrehelsepersonell har detaljerte bestemmelser om hva som skal journalføres. Dette gjelder også rådgiving og vurderinger (§ 4e) i konkrete tilfeller, for eksempel ved valg av metode og gjennomføring av behandling Fiskehelsepersonell skal derfor journalføre sine vurderinger og eventuelle anbefalinger eller frarådinge i forhold til om gjennomføring, håndtering og behandling er forsvarlig i forhold til fiskevelferd.»
- Personell på innleide fartøy har et selvstendig ansvar i forhold til de generelle bestemmelser i dyrevelferdsloven for å unngå uforsvarlig behandling.
- Eier av servicebåt eller avlusingsflåte har ansvar for at rengjøring og desinfeksjon gjennomføres før flytting til ny lokalitet.
- Oppdrettsanlegg som tar inn utstyr på sin lokalitet har plikt til å kontrollere at dette er forsvarlig rengjort og desinfisert.

Medhjelper ved behandling

**Det kreves medhjelperkurs for å kunne stå som medhjelper ved IMM behandling.
Godkjent medhjelper føres i helsetjenestens helsevurderingsskjema og registreres behandlingslogg.
Operasjonsleder vil som hovedregel være medhjelper, hvis ikke annet er angitt.**

Medhjelper under IMM-behandling er ansvarlig for å:

- Ansvarlig for at behandling gjennomføres ihht velferdsinstruks
- Følge opp lusetelling og velferdsscore, og sikre at dette utføres av opplært personell
- Avbryte behandling hvis det er nødvendig eller brudd på grenseverdier, og varsle i henhold til instruks
- Varsle ansvarlig fiskehelsepersonell hvis behandling foregår utenfor de velferdskriteriene som er fastsatt for behandlingen, eller hvis man føler seg usikker på om behandling er velferdsmessig forsvarlig
- Sikre at rensefisk håndteres og følges opp på en velferdsmessig forsvarlig måte under behandlingen
- Loggføring av hendelser og dialog med ansvarlig fiskehelsepersonell

- Det er ifølge Dyrehelsepersonelloven flere oppgaver knyttet til behandling og oppfølging av fisk som bare kan utføres av fiskehelsebiolog eller veterinær.
- Mattilsynet har gitt dyrehelsepersonell ansvar for å gjøre en helsevurdering av fisk før behandling.
- Mattilsynet krever at ansvarlig fiskehelsepersonell skal avslutte en pågående behandling dersom det oppstår velferdsmessig uforsvarlige situasjoner.
- Dyrehelsepersonelloven åpner for at dyrehelsepersonell kan benytte medhjelper. Forutsetningen for bruk av medhjelper er at det gis tilstrekkelig instruksjon, og at det føres tilsyn. Den som overlater utførelse av oppgaver til andre, skal påse at vedkommende har de kvalifikasjonene som kreves for forsvarlig utførelse av oppgavene. Når det gjelder ikke-medikamentell avlusning har Mattilsynet gitt retningslinjer om at dersom fiskehelsepersonell ikke er tilstede ved avlusingen, må ansvarlig fiskehelsepersonell forsikre seg om at stedlig personell (medhjelper) har nødvendige forutsetninger til å gjennomføre avlusingen på forsvarlig vis, forstå situasjoner som er velferdsmessig uforsvarlig og da avslutte behandlingen.
- https://www.mattilsynet.no/fisk_og_akvakultur/fiskehelse/legemidler_til_fisk/ansvar_ved_bruk_av_ikkemedikamentelle_avlusingsmetoder.24921

INSTRUKS BIOSIKKERHET SALMAR

* se til enhver tid ny oppdatering EQS#4439

BÅTER SOM IKKE ER I KONTAKT MED MERD MED FISK

FRA TYPE LOKALITET / SONE	TIL LOKALITET / SONE	FRA TYPE OPPDRAG	TILTAK	Kommentar
Tom lokalitet	Alle (-buholmråsa)	Oppdrag på lokalitet tom for fisk. Min tid fra kontakt med fisk 48 timer	Vask og desinfeksjon*	*unntak: anlegg med uavklart eller alvorlig sykdom, eller ved kryssing
Alle	Alle (-buholmråsa)	Lokalitet tom for fisk, anløp flåte med fôr, transportoppdrag uten kontakt med fisk eller urent utstyr		Svært lav
		Fortøyningsarbeid		Lav
		Sleping og andre oppdrag utenfor merd / i tom merd og på flåte inkludert ensilasjebåt i kontakt med ensilert fisk		Lav
MELLOM GENERASJONER I SAMME PRODUKSSJONSSONE FRA	TIL	Notvask, dykking, sortering, mekanisk avlusing eller annet arbeid i merd med fisk inkludert ensilasjebåt i kontakt med uensilert fisk		Betydelig

KRAV TIL BÅTER SOM ER I KONTAKT MED MERD MED FISK PÅ LOKALITET

Mellom lok. av samme gen., eller fra yngre til eldre gen. (eks. 2017 til 2016)	Lokalitet i samme produksjonsområde (krysser ikke Hustadvika eller Buholmråsa)	Avlusing, sortering, transport av fisk eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon*	alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Fra lok. med eldre års gen. til yngre (eks. fra 2016G til 2017G)	Til yngre generasjons lokalitet (krysser ikke Hustadvika eller Buholmråsa)	Notvask, dykking eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon, risikovurdering av fiskehelsepersonell på attest	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Fra lok. med eldre års gen. til yngre (eks. fra 2016 til 2017G) i samme produksjonsområde	Til yngre generasjons lokalitet samme produksjonsområde (ikke krysser Hustadvika eller Buholmråsa)	Avlusing, sortering, transport av fisk	Vask, desinfeksjon og attest*	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
			Vask, desinfeksjon og	

Dato oppdatert: 03.04.2019

BIOSIKKERHETSPLAN FOR SMF NORD

Grader av risiko for servicebåtoppdrag	Risiko for smittespredning
Lokalitet tom for fisk, flåte med fôr, transportoppdrag uten kontakt med fisk eller urent utstyr	Svært lav
Fortøyningsarbeid	Lav
Sleping og andre oppdrag utenfor merd / i tom merd og på flåte, inkludert ensilasjebåt i kontakt med ensilert fisk.	Lav
Notvask, dykking, sortering, mekanisk avlusing eller annet arbeid i merd med fisk, inkludert ensilasjebåt i kontakt med uensilert fisk	Betydelig

AVKLARINGER OG PRINSIPPER

ANSVAR: Ansvar til å oppfylle krav til utført vask, desinfeksjon, evt. attester og karantene: Båt/rederi har et ansvar for å sette seg inn i reglene i aktuelt område /lokalitet og innhente evt. vurdering eller attester der det er krav før neste oppdrag. Driftsleder på lokalitet som mottar båt har det endelige ansvaret for at båten har de attester som kreves.

ALVORIG SYKDOM*: Alvorlig uavklart sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd: med alvorlig menes påvisning /mistanke om sykdommer som vurderes alvorlig ut ifra status i området og fare for smittespredning, samt lokaliteter med svært forhøyet dødelighet. Det er driftsleder lokalitet som er ansvarlig for å varsle båter om slike tilfeller, og fiskehelsepersonell som vurderer evt. krav som skal stilles når båter tas inn. Generelt gjelder tiltak vask, desinfeksjon og attest, men med alvorlige tilfeller kan andre krav settes. Det kan også være krav som er satt av Mattilsynet, bla. Ved ILA-mistanke eller lignende. Det kan være stilt spesifikke krav i båndleggingsbrev ved sykdom som driftsleder plikter informere om.

Risikovurdering av attest av fiskehelsepersonell: Fiskehelsepersonell gjør en risikovurdering om attest er nødvendig, basert på type oppdrag, båtens rutiner og helsestatus på lokalitet. Gjøres i samråd med fagleder fiskehelse. Brønnbåt/fartøy er ansvarlig for å innhente attestvask/personell hvis det anses som nødvendig.

KRAV TIL BÅTER SOM IKKE ER I KONTAKT MED MERD MED FISK

FRA TYPE LOKALITET / SONE	TIL LOKALITET / SONE	FRA TYPE OPPDRAG	TILTAK	Kommentar
Tom lokalitet	Alle	Oppdrag på lokalitet tom for fisk. Min.tid fra kontakt med fisk 48 timer	Vask og desinfeksjon	Dette gjelder ikke anlegg med uavklart eller alvorlig sykdom, eller ved kryssing over områder med restriksjoner
Lokalitet med fisk	Alle	Fortøyningsarbeid, sleping og andre oppdrag utenfor merd, eller i tom merd. Min. tid fra kontakt med fisk 48 timer	Vask og desinfeksjon	Dette gjelder ikke anlegg med uavklart eller alvorlig sykdom, eller ved kryssing over områder med restriksjoner

KRAV TIL BÅTER SOM ER I KONTAKT MED MERD MED FISK (ELLER FISK PÅ LOKALITET), OG SOM OPERERER INNENFOR SAMME OMRÅDE

FRA	TIL	TYPE OPPDRAG	TILTAK	Kommentar
Fra lokalitet med ung fisk (f.eks 19G)	Lokalitet med eldre fisk (f.eks 18G)	Notvask, dykking, avlusing, sortering, transport av fisk eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Lokalitet med eldre fisk (f.eks 18G)	Til lokalitet med ung fisk (19G)	Notvask, dykking eller annet arbeid i merd med fisk	Vask og desinfeksjon	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Lokalitet med eldre fisk (f.eks 18G)	Til lokalitet med ung fisk (19G)	Avlusing, sortering, transport av fisk (slaktekjøring)	Vask og desinfeksjon, risikovurdering av behov for attest	Unntak ved uavklart alvorlig sykdom eller alvorlige sykdomsutbrudd
Alle lokaliteter				* Ligger i relatert fane EQS#4439

Lusetellinger

- Ukentlig telling av alle merder: minimum 20 fisk hele året
Luseforskriften endret slik at telling alle merder skal skje ukentlig hele året
Det er kun siste 2 uker før utslakting av HELE lokaliteten man kan slutte telle
- Skaffe et representativt utvalg fisk fra merd
Bruk samme orkastnot/storhåv hver uke. Unngå at fisken står lenge i kast/håv.
Faste lusetellere på lokalitet: disse skal ha hatt opplæring av helsetjenesten
Tellebord anbefales, duk i kar med telling av lus som faller av er pålagt
Helsetjenesten følger opp lusetelling og kompetanse en gang per måned:
Helsetjenesten bistår med faglig kursing og praktisk veiledning ved besøk
Helsetjenesten deltar på minst en lusetelling per rutinebesøk
- Telling Ved IMM-behandling
Telling av fisken i kast før oppstart. Dette er gjeldende telling for evaluering av effekt og skal registreres i FishTalk . Utføres av personell på rigg og anleggets lusetellere der det ikke er tilgjengelig. Telling ut av rigg ved behandling er gjeldende telling for evaluering av behandlingseffekt.

Håndtering av fisk under større arbeidsoperasjoner

Gyldig fra: 26.01.2021

Revisjonsfrist: 26.01.2022

Revisjon: 1.12

ID: 5088

Krav:

- [Internkontrollforskriften.](#)
- [IK-akvakulturforskriften](#)
- [Dyrevelferdsloven](#)
- [Akvakulturdriftsforskriften](#)
- [Forskrift om transport av akvakulturdyr](#)
- [Forskrift om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr](#)
- [Forskrift om tiltak for å forebygge, begrense og bekjempe pankreassykdom \(PD\) hos akvakulturdyr](#)

Dette er en samleprosedyre for operasjonelle deler av en større arbeidsoperasjon med håndtering av fisk. Prosedyren skal brukes i kombinasjon med følgende prosedyrer:

- [📄 Avlusing](#)
- [📄 Avlusing med Ikke-medikamentell metode \(IMM\)](#)
- [📄 Flytting av fisk og bytte av nøter](#)
- [📄 Levering av slaktefisk](#)
- [📄 Levering av slaktefisk til prosessfartøy](#)
- [📄 Flytting av fisk og bytte av nøter](#)
- [📄 Sortering av stamfisk på sjø, Stamfisk.](#)

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
-----------	-----------

Operasjon	Ansvarlig
<p>Planlegging og forberedelser</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I forkant av større operasjoner som innebærer håndtering av fisk skal følgende være på plass: <ol style="list-style-type: none"> a. Operasjonsansvarlig for operasjonen. b. Tilstrekkelig ressurser for gjennomføring. c. Utarbeidet operasjonsplan (redigeres ifht. type operasjon): <ol style="list-style-type: none"> i. Operasjonsplan behandling av fisk ii. Operasjonsplan sortering/flytting av fisk iii. Operasjonsplan notskifte d. Utarbeidet Sikker jobbanalyse (SJA). e. Relevante risikovurderinger. 2. Operasjonsplan, SJA og risikovurderinger sendes til felles mailadresse for regionen senest 3 dager før oppstart: SalMar Farming Segment Midt: Region Fosen/Namdalen - Operasjon.SMF.Nord@salmar.no Region Frøya/Hitra - Operasjon.SMF.Midt@salmar.no Region Møre og Romsdal - Operasjon.SMF.Sor@salmar.no SalMar Farming segment Nord: Alle regioner: Operasjon.SMN@salmar.no 3. Mottak av eksterne båter gjennomføres iht. Båtanløp og biosikkerhet. Ingen båter skal inn i anlegget uten at vask og des er mottatt på forhånd, og kontroll av at dette er utført iht. biosikkerhetsplan må foreligge før båten kommer inn i anlegget. 4. Det skal være tilstrekkelig kapasitet til kontroll av dødelighet ved operasjoner for å sikre godt grunnlag for vurderinger underveis. 	Driftsleder
<p>Fiskevelferd</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Lokalitetens fiskehelsetjeneste skal i forkant av operasjonen gjennomføre en skriftlig helsevurdering, denne skal inkludere både laksefisk og rensefisk. (For mal: klikk lenke eller se i fane «relatert»). <p>Helsevurdering gjelder ikke ved «levering av slaktefisk», «Flytting av fisk og bytte av nøter» og. Generelle råd gitt av fiskehelsetjenesten under rutinebesøk skal hensyntas.</p> 6. Lokaliteten skal på bakgrunn av helsevurderingen og andre relevante parameter (temperatur, værforhold, valg av utstyr osv.) utføre risikovurdering fiskevelferd. 7. Utfisking av rensefisk <ol style="list-style-type: none"> a. IMM behandling: Utfisking av rensefisk skal som hovedregel utføres i forkant av IMM-operasjoner eller ved avlusing i brønnbåt. Rensefisk kan bli stående i produksjonsenheten, etter samråd med fiskehelsepersonell, dersom dette tar bedre hensyn til fiskevelferd. Bakgrunn og begrunnelse skal framkomme av helsevurdering og legges ved operasjonsplan. b. Ved avlusing med medikament i merd kan rensefisk bli stående dersom dette er ansett som mindre belastende enn utfisking, vurdering må gis av fiskehelsetjenesten. c. Rensefisk som avlives på slakteri skal registreres som «avlivet ved slakteri» i Fishtalk. d. Ved skifte av not, eller ved overlining via mellomstykke/tunnel kan rensefisk bli stående. Dersom ny not er 32 omfar eller større må bergnebb fiskes ut. e. For utfiskingsmetode se beste praksis i Røkting av rensefisk f. Ved utfisking skal man ha oversikt over antall utfisket fordelt på art. Fisk som flyttes til ny enhet registreres i Fishtalk som flyttet, fisk som avlives skal registreres som destruert i Fishtalk. 8. Fiskens helsemessige tilstand skal ivaretas under trenging, og miljø og adferd skal overvåkes under hele operasjonen. 9. Oppstår det hendelser eller situasjoner som kan medføre fiskevelferdsmessige konsekvenser skal det gripes inn og gjøres tiltak. 10. Hvis fisken viser tegn til unormal adferd eller det oppstår forhøyet dødelighet, skal lokaliteten straks varsle iht. Dødfisk - Håndtering og varsling, matfisk. 11. Oksygen skal logges ved trenging i henhold til krav i Akvakulturdriftsforakriften 	Driftsleder

Operasjon	Ansvarlig																																
<p>12. Sulting før trenging av fisk i forbindelse med slakting, avlusing, sortering og flytting gjennomføres iht tabell:</p> <table border="1" data-bbox="256 236 935 668"> <thead> <tr> <th>Temperatur</th> <th>Sultedøgn</th> <th>Helsestatus 3 eller gjelle / hjertesykdom</th> <th>Løs rist Q2,Q3</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3-5</td> <td>7</td> <td>+1</td> <td>+1</td> </tr> <tr> <td>5-6</td> <td>6</td> <td>+1</td> <td>+1</td> </tr> <tr> <td>6-8</td> <td>5</td> <td>+1</td> <td>+1</td> </tr> <tr> <td>8-10</td> <td>4</td> <td>+1</td> <td>+1</td> </tr> <tr> <td>10-12</td> <td>3</td> <td>+1</td> <td>+1</td> </tr> <tr> <td>12-14</td> <td>3</td> <td>+1</td> <td>+1</td> </tr> <tr> <td>>14</td> <td>3</td> <td>+2</td> <td>+1</td> </tr> </tbody> </table> <p>a) Ved slakting er det kun kolonnen «Sultedøgn» som skal benyttes b) Avlusing, sortering og flytting ved lavere temperaturer enn 5 grader bør unngås, og må vurderes særskilt i hvert enkelt tilfelle. c) Sulting før notskifte krever normalt ingen sulting.</p> <p>13. Nøter skal være ferdig vasket seinest 3 dager før operasjon starter. Dette fordi frigjorte groerester i vannmiljøet kan skade gjeller og ha negativ effekt på oksygenopptaket.</p>	Temperatur	Sultedøgn	Helsestatus 3 eller gjelle / hjertesykdom	Løs rist Q2,Q3	3-5	7	+1	+1	5-6	6	+1	+1	6-8	5	+1	+1	8-10	4	+1	+1	10-12	3	+1	+1	12-14	3	+1	+1	>14	3	+2	+1	
Temperatur	Sultedøgn	Helsestatus 3 eller gjelle / hjertesykdom	Løs rist Q2,Q3																														
3-5	7	+1	+1																														
5-6	6	+1	+1																														
6-8	5	+1	+1																														
8-10	4	+1	+1																														
10-12	3	+1	+1																														
12-14	3	+1	+1																														
>14	3	+2	+1																														
<p>Rømmingssikring</p> <p>14. Utstyr skal fjernes, og not skal sjekkes med ROV eller dykker både før og etter håndtering iht. Inspeksjon og utbedring av nøter.</p> <p>15. Alle enheter (brønnbåter og lektre) som tar inn fisk, skal ha gjennomført risikovurderinger for rømming fra enhet. På bakgrunn av risikovurderingene skal enheten ha etablert nødvendige barrierer som hindrer at fisk havner i sjøen, også ved utilsiktet feil på utstyr om bord.</p>	Driftsleder																																
<p>Oppstartsmøte</p> <p>16. Før operasjonen starter skal det gjennomføres oppstartsmøte der alle involverte deltar.</p> <p>17. På oppstartsmøte gjennomgås minimum følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> Operasjonsplan. Viktige utdrag fra relevante prosedyrer. Viktige utdrag fra relevante risikovurderinger. Viktige utdrag fra utsendt SJA. Orienterer om rutiner for varsling og beredskap. <p>18. For levering av slaktefisk er det tilstrekkelig at det utarbeides operasjonsplan og gjennomføres oppstartsmøte for de involverte i forkant av slakteperioden. Dette gjentas ved vesentlige endringer i rutiner, mannskap eller utstyr.</p>	Driftsleder																																
<p>Oppfølging</p> <p>19. Større arbeidsoperasjoner skal evalueres i etterkant av driftsleder. For lusebehandling med IMM skal det i tillegg gjennomføres en fiskehelseevaluering iht. prosedyre Avlusing med Ikke-medikamentell metode (IMM)</p> <p>20. Avvik registreres og følges opp i EQS.</p>	Driftsleder																																

Trenging av fisk for lusebehandling med IMM

Gyldig fra: 05.03.2020
Revisjonsfrist: 05.03.2021

Revisjon: 1.8
ID: 4408

Krav:

- Trenging av fisk skal risikovurderes.
- Fiskevelferd og [dyrevelferdsloven](#) og [akvakulturdriftsforskriften](#)
- HMS skal ivaretas iht [forskrift om utførelse av arbeid](#).
- Hindre rømming iht [akvakulturdriftsforskriftens §37](#)

SalMar postulat:

Arbeidsoppgaven er ikke avsluttet før mottaker er fornøyd.

Instruks:

Operasjon	Ansvarlig
Fiskevelferd <ol style="list-style-type: none">1. Fiskens helsemessige tilstand skal ivaretas under trengingen, og miljø og adferd skal overvåkes under hele operasjon.2. Det skal gripes inn og gjøres tiltak hvis det oppstår hendelser eller situasjoner som kan medføre fiskevelferdsmessige konsekvenser.	Driftsleder IMM/Driftsleder Lokalitet

Operasjon	Ansvarlig
<p>Forberedelse</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Operasjonen forberedes og oppstartsmøte gjennomføres iht Håndtering av fisk under større arbeidsoperasjoner 4. Lokalteter med Midgard vinsystem testkjører styreskap og vinsjer på samtlige merder som skal avluses i forkant av behandling. 5. Utfisking av renseskjøl foretas iht Håndtering av fisk under større arbeidsoperasjoner 6. Dagen før avlusning: <ol style="list-style-type: none"> a. Luseskjøl fjernes eller heves helt opp. b. Bunnring heves iht. brukerhåndbok. Vurderinger av biomasse, vær og strømforhold skal legges til grunn for hvor mye bunnringen skal heves. Se prosedyre: Drift av nøter, ringer og fortøyninger 7. Før opplining eller bruk av kulerekke skal ekstrautstyr som kan påføre skade på not fjernes: <ol style="list-style-type: none"> a. Utstyr som utgjør liten risiko og som det ikke er nødvendig å fjerne, forutsatt at utstyret er festet forsvarlig ut i fra gjeldende værprognoser og tidsramme: <ol style="list-style-type: none"> i. Fôrsprederer som flyter uten lodd (f.eks. Kvatro-spreder og sprederer med flytering) ii. Hamsterhjul. Forutsatt at det er fritt for skjell/rur iii. Taknettstenger iv. Taknett v. Oksygenmålere vi. Bunnlodd vii. Bunnring viii. Dødfiskhåv, renseskjøl og bobleanlegg: Skal dras opp og festes forsvarlig til håndlist når orkastnot eller kulerekke er i bruk. b. Utstyr som utgjør risiko og som skal fjernes uansett: <ol style="list-style-type: none"> i. Fôrsprederer med lodd ii. Veierammer iii. Lift-up iv. Kamera 8. Interne avlusningsfartøyer er normalt rigget for måling og tilføring av oksygen. Ved bruk av eksterne avlusningsenheter må det på forhånd avklares hvem som er ansvarlig for dette. 9. Nødvendig utstyr for å kunne tilføre og måle oksygen skal i tillegg være i backup i hver region. Oksygen-drum, oksygenbatteri, manometer og oksygenmålere. 10. Standardisert orkastnot skal følge servicefartøy avlusning. (Max 38*12m). Det skal finnes fartøysspesifikke orkastnøter tilpasset IMM i hver region. 11. Orkastnøter skal ikke flyttes mellom endemiske soner se Båtanløp og biosikkerhet. Orkastnot desinfiseres i karbad mellom hver lokalitet. 12. Vask og desinfeksjon av båter og alt utstyr skal være gjennomført og dokumentert iht. Rengjøring og desinfisering av utstyr og båter, før flytting eller brakklegging, Båtanløp og biosikkerhet og Overføring av utstyr mellom lokaliteter - til utfylling 	<p>Driftsleder lokalitet</p>

Operasjon	Ansvarlig
<p>Utførelse</p> <p>13. Størrelse på orkast/kulerekke tilpasses en planlagt trengetid på 60 minutter. Tiden regnes fra fisken er å anse som trengt. Se «Velferdsinstruks og sjekklister IMM» i Avlusing med Ikke-medikamentell metode (IMM) for grensenivå for tiltak under behandling.</p> <p>14. Det skal lines etter kontinuerlig både ved bruk av orkast/kulerekke. Driftsleder IMM utpeker en ansvarlig for dette på hvert skift.</p> <p>15. Bunnringen ved avlusningsenhet skal ikke heves helt opp når man pumper fra orkast.</p> <p>16. Ved gjennomgående lodd settes dette på bunn eller gangbane før tømning med kulerekke.</p> <p>17. Hvis behandlet fisk kjøres tilbake i samme merd, bak kulerekke, skal behandlet fisk gis tilstrekkelig god plass.</p> <p>18. Oksygen tilsettes fra avlusingsfartøyene.</p> <p>19. Både not og avlusningsenhet skal tømmes helt for fisk. Dette er særs viktig i tilfeller hvor fisk er pit-tag-merket</p>	<p>Driftsleder IMM</p>
<p>Kontrollpunkter under trennging</p> <p>20. Oksygen skal logges ved trennging i henhold til iht. grenseverdier ved avlusing krav i Akvakulturdriftsforskriften</p> <p>21. Oksygen tilføres orkastet ved behov.</p> <p>22. Rødbuk og risttap skal scores «Velferdsinstruks og sjekklister IMM» i Avlusing med Ikke-medikamentell metode (IMM)</p> <p>23. Observasjon av adferd i bunnen av lossemerd med ROV eller undervannskamera.</p>	<p>Driftsleder IMM</p>

Beskrivelse av styringssystemet

Gyldig fra: 09.02.2021
Revisjonsfrist: 09.02.2022

Revisjon: 2.5
ID: 1910

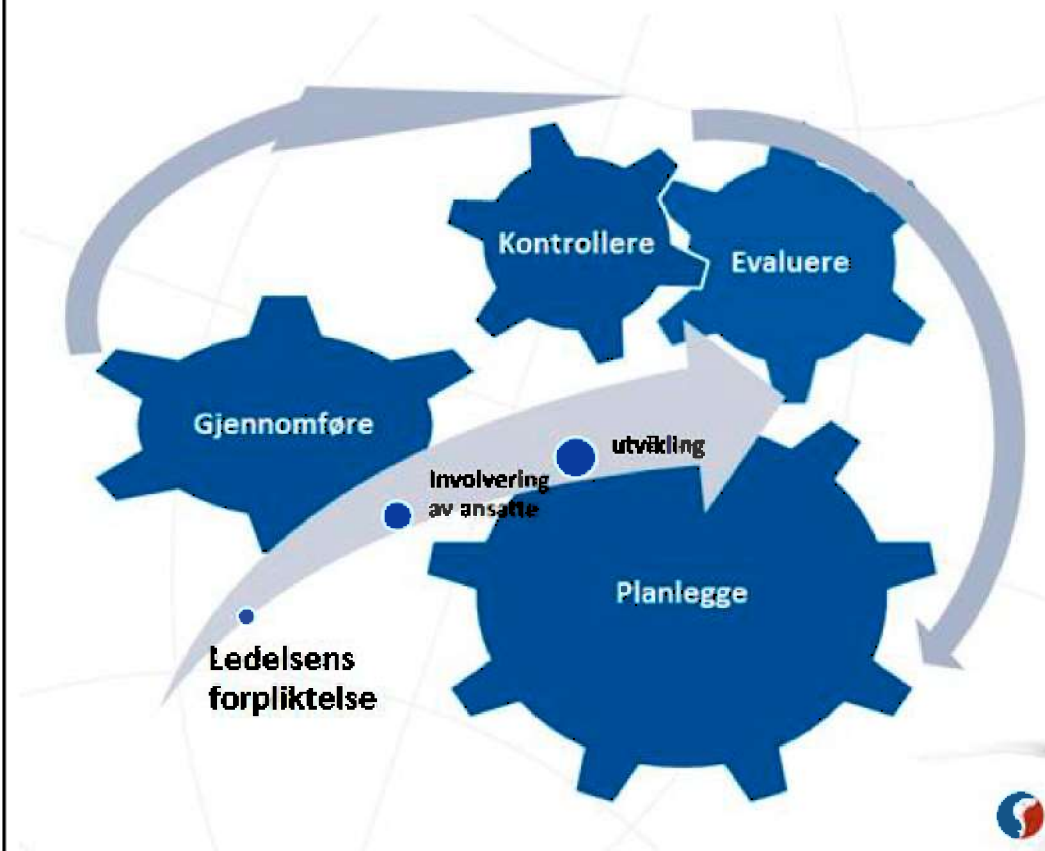
Krav:

- Beskrive hvordan styringssystemet støtter opp om arbeidet med kontinuerlig forbedring av driften. Hjemlet i ISO 9001, ISO 14001 og OHSAS 18001, kunde og sertifiseringskrav.

Beskrivelse av styringssystem

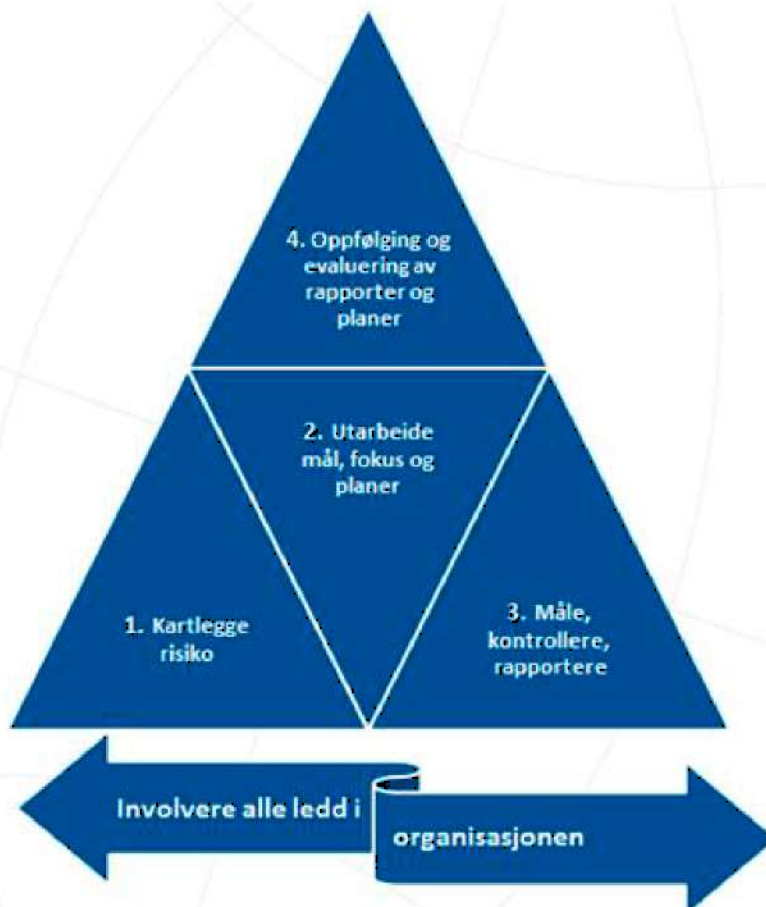
Grunnleggende forutsetninger

- Styringssystemet i SalMar er basert på [etiske retningslinjer](#), [Visjon og postulater](#) og [Mål for internkontrollarbeidet](#)
- All etterlevelse av krav om internkontroll er innebygget i styringssystemet
- Styringssystemet er bygd på forbedringshjulet for kvalitet/HMS arbeid

De ulike delene av forbedringsarbeidet i SalMars styringssystem:

4. Arbeidet med kontinuerlig forbedring i SalMar ASA følges opp av øverste ledelse. Ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i dokumentet [Ansvar og myndighet i internkontroll](#).
5. Ansvaret for hver enkelt ansatt er definert i stillingsinstrukser for ledende personale og i HMS-instrukser for operatører.

Kartlegge risiko

6. Styringsarbeidet er basert på kartlegging og vurdering av risiko.
7. Risikostyring i SalMar utøves ihht NS 5418:2008
8. Alle ansatte involveres i kartlegging av farer og vurdering av risiko for sin arbeidsplass.
9. Risikovurdering for de ulike segmentene og konsernet som helhet gjøres på overordnet nivå.
10. Risikokartleggingen omfatter også en beskrivelse av forebyggende tiltak.
11. Dette er beskrevet nærmere i [Risikostyring](#).

Oppfølging og evaluering – Utarbeiding av mål, fokus og planer

12. Ledelsens gjennomgang er en større evaluering som gjennomføres årlig, og nye handlingsplaner utarbeides basert på denne evalueringen.
13. Årlige handlingsplaner baserer seg dessuten på våre overordnede strategier.
14. Handlingsplanene beskriver forebyggende tiltak (framkommer av risikokartleggingen), satsingsområder (fokus- og forbedringsområder), ansvar og tidsrammer.
15. Kvartalsvis gjennomføres systematisk evaluering og nye mål og tiltak forankres i
 - a. Ledergrupper for de ulike avdelingene og på konsern-nivå,
 - b. Arbeidsmiljøutvalget,
 - c. Fagforum som for eksempel HMS-møter, driftsledersamling og månedsplanmøter.
16. Evalueringen baserer seg på statistikk og historikk som hentes fra det elektroniske avvikssystemet (i EQS).
17. Forbedringsarbeidet følges konkret opp i det daglige ved systematisk gjennomgang av lokale planer og tiltak. Planlegging og evaluering av tiltak skal omfatte både interne og eksterne samarbeidspartnere.

Måle, kontrollere og rapportere

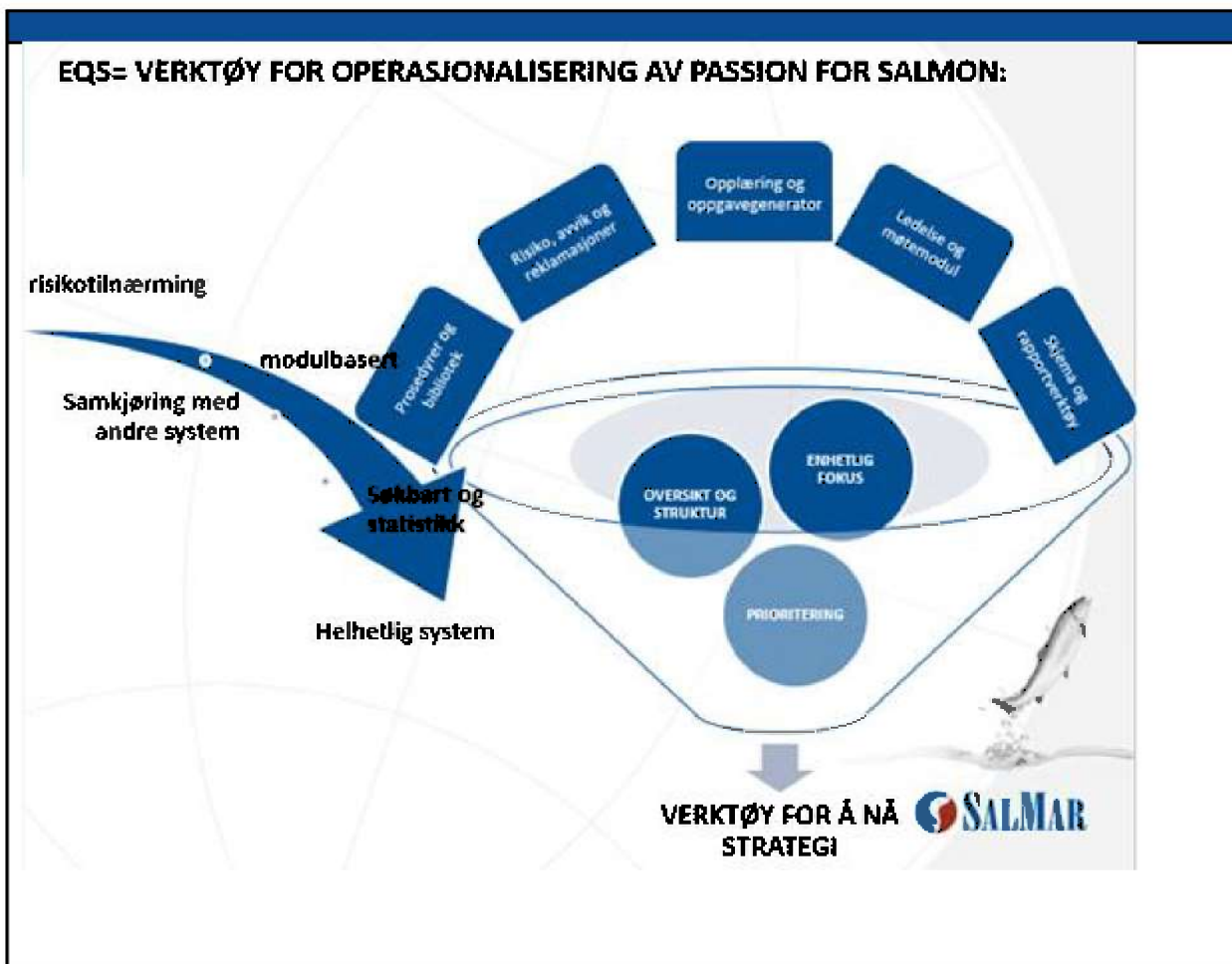
18. Vi måler og rapporterer på en hel rekke faktorer innenfor hvert segment, eksempel:
 - a. Miljøfaktorer og fiskens velferd
 - b. Forbruk av energi, vann, kjemikalier, fôr, emballasje osv.
 - c. Arbeidstid
 - d. Kvalitet på våre produkter
19. Alle avvik rapporteres i EQS avviksskjema og korrigerende tiltak for å minimere skade blir umiddelbart iverksatt.
20. Klager fra kunder registreres som reklamasjon i fastsatt EQS-skjema.
21. Avvik rapporteres i KPI'er, og gjennomgås månedlig for de ulike forretningsområdene.
22. Revisjoner og inspeksjoner:
 - a. SalMar gjennomfører internkontroll gjennom revisjoner av de ulike delene av virksomheten.
 - b. Myndigheter, kunder og eksterne byråer gjennomfører inspeksjoner og revisjoner av internkontrollsystemet.
 - c. Inspeksjonene og revisjonene bidrar til nødvendig kontroll av om styringssystemet fungerer som det skal i SalMar.
23. Ved kjøp av og montering av større installasjoner, brukes samsvarserklæringer for å sikre at teknologien er som forutsatt i tillatelser og planer.
24. SalMar rapporterer for øvrig i henhold til aksjelov, regnskapslov og god regnskapsskikk:
 - a. Årsrapport
 - b. Kvartalsrapporter
25. SalMar rapporterer om sitt samfunnsansvar (bærekraft) gjennom en årlig rapport. Rapporten følger malen i GRI (Global Reporting Initiative)
26. Informasjon om virksomhetens kvalitet/HMS/miljøarbeid frigis til relevante parter på forespørsel (kunder, investorer, sertifiseringselskap, etc)

Involvere alle ledd i organisasjonen

27. Alle nye ansatte får opplæring i hva som er viktig for å ivareta
 - a. sin egen og andre ansattes helse og sikkerhet,
 - b. ytre miljø,
 - c. fiskens velferd,
 - d. at maten vi produserer er trygg,
 - e. og at vi opererer innenfor fastsatt regelverk.
 Punktene omfatter både forebyggende tiltak og beredskap.
28. Opplæringen skal omfatte:
 - a. Hvilke styringsdokument (prosedyrer, sjekklister osv.) den enkelte må sette seg inn i,
 - b. hvordan finne fram i styringsdokumentene,
 - c. hvilke typer dokumentasjon og registrering som er påkrevet,
 - d. hvordan risikostyringsverktøyet og sikker jobbanalyse (SJA) brukes,
 - e. og hvordan avvikssystemet brukes.
29. Medarbeidere innenfor kvalitet, salg og logistikk skal i tillegg ha opplæring i bruk av reklamasjonsskjema.
30. Opplæringen gis
 - a. individuelt,
 - b. i interne eller eksterne kurs,
 - c. i SalMar-skolen,
 - d. og i møter og arrangementer for de ulike avdelingene.

Plattform for virksomhetsstyring

31. EQS (E tend Quality System) er plattformen hvor dokumentasjon grunnlag for virksomhetsstyring er samlet
32. Hver ansatt har elektronisk tilgang til systemet gjennom egen ID med personlig brukernavn og passord. Tilgang til den enkelte er tilpasset behovet knyttet til rollen denne personen har i SalMar
33. Enkelte brukergrupper (eksdykkere) har felles tilganger til relevante dokumenter gjennom modulen EQS Public
34. Overordnet kvalitetstab har ansvar for at systemet er formålstjenlig for helhetlig virksomhetsstyring
35. EQS inneholder [dokumenter](#) som gir en rettesnor for all virksomhet i SalMar, herunder
 - a. Styringsdokumenter; som beskriver SalMar som organisasjon både strukturelt og verdimeessig. Eksempelvis organisasjonskart, ansvarsfordeling, stillingsbeskrivelser, mål, strategier og strukturer
 - b. Dokumenter som beskriver beste praksis for produksjon er spesifikke for hver driftsform.
 - c. Dokumenter som beskriver beste praksis for stab beskriver arbeidsprosesser som ikke er knyttet direkte til produksjon.
36. Alle ansatte oppfordres til medvirkning og kan melde innspill på egen e-postadresse til systemstab, eller gjennom funksjoner i EQS.
37. Systemet inneholder egne elektroniske moduler for [risikostyring](#), [avvikshåndtering](#) inkludert [reklamasjonsbehandling](#) og [kompetanse](#).

Meny Matfisk

Gyldig fra: 31.08.2020
Revisjonsfrist: 31.08.2023

Revisjon: 1.4
ID: 6204

Andre avdelinger

Avvik

Beredskap

Rapporter

Veiledere

HMS

Opplæring

Biosikkerhet
Renhold

Ytre miljø

Føring

Håndtering
av fisk

Drift anlegg

Båt

Registrer
øvelse

Registrer
runde på ring

Min side

Koronavirus

Om SalMar

Organisering

Personal

Internkontroll
og krav